

Uvodnik

Danijel Devetak

Kot dobre matere

Ko se čas mraza in teme umika letnemu času, ki prinaša vse več svetlobe, se verni še enkrat z mislimi in s srcem vračamo k praznemu grobu in odvaljenemu kamnu. Še enkrat že vemo, da prazen grob razodeva skrivnost neskončne ljubezni Boga, ki je postal človek, da bi mi postali bolj Božji. Še enkrat trepetaje hodimo ob zori in strmimo v tišino groba, ki govori o tem, da je Kristus vstal, da je s smrtjo premagal smrt, da torej človeštvo lahko gleda v prihodnost z novim upanjem. Kristusova smrt še enkrat postavlja pod drobnogled naše osebne in družbene zablode, še enkrat nas poziva, naj spremenimo mišljenje, naj se spreobrnemo, naj se naučimo gledati nase in na življenje iz drugačne perspektive. Po dva tisoč letih še enkrat čutimo potrebo - pod težo svojih šibkosti - se v duhu vrniti k tistemu svetemu grobu, kjer vemo, da bomo sprejeti, potolaženi, odpuščeni, imenovani vsak z lastnim imenom. Kot Marija Magdalena upamo, da se bodo naše oči srečale z očmi Vrtnarja, ki nam bo povedal tisto besedo, ki jo čakamo kot dež po dolgem obdobju suše; da bomo lahko odvrgli bremena preteklosti z ramen in vzleteli z lahnimi krili.

V stiski pogosto čutimo grozo besed "Moj Bog, zakaj si me zapustil?", čeprav neradi gledamo ponižano obličje Križanega, ker v Njem kot v zrcalu vidimo obraze revnih in trpečih, zapostavljenih družin in zapuščenih otrok, ki so v Božjem srcu na prvem mestu. Ti so pravi preizkusni kamen naše zvestobe evangeliju, naše vere. Še vedno namreč iščemo družbeni uspeh, želimo biti po vsej sili učinkoviti, se dokopati do tega, kar je v očeh ljudi - in samo ljudi! - vredno. Tudi zaradi tega je naš razum kot hipnotiziran pred besedo "vstajenje", ki nam ostaja nedoumljiva. Zaman iščemo Kristusa v grobu in še naprej buljimo v zložene povoje, medtem ko se Vstali že razodeva tistim, ki so pripravljeni sestiti z Njim za mizo in mu odlomiti kos kruha. On nas čaka na poteh vsakdanjosti, v odnosih znotraj družine, med prijatelji, na delovnem mestu, na ulici. Vabi nas, naj umremo sebi in živimo za druge, kot je živel On. Naj odpuščamo in ne zamerimo, naj iščemo slogo in spravo, naj bomo potrpežljivi in dobrotljivi, ne pa nevoščljivi in brezobzirni, naj se veselimo resnice, ne pa krivice.

Bizantinski mistik Simon Novi Teolog primerja vstajenje z nosečnico: ženska, ki čaka otroka, ve, da pod njenim srcem tli novo življenje, ki raste in se razvija. Otroka ne vidi in ne ve, kakšen bo. Odgovor ji bo dan, ko bo čas za to. Ima veliko dvomov in strahov, saj ga občuti zdaj močneje, zdaj šibkeje. Dobra mati pa ne izgubi upanja: zre v prihodnost in živi v pričakovanju na rojstvo. Deloma že čuti srečo nad dogodkom, ki ga pričakuje z neizrekljivim veseljem. Naša vera je krhka in plaha, dar, ki ga prejme, kdor ga goreče želi in prosí. Tokrat želimo prositi, da bi mogli zaznati seme vstajenja kot dobre matere.

Obvestilo uredništva

Po tej številki, ki šteje 24 strani, bo naše uredništvo nekaj dni zaprto. Prihodnja številka Novega glasa bo šla v tisk v ponedeljek, 24. aprila.

NAŠE VOŠČILO

*Vstajenje odpira človeku okno v večnost. V tem duhu voščimo vsem sodelavcem, bralcem, prijateljem doma in po svetu veselo **Veliko noč!***

Po zaprtju predstavnštva na Dunaju

Avstrija razočarana nad tržaškim pristaniščem

O bče znano je, da se je tržaško pristanišče v zadnjih treh stoletjih razvilo v svetovno pomembno luko po zaslugi nekdanje Avstrije, ki je vanj vložila veliko denarja, znanja in podjetniškega duha. Pomislimo samo na zgrajene pomolove in vsakovrstnih skladišč, ki so še danes sposobna sprejemati blago, da ne govorimo o arhitektonski skladnosti s celotnim okoljem. Višek svojega razcveta je doseglo pred prvo svetovno vojno, ko je bilo povezano z zaledjem s kar tremi železniškimi progami (prek Vidma in Kanalske doline, prek Opčin, Sežane, Ljubljane, Maribora in Gradca).

težišče delovanja preusmerilo na prevažanje tovornjakov, predvsem iz Turčije, ter blaga v kontejnerjih (zabojnikih) na novozgrajenem sedmem pomolu. Zamenjala pa je promet z drugim blagom prek struktur Starega pristanišča. Vodilnim tržaškim politikom pa že dolgo ni do tega, da bi ta zgodovinski del pristanišča posodobili, ampak načrtujejo njegovo "skrčenje" z odstranitvijo nekaterih tradicionalnih struktur in opuščanjem pristaniških dejavnosti na mnogo nižjo raven od zmogljivosti pristanišča.

V takšnem miselnem ozračju se je porodila znana zamisel o organizaciji mednarodne razstave

unija neke pogojuje izdatno financiranje petega prometnega koridorja pri nas z obvezo Italije, Slovenije in Hrvaške, da vzpostavi organsko sodelovanje med tržaškim, koprskim in reškimi pristaniščem na osnovi racionalne delitve poslov. V Trstu sicer načelno pristajajo na to, vendar za zdaj ne kažejo konkretne volje do spremembe dosedanje pristaniške politike.

Prav pred sedanjimi volitvami je avstrijski honorarni konzul v Trstu Franco Gropaiz (ki obenem vodi lastno špediterko podjetje) javnosti sporočil, da na seznamu pristanišč, ki se jih poslužuje Avstrija, ni več Trsta, medtem ko je na prvem mestu Koper, ki mu sledita Rotterdam in Hamburg. Za takšno avstrijsko usmeritev naj bi bilo krivo nezanimanje za promet z navadnim blagom, ki ga pa solidno opravlja koprsko pristanišče. Poleg tega je tržaška pristaniška oblast iz "varčevalnih" razlogov zaprla svoje predstavnštvo na Dunaju. Očitki zadevajo tudi že omenjeno demobiliziranje Starega pristanišča in nesodelovanje železniškega podjetja. Zaradi tega je pred kratkim Pristaniška ustanova iz

Tržiča zapustila upravljanje pomola za pretovarjanje blaga Adriaterminal v Starem pristanišču, potem ko je morala čakati 35 dni, da je dobila na razpolago 35 vagonov. Iz zgoraj povedanega ne izhaja nič kaj spodbudna slika o načinu poslovanja tržaškega pristanišča. Vsa državna politika se namreč osredotoča na boj za postavljanje "svojih" ljudi na vodilna mesta Pristaniške ustanove. Zato se ni čuditi, da gredo stvari po svoje. Tako je, recimo, Avstrija že potegnila svoje zaključke.

Alojz Tul

Foto JMP

Po novi razmejitvi po prvi svetovni vojni je Trst prišel pod Italijo, ki pa kljub mednarodnim dogovorom ni znala in želela razvijati tržaškega pristanišča v funkciji njegovega naravnega zaledja, ampak je zasledovala avtarhično politiko. Avstrija je bila v vsem omenjenem času po obeh svetovnih vojnah nekako čustveno navezana na Trst in njegovo pristanišče in v tem smislu je znaten del svojega blagovnega prometa usmerjala v Trst. V zadnjih dvasetih letih pa se je močno spremenila politika vodstva tržaškega pristanišča, ki je

Expo 2008 prav na področju Starega pristanišča. Odrpito pa je ostalo vprašanje, v kakšne namene naj bi se po končani razstavi uporabile zadevne površine in naprave. Mnogi so mnenja, da je omenjena pobuda k sreči propadla in da je zato še čas, da se tradicionalne pristaniške dejavnosti ohranijo ob tehnološki posodobitvi ustreznih naprav. Po izsiljeni prekinitvi sodelovanja s Koprsko luko na področju prometa s kontejnerji zaradi zakulisnih političnih pritiskov, so le maloštevilni tržaški krogi to obsodili. Sedaj pa sama Evropska

Tiskovno sporočilo

O zakonu za Slovence v zamejstvu in po svetu

Slovenska skupnost (SSK) in Enotna lista (EL), edini samostojni politični stranki Slovencev v Italiji in Avstriji, izražata svoje zadovoljstvo ob dejstvu, da je Državni zbor R. Slovenije sprejel Zakon o Slovencih zunaj meja R. Slovenije in s tem izpolnil ustavno obveznost do Slovencev, ki živijo izven meja matične domovine. Slovenski politični stranki izražata priznanje in se zahvaljujeta vladi Janeza Janše, ki se je prvič po osamosvojitvi resno lotila tega vprašanja, kakor tudi politični večini v Državnem zboru, poslancem strank SDS, SLS, NSI in DESUS-a, ki so odobrili Zakonova ves čas podpirali in jo v relativno kratkem času tudi uresničili. Prav tako si zasluži priznanje opozicijska poslanska skupina SD, ki je podprla ta Zakon, čeprav je glede nekaterih vprašanj imela še določene pomisleke. Dokazala je namreč visoko stopnjo državnika čuta, ki je še kako potreben ob vprašanih, ki zadevajo Slovence v zamejstvu.

Posebej se SSK in EL zahvaljujeta predsedniku Komisije za Slovence v zamejstvu in po svetu J. Krambergerju in članom Komisije za vztrajno delo, predsednici Odbora za notranjo politiko Mojci Kucler Dolinar, državnemu sekretarju Z. Pelikanu in namestniku R. Merljaku, prav tako pa tudi prejšnjemu državnemu sekretarju in sedaj poslancu Francu Pukšiču, kakor tudi vsem, ki so sodelovali v pripravah in glasovali za sprejetje Zakona. Zamejski Slovenci imamo sedaj pravno sredstvo, ki predvideva tudi omizje - to je Svet za Slovence v zamejstvu - ki ga predvideva 19. člen -, kjer bomo skupaj z najvišjimi predstavniki slovenske vlade in Državnega zbora lahko sodelovali pri oblikovanju politike naše matične domovine do vseh vprašanih, s katerimi se kot manjšine soočamo. Tu se bodo tudi oblikovale smernice, na podlagi katerih bosta vlada in njen Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu konkretizirala ukrepe za ohranjanje in krepitev

slovenstva, kar je tudi cilj in namen tega Zakona.

Posebej smo zadovoljni, da je Zakon predvidel uvedbo Ministra za Slovence v zamejstvu in po svetu, tako da je bila sedaj dokončno popravljena napaka prejšnjih vlad, ki so funkcijo odgovornega za zamejce znižale celo na raven navadnega državnega podsekretarja brez kakršne koli politične moči in odgovornosti.

Končno pa Slovenska skupnost in Enotna lista še izražata svoje zaupanje ob televizijski izjavi predsednika SKGZ Rudija Pavšiča, ki je svojo trenutno vlogo predsednika SLOMAK-a ponovno zlorabil za neumestno omalovaževanje pomena in dela obeh strank zamejskih Slovencev in izrazil nasprotovanje njuni prisotnosti v Svetu za Slovence v zamejstvu. To močno spominja na čase, ko je v Sloveniji vladalo enoumje in sta bili tako SSK kot EL izrinjeni iz odnosov s slovenskimi oblastmi. Medtem se je v Sloveniji marsikaj spremenilo, na te demokratične spremembe pa je predsednik SKGZ zelo jasno opozoril tudi Državni zbor, ki je njegove amandmaje v smislu izločanja SSK in EL gladko zavrnil.

Damijan Terpin, Deželni tajnik SSK
Vladimir Smrtnik, Predsednik EL

Francija

Zagotovljena negotovost

V Franciji se z "zagotovljeno negotovostjo" ne strinjajo. Množične manifestacije, ki so se iz Pariza kmalu razširile po vsej državi so izraz nezadovoljstva s predlogom zakona o prvi zaposlitvi (CPE - Contract du premier emploi), ki predvideva, da v prvih dveh letih po diplomi mladega človeka lahko odslužijo iz službe brez utemeljenega razloga. Predlog sam po sebi ima svoj smisel, saj v svet dela uvaja tisto fleksibilnost, ki je v sodobnem gospodarstvu na žalost nujna. V trenutku, ko smo se namreč bolj ali manj zavestno odločili za sistem, v katerem je treba prisotnost Države v gospodarstvu omejiti na minimum in jo čim prej nadomestiti s čim bolj čistim apliciranjem pravil tržnega gospodarstva, se moramo sprijazniti tudi z vsemi posledicami, ki jih ta odločitev zahteva. Velika ponudba uslug in blaga po relativno nizkih cenah je v tržnem gospodarstvu rezultat konkurence, ki je v tem trenutku na globalnem nivoju zelo ostra. Zato, da lahko zahodni podjetnik konkurira z vzhodnim (ki lahko računa na neprimerno nižjo ceno delovne sile), mora imeti tako rekoč "proste roke" v upravljanju lastnega podjetja. Samo na tak način lahko namreč sledi hitrim spremembam trga, se jim prilagodi in jim ne podleže. S tega vidika je torej predlog francoskega CPE-ja smiseln in celo manj drastičen od mnogih tovrstnih instrumentov v veljavi pri nas (od staža preko bivšega Co.co.co-ja do raznih drugih oblik zaposlitve za določen čas) in, s katerimi delavci lahko pustijo v popolni negotovosti ne le do 26. leta starosti pač pa precej dlje. Kar je s konceptom CPE-ja kot tudi večine ostalih tovrstnih pogodb narobe, je to, da spregledajo, da je namenjen resničnim ljudem - ki imajo svoje potrebe, upanja in načrte -, ne pa nekemu brezosebnemu faktorju L (= delovna sila). Generacija, v katero spadam tu-

di sama, ne le, da ne zavrača fleksibilnosti kot take, pač pa celo mirno sprejema dejstvo, da ne bo imela dostopa do "privilegijev", ki jih je uživala generacija naših staršev. Vemo, da je za današnji gospodarski sistem tako socialno skrbstvo, kakršnega

smo bili vajeni, preobremenjujoče ter da bomo na stara leta lahko dostojno živeli le, če si bomo prej pridno postlali sami. Problem torej ni v naši odprtosti do novih tipov delovnega sodelovanja, pač pa v tem, da tovrstne novosti niso vpeljane oz. (kar je pravzaprav slabše) da so vpeljane slabo in imajo torej celo vrsto negativnih posledic, na katere pa se - kot kaže - zakonodajalec ne mení. Vsak človek ima določene potrebe, ki se s spreminjanjem zunanjih družbeno - gospodarskih sistemov ne menjajo, in sicer od primarnih, kot so npr. strela nad glavo, hrana in oblačila, do bolj kompleksnih (pa ne zato manj nujnih in bistvenih), kot sta možnost načrtovanja lastne prihodnosti (individualne in profesionalne) in torej potreba po ekonomski samostojnosti, po obstoju nekih perspektiv in ne nazadnje tudi po zavesti, da z ekonomskega vidika načrtovanje življenja v dvoje ni čista utopija. V trenutku, ko se najde rešitev za ta aspekt - kot so npr. to storili na Danskem, kjer se v slučaju brezposelnosti človek lahko zaneša na državno podporo, katere znesek je določen na osnovi zadnje plače - je nevarnost socialnih izgrediv in napetosti precej zmanjšana.

Erika Hrovatin

Na dnu ...

Povejmo na glas

Vesele novice ni mogoče ubiti

Prišel je, da pove ljudem veselo novico: rešitev obstaja, rešitev zagotovo obstaja in bo vedno obstajala. Tako preprosta in jasna je ta rešitev, tako velikansko olajšanje za človeka, da si tega ni mogoče predstavljati, treba je doživeti. Neznansko je ta rešitev preprosta, dostopna in razumljiva, da tega kar ni lahko verjeti: do drugega in vseh drugih bodite dobri, pomagajte jim in delajte dobro, imejte jih za brate in sebi enake, naj vam pomenijo isto, kar pomenite samemu sebi. In če boste tako delali, boste našli v sebi mir in kadar boste našli v sebi mir in bodo vsi našli v sebi mir, bo zavladala harmonija po vsem svetu in ne bo več srda, zavisti, sovraštva, škodoželjnosti, spopadov, obračunavanja, ubijanja, vojn. Rešitev obstaja, v tem je vesela novica, da obstaja in da do nje lahko pride vsakdo, da do nje lahko pridejo vsi, prav vsi, kadar si jo bodo zares zaželeli in hoteli priti do nje, kadar jim bo všeč in jih bo osrečevala.

Toda mnogih takšna rešitev ni osrečevala, raje so imeli sebe kot druge, niso bili pripravljeni pomagati drugim in delati dobro, niso jih imeli za brate in sebi enake, sebi so se zdeli bolj pomembni od drugih, v srcu so želeli dobro le sebi, nikomur drugemu kot le sebi, le sebi. Bolj všeč jim je bil srd na druge, ker si to zaslužijo, sovraštvo do drugih, ker je tako pravično, raje so imeli obračunavanja, ubijanja in vojne, predvsem pa se jim je zdelo rešitev, ki jo je razglašala vesela novica ozioroma on, ki je bil poslan, da jo ljudem razo-

dene, neznosna. Neznosna se jim je zdela, niso mogli in hoteli sprejeti, da jo ljudje poslušajo in ji sledijo, ker so v njej začutili rešitev. Kot je bilo tedaj rečeno: tema luči ni sprejela. In tema je sebična, in ker je sebična, postane nasilna, in ker je nasilna, najde razloge, da ubija, in ker najde razloge, da ubija, tudi ubije. In tako je ubila. Njega, ki je prinesel rešitev za vsakogar in za vse. Ubila je, da bo vesela novica enkrat za vselej utihnila in bo tema v človeku lahko še naprej stregla svojim temnim zadoščanjem.

Tema pa se je užela, vesela novica je po treh dnevih smrtnega molka na novo oživela, ker je vesela novica, govornica življenja. Govornica tistega življenja, ki zveni v omrežju brezkončnih zvezd in neznanskih sonc, tistega življenja, ki daje dih morjem in goram, gozdovom, celinam in vsem ustvarjenim bitjem. Govornica tistega življenja, ki je preobilje življenja in je dobro po namenu in z veselo novico ljubeče pripoveduje človeku, kaj je zanj rešitev in odrešitev, kaj je zanj sreča, zanj in za vse, ampak prav vse ljudi. In te vesele novice ni mogoče ubiti, ni je mogoče izbrisati z zemlje in iz duš ljudi, nikoli je ne bo mogoče ubiti, čeprav jo tema še danes ubija in jo bo hotela ubijati vse do tistega trenutka, ko se bo človek in se bodo vsi ljudje dokončno odločili za rešitev, ki je lepa in zares odrešuje. O, da bi se čimprej odvrnili od nakan teme in zlohotnega zavajanja razdiralne sebičnosti.

Janez Povše

Sveti oče Benedikt XVI. se je pogovarjal z mladimi o velikih temah

Bodite pogumni in ponižni in Bog bo ostal na vaši strani!

Z obhajanjem oljčne oz. cvetne nedelje je Benedikt XVI. uvedel velikonočne slovesnosti. Na Trgu sv. Petra je vodil slovesno somaševanje, ki je bilo posvečeno v prvi vrsti mladim, saj je prav 9. aprila potekal 21. Svetovni dan mladim po škofijah pod geslom "Tvoja beseda je svetilka mojim nogam, luč moji stezi". Benedikt XVI. je bil za to priložnost odet v rdečo plašč, v roki pa je držal zlato palmovo vejo. V pridigi se je zavzel za konec nasilja in za večjo pravičnost, opozoril pa je tudi, da sebičnost in podkupljenost uničujeta današnji svet. "Vsakič ko se

prekrižamo, se moramo spomniti, da nepravilnosti ne smemo reševati z novo nepravilnostjo in da na nasilje ne odgovorjamo z nasiljem. Spomniti se moramo, da zlo lahko premagamo samo z dobrim," je poudaril z močnimi besedami, ki jih je podkrepil z zgledom Kristusovega trpljenja in smrti. Papež je spregovoril tudi o uboštvi, o tem, kaj pomeni biti ubogi v duhu. Tako uboštvo ima opraviti z notranjo svobodo, ki je prava predpostavka za preseganje korupcije in požrešnosti, ki uničujeta svet. "Tako svobodo lahko dosežemo, le če Bog postane naše pravo bogastvo; lahko ga dosežemo samo v potrpežljivosti in vsakdanjih žrtvah." Sveti oče je na cvetno nedeljo molil tudi za edinost kristjanov, za vero mladim, za vse narode in ljudstva, da bi lahko srečali krščansko življenje in evangelij, za bolne in za vse, ki živijo v trpljenju.

Svetovni dan mladim

Sveti oče se je srečal z mladimi iz rimske škofije že v četrtek, 6. aprila pozno popoldne. Na Trgu sv. Petra se jih je zbralo ok-

rog 30 tisoč; med njimi so bili tudi tujci, zlasti iz Poljske in Češke. Skupaj so peli, molili, poslušali pričevanja, še zlasti pa poslušali svetega očeta, ki je odgovarjal na vprašanja mladim. Kard. Ruini, ki je uvedel srečanje, je poudaril, da mladi pričakujejo od papeževih besed "luč in moč za lastno življenjsko pot", saj kljub ljubezni do Kristusa in navezanosti na svetega očeta občutijo v kulturnem ozračju, ki jih obdaja, nemalo kočljivih vprašanj in težav. Ratzinger jih je očetovsko nagovarjal in v živo, brez napisanih besedil, govoril o molitvi, o ljubezni med možem in žensko, o tem, zakaj je nujno, da kristjani razodevamo Boga v sodobni družbi, o svoji duhovniški poklicanosti, o tem, ali je mogoče razumsko dokazati obstoj Boga; torej o glavnih velikih temah, ki si jih prej ali slej postavlja vsak mlad človek. Benedikt XVI. je podčrtal pomen molitve, ki je pravi pogovor z Bogom. Sveto pismo je treba brati, je povedal, ne kot kakršnokoli zgodovinsko knjigo, ampak kot Besedo, ki jo je

navdihnil Bog. Na začetku moramo prositi, da bi lahko res govorili z Gospodom: "Odpri mi vrata." Sv. oče je tudi povedal, da bibličnih spisov ne moremo brati sami. Potrebna je individualna molitev, hkrati pa je pomembno moliti tudi skupno z osebami, s katerimi napredujemo v veri, z duhovnimi učitelji. O zakramentu sv. zakona je Benedikt XVI. povedal, da je zapisan v naravi vsakega človeka, da se človek lahko v polnosti uresniči skupno z žensko, za katero se je odločil, in tako postane eno. Živeti zakon v luči Boga in Njegovega načrta "ni lahka naloga", toda "z vajo" in primerno pozornostjo lahko vsakdo goji v sebi tisto "novo srce", ki ga je Bog podaril vsem prek zakramenta sv. krsta. Sveti zakon torej edini lahko omogoči prihodnost človeštva. Ne gre za "iznajdbo Cerkev", saj zakon pomeni "dinamizem ljubezni, pomeni hoditi za človekom, pomeni postati eno samo bivanje. Ljubezni povezuje in ustvarja prihodnost." Papež je posvaril mlade poslušalce, da se danes zakon jemlje kot individualno in egoistično dejstvo; še enkrat je opozoril na nevarnosti relativizma: "Potrošniška kultura lažljivo sprevača naše življenje z relativizmom, ki navidezno dopušča vse, v resnici pa nas izpraznjuje." Izvirni Božji načrt pa še vedno obstaja in edini lahko prinaša srečo, čeprav ga napake in zablode človeštva grozeče zatemnjujejo. Posebno žive so bile besede, ki

jih je papež povedal o svoji duhovniški poklicanosti. Božji klic je kot mladostnik zaslišal v Nemčiji, ki je bila po značaju sicer katoliška, toda v velikem strahu zaradi vse močnejšega uveljavljanja nacizma, ki je ogrozil tudi obstoj duhovnikov. "Duhovnik sem postal v odgovor na tolikšno brutalnost, na tako protičloveško kulturo," pa tudi "iz velike ljubezni do teologije, zaradi 'lepote liturgije'". Težave niso manjkale, saj "sem vedel, da ni dovolj ljubiti teologijo, če hočem biti dober duhovnik." Potrebno je postati pravi Kristusov prijatelj, mu postajati čedalje bolj domač. Mlade je pozval: "Tudi vi imejte veliko poguma in ponižnosti, Bog vam bo pokazal vašo pot in vam bo vedno stal ob strani." O odnosu med znanostjo in vero je Benedikt XVI. povedal, da je možno zaznati obstoj Boga že iz opazovanja stvarstva, ki je umsko načrtovano in urejeno, tako da ga je lahko zaželel samo Bog. Preden so mladi nakazali papežu svoja vprašanja, sta na vatikanskem trgu pela Ron in Giuseppe Povia, nekaj besed o vrednotah v športu je povedal olimpijski nagajenec Enrico Fabris. Spregovorila je tudi Maddalena Santoro, sestra gospoda Andree Santora, rimskega duhovnika, ki je bil meseca februarja barbarsko umorjen v Turčiji. Ob koncu srečanja je sveti oče skupno z delegacijo mladim obiskal grob Janeza Pavla II., "ljubega predhodnika", ki so mu mladi vedno vplivali novih duhovnih moči. DD

Obredi velikega tedna

Prva Velika noč papeža Benedikta XVI.

Z veliko zbranostjo in odločnostjo je sveti oče Benedikt XVI. stopil v svoj prvi veliki teden. Začel ga je z obhajanjem oljčne nedelje. Novost predstavlja dejstvo, da sedanjí papež ni vodil spokornega bogoslužja v torek, 11. t.m.; na njegovem mestu je stal kard. James Francis Stafford. Na veliki četrtek, 13. t.m., ob 9.30 bo papež vodil mašo v vatikanski baziliki, ob 17.30 pa mašo v spomin na zadnjo večerjo v lateranski baziliki; tu bo, kot je že navada, umil noge dvanajstim možem. Na veliki petek, 14. t.m., bo papež ob 17. uri vodil pasijon v baziliki sv. Petra z obredom

češčenja križa, ob 21.15 pa bo prisoten ob Koloseju, kjer bo potekal običajni križev pot; letošnje meditacije je pripravil msgr. Angelo Comastri. Na veliko soboto, 15. t.m., bo papež ob 22. uri v vatikanski baziliki vodil veliko nočno bdenje z običajnimi obredi. Na dan Velike noči, 16. aprila, bo vodil slovesno somaševanje na Trgu sv. Petra ob 10.30. Na osrednji loži bazilike bo nato podelil blagoslov Urbi et Orbi. Prav na dan Velike noči bo sveti oče tudi praznoval svoj 79. rojstni dan. Komaj tri dni kasneje pa bo obhajal prvo obletnico svojega služenja Cerkvi na Petrovem prestolu.

Film o dr. Dragu Klemenčiču

Ogledalo in svetilnik

V soboto, 8. aprila, so napolnili župnijsko cerkev v Stomažu pri Ajdovščini številni ugledni gostje, domačini, prijatelji od blizu in daleč, da bi se udeležili predstavitev in si ogledali premierno predvajanje dokumentar-

cerkvenega kroga. Pred gledalci drsijo njegova otroška leta in mladost, študij v Rimu, težko delo, ki ga je imel kot glavni urednik Družine v še svinčenih časih, pa ustvarjanje verskega programa na televiziji Slovenija. Delavnost, uspehi, načr-

ti, ki jih zaustavi bolezen, možganska kap. Premagovanje te nemoči, postopno prilagajanje novim razmeram je z veliko mero občutljivosti vključeno v celotni dokumentarček in mu daje dodatno toplino. Naslov filma Zrcalo in svetilnik je vzlet iz dokumentarca, je citat dr. Klemenčiča, ki govori o nalogi televizije in poudarja, da mora biti televizija "ogledalo, ki ni konvencionalno in ne konvavno, in svetilnik, ki kaže drugim pot." Naslov pa odraža tudi vsebino filma, ki kot ogledalo prikazuje življenje dr. Draga Klemenčiča v svetlih in temnih trenutkih in ki bo za mnoge gledalce tudi svetilnik ne samo za izredno izobraženost, prizadevnost in delavnost, ampak tudi za sprejemanje lastne nemoči, a tudi za njeno premagovanje. Film bo predvajala TV Slovenija na Prvem programu na velikonočni ponedeljek ob 20.30.

Matejka Peterlin

VELIKA NOČ GOSPODOVO VSTAJENJE

2 Mz 12, 1-8; 11-14; 1 Kor 11, 23-26; Jn 13, 1-15; Heb 4, 14-16; 5, 7-9; Jn 18, 1-19, 42; 1 Mz 1, 122, 2; Rim 6, 3-11; Mr 16, 1-7; Ps 118; ALELUJA; Jn 20, 1-9; Lk 24, 13-35

Praznovanje Velike noči zaobjema zlasti sveto tridnevje: veliki četrtek, veliki petek in veliko soboto, ki se zlije v veliko nedeljo, v mogočno hvalo in slavo Boga, ki obuja mrtve (Heb 11, 19). Sicer je vsaka maša Velika noč. Praznovanje Velike noči se je začelo z judovsko Veliko nočjo ob izhodu Izraelcev iz sužnosti v Egiptu. Zaklali so jagnje, ga spekli na ognju ter stoji in v naglici pojedli, pripravljene na odhod. Zraven so jedli nekvašeni kruh, ker niso utegnili počakati, da bi testo vzšlo. Jedli so tudi grenka zališča, ker so se poslavljali od bridke in grenke sužnosti. A obenem so šli na-

proti svobodi, čeprav niso še vedeli, da bodo tavalni po puščavi kakih štirideset let. Še so trpeli zaradi pomanjkanja vode, povrtine, kruha in mesa. A Gospod je bil vedno z njimi, čeprav se je zdelo, da je že dokončno odšel od njih in mimo njih (2 Mz 12, 1-8). Od časa do časa so namreč pomežikovali egiptovskim in drugim bogovom. Gospod pa je zaradi tega pustil, da so jih pikale strupenjače (4 Mz 21, 4-9). Od daleč jim je dal gledati obljubljen deželo. Tako da so hodili naprej v veri. Vero so poglabljali ob skrajno trdi stvarnosti. Včasih je tako zavrelo in vzkipele, da so si zaslužili smrt (4 Mz 16, 1nss; 17, 15). Bog se jim je le polagoma razodeval. Celotno potovanje je bilo predpoda nas, ki hodimo s križem na rami. Učencema na poti v Emavs Jezus razlaga, da je bilo potrebno, da je trpel (Lk 24, 25-27). Zaradi tega stopa z nami po tej večkrat neusmiljeni poti, kjer se srečujemo z razbojniki in strahovi "Zunaj boji, znotraj strahovi" (2 Kor 7, 5).

Jezus nas ni hotel pustiti same ter lačne in žejne, marveč nam je zapustil popotnico, svoje

telo in svojo kri. Mislil je na nas v usodni uri, ko je bil izročen v roke ljudi. Prav tedaj daje zavestno učencem svoje telo in svojo kri, da bi ga jedli in pili zato, da ne bi omagali: "Gospod Jezus je tisto noč, ko je bil izdan, vzel kruh in se zahvalil, ga razlomil in rekel: 'To je moje telo, ki je za vas. To delajte v moj spomin'. Prav tako je vzel tudi kelih po večerji in rekel: 'Ta kelih je nova zaveza v moji krvi. Kolikorkrat boste pili, delajte to v moj spomin'. Kajti kolikorkrat jeste ta kruh in pijete kelih, oznanjate Gospodovo smrt, dokler ne pride" (1 Kor 11, 23-26). Ta spomin ohranjamo in podoživljamo pri sv. maši, še najbolj živo v začetku praznovanja Velike noči - pri zadnji večerji. Vse to namreč preveva ljubezen, ki mrtve obuja. Morda si družinski član ali sosed pričakuje od nas pozdrav ali odpuščanje, ki ga bo dvignilo iz groba osamljenosti, sovraštva ali prezira. Zato vadimo prijateljsko držo do vseh. Začnimo morda s prijaznim nasmehom in pozdravom. Kajti dolžni smo drug drugemu umivati

noge, po Jezusovem zgledu (Jn 13, 14-15). Saj Jezus ni imel podobe ali lepote, da bi ga hoteli videti, ne zunanosti, da bi si ga želeli. Bil je zaničevan in zapuščen od ljudi, mož bolečin, preizkušanj in boleznih... V resnici je nosil naše bolezni... (Iz 52, 2 nss). Bližajmo se zaupno prestolu milosti, križu našega Boga. Velikosobotno bdenje nas umiri v premišljevanju Gospodovega počitka v grobu, saj pripravljamo veličastno vstajenje od mrtvih svojega telesa in naših teles. Odpušča nam namreč naše grehe in krivde. Vstajenje bo spopolnil s prikazovanji v telesu. Ni duh, prikazen, čeprav je ves prešinjjen, poveljčan duhovno, po Svetem Duhu. Razdejal je hudičev krog rojstva, kratkega zemeljskega življenja, smrti in pokopa, da označi zmago življenja, ljubezni. Toda Velika noč nalaga tudi nam življenje v svetosti, dobroti, odpuščanju. Vsem želimo polnost velikonočnega veselja v zdravju in ljubezni. ALELUJA!

Odslej šest škofij v Sloveniji

Celje, Novo mesto in Murska Sobota nova središča slovenske Cerkve

Papež Benedikt XVI. je v Cerkvi na Slovenskem ustanovil tri nove škofije - novomeško, celjsko in murskosoboško.

Papežovo odločitev so v petek, 7. t.m., razglasili v Ljubljani in Mariboru.

Hkrati z ustanovitvijo novih škofij je papež imenoval tudi tri škofo-ordinarije. Cerkev na Slovenskem ob enem dobiva tudi drugo metropolijo s sedežem v Mariboru. V okviru dosedanje ljubljanske nadškofije je ustanovljena nova novomeška škofija s sedežem v Novem mestu, v kateri je za škofo-ordinarija papež imenoval dosedanjega ljubljanskega pomožnega škofa in generalnega vikarja Andreja Glavana. Dosedanja župnijska cerkev Novo mesto - Kapitelj bo odslej stolna cerkev sv. Nikolaja.

Dosedanja mariborska škofija bo po novem razdeljena na tri dele, saj na tem območju nastajata celjska škofija s sedežem v Celju in murskosoboška s sedežem v Murski Soboti.

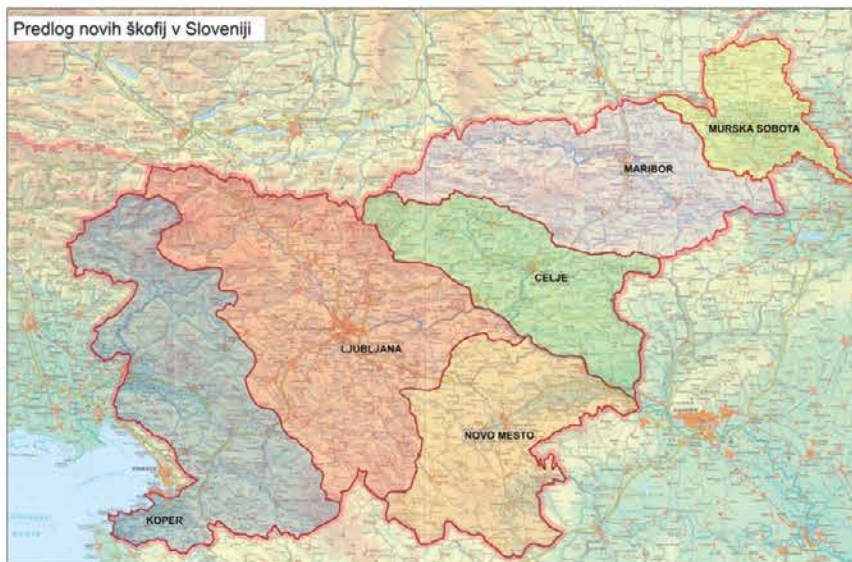
Stolnici bosta dosedanja župnijski cerkvi, v Celju Sv. Danijela, v Murski Soboti pa sv. Nikolaja. Slovenska Cerkev ima sedaj dve metropoliji. Z razdelitvijo je mariborska škofija postala nadškofija in s tem tudi mariborski škof dr. Franc Kramberger nadškof, pa tudi novi metropolit. V Mariboru bo namreč sedež nove metropolije, ki bo zajemala celjsko in murskosoboško škofijo ter mariborsko nadškofijo. Metropolija s sedežem v Ljubljani pa bo vključevala koprsko in novomeško škofijo ter ljubljansko nadškofijo.

Apostolski nuncij v Sloveniji Santos Abril y Castello je v Ljubljani sporočil odločitev papeža Benedikta XVI., da se v Cerkvi na Slovenskem ustanovijo tri nove škofije, in poudaril, da gre

popolnega delovanja. Cerkev na Slovenskem je ob nastanku samostojne slovenske države obsegala tri škofije: Ljubljano (ustanovljena 1461), Maribor (ustanovljena 1228) in Koper, ki ima svoje korenine od 6. stoletja dalje. Pri ustanavljanju novih škofij pa je bil ključen pastoralni vidik oblikovanja takšnih pastoralnih enot oziroma škofij, ki bodo najbolj

bljanske nadškofije ostajajo nespremenjene, razmejitev znotraj nadškofije pa bo potekala tako, da bo v novo škofijo s sedežem v Novem mestu sodilo šest dekanij dosedanje nadškofije, in sicer Črnomelj, Kočevje, Leskovec, Novo mesto, Trebnje in Žužemberk. Po površini nova škofija obsega dobro četrtino površine dosedanje nadškofije.

Ljubljanska nadškofija tudi potem, ko bi se njen del oblikoval v samostojno škofijo s sedežem v Novem mestu, ostaja največja slovenska škofija. Dosedanja mariborska škofija bo po novem razdeljena na tri dele, saj na tem območju nastajata celjska škofija s sedežem v Celju in murskosoboška s sedežem v Murski Soboti. Za škofo-ordinarija v Celju je papež imenoval pomožnega škofa dr. Antona Stresa, za ordinarija v Murski Soboti pa dr. Marjana Turniška, rektorja bogoslovnega seminarija v Mariboru.

za zelo pomembne odločitve za zgodovino Cerkve na Slovenskem. Kot je dejal ljubljanski nadškof in metropolit Alojz Uran na predstavitvi v Ljubljani, ustanavljanje škofij namreč ni pogost pojav. V letu 2004 je bilo tako v celotni Cerkvi ustanovljenih skupno 17 novih škofij. Ljubljanski nadškof je še dodal, da se zavedajo, da razglasitev novih škofij še ne pomeni tudi njihovega takojšnjega in

ustrezale trenutnim razmeram. V katoliški Cerkvi na Slovenskem med pozitivnimi vidiki manjših škofij izpostavljajo večjo preglednost škofije, njeno neposrednejše vodenje oziroma bolj neposredno komunikacijo škofa z verniki in duhovniki.

V škofijo Novo mesto bo prešel jugovzhodni in južni del dosedanje ljubljanske nadškofije. Dosedanje zunanje meje Ljubljanske nadškofije ostajajo nespremenjene, razmejitev znotraj nadškofije pa bo potekala tako, da bo v novo škofijo s sedežem v Novem mestu sodilo šest dekanij dosedanje nadškofije, in sicer Črnomelj, Kočevje, Leskovec, Novo mesto, Trebnje in Žužemberk. Po površini nova škofija obsega dobro četrtino površine dosedanje nadškofije.

V novi mariborski nadškofiji ostaja približno polovica dosedanjega prebivalstva. Poleg teh skopih podatkov, ki smo jih navedli, lahko seveda dodamo še naš pripis, kako smo nekateri razočarani nad dejstvom, da ni prišlo do imenovanja nove škofije na Goriškem, ki bi bila v sedanjem času še kako potrebna.

pripravil JUP

Čudovito je biti hkrati eno in drugo Sinovi neba in otroci zemlje

So trenutki v življenju, ko se počutimo bolj sinovi neba kakor pa otroci zemlje. Kadar se zazremo v zvezdnato nebo, ko ležimo v travi in radovedno opazujemo oblake, ki plavajo po nebu, ko se povzpemo na grič ali goro in se pred nami razprostire pokrajina z gozdom, cestami, potmi, vasmi in naselji, ko letimo z letalom in pod sabo zremo miniaturna velemesta, polja, travnike, planine... Večinoma pa le živimo, kot da bi bili le otroci zemlje. Privezani smo na delovno mesto, ujeti v stene stanovanja, prevažamo se v zaprtih avtomobilih, drvim v vlakih, tramvajih in avtobusih. Hodimo in hodimo s pogledom, uprtim v tla. Kar tesno in obteženo je naše življenje, kratak je naš pogled.

Apostol Pavel nam v pismu Filipjanov odpira pogled v nebo; s tem nam daje širino in nas vabi v globino. Kristus je bil v Božji podobi, v nebesni lahkotnosti bivanja, v Božji slavi, v Očetovem naročju. Pa je po Božjem načrtu odrešenja želel sprejeti težnost zemlje, utelesil se je v materijo, postal je človek, še več, privzel si je "podo-bo hlapca", se uvrstil med zadnje, najbolj preizkušane; sam sebe je ponižal in sprejel usodo obsojenca in izobčenca. Njegova smrt na križu je bila najnižja točka njegovega sesto-

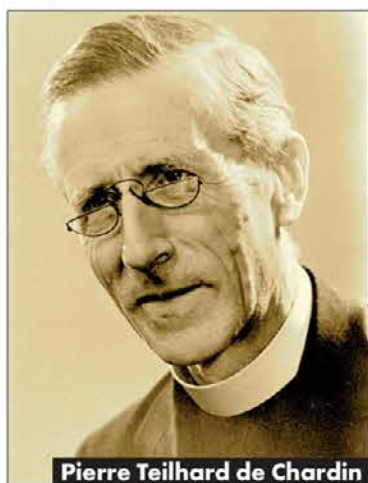

Hans Urs von Balthasar

Zemlja take ure še ni doživela. In takrat, ko je na križu izdihnil, je vsa zemlja in vse veselje vdihnilo njegovo izročitev: "Oče, v tvoje roke izročam svojega duha!". Novo rojstvo zemlje; novo stvarjenje sveta in človeka.

Teolog Hans Urs von Balthasar spremlja umrlega Kristusa še v "podzemlje", v kraljestvo mrtvih. Tudi notranjost zemlje, tudi najširša tema osrčja zemlje je doživela luč stvariteljske Besede, tudi tam je zagorel božji ogenj. Svoboda, luč in mir tudi izgubljenim, tudi pogubljenim. Take močne sile lahkotnosti bivanja zemlja še ni doživela. Bila je odrešena. Tretji dan, v zarji

velikonočnega jutra je slavila zmago upanja. Ko je Marija Magdalena na vrtu zagledala v belo oblečenega "vrtarja", je, zavita v črnino, predstavljala vse človeštvo pred odrešenjem, pred uro križa, pred novim stvarjenjem. Tedaj

Pierre Teilhard de Chardin

pa... ko je v navideznem vrtarju prepoznala vstalega Gospoda, ji je z obraza padla črna tančica, lepa in vsa ožarjena je bila z lučjo novega stvarjenja. Doživela je potrditev spreobrnjenja in v imenu novega stvarstva Vstalemu dala prvi odrešeni in svobodni odgovor: "Rabuni, moj Učenik." Za njo je to storil apostol Tomaž, ki je padel na kolena pred Vstalim Gospodom in rekel: "Moj Gospod in moj Bog". Začudenje odrešenih, svežina novega sveta, vzdihljaji popolne svobode. Za njima smo na vrsti mi! "Bog ga je povzdignil nad vse, da se v Jezusovem imenu pri-

pogne vsako koleno teh, ki so v nebesih, na zemlji in pod zemljo..." S tem je apostol Pavel pokazal že daleč naprej, v tisti srečni trenutek, ko bo vse v Bogu in Bog v vsem. Kristjani trdno verujemo, smo srečni in se veselimo, da gremo temu trenutku naproti. Zato nas "težnost zemlje" in materije ne straši. Vanjo se je utelesil Božji sin, odrešil jo je s križem in vstajenjem, dal ji je novo kvalitativno vrednost.

Pierre Teilhard de Chardin, od Cerkve preganjan francoski jezuit, ki se ni bal usklajati odprtega znanstvenega razmišljanja in odprte ter kritične teologije ter globoke krščanske vere, je v kratkem mističnem spisu La messe sur le monde (Maša na oltarju sveta) leta 1923 v azijski stepi maševal brez kruha in vina. Za oltar je določil svet, ki ga je gledal v prostrani stepi, za kruh vse, kar raste in se razvija v vseh možnih oblikah življenja, za vino pa vse trpljenje, vse umiranje, vse kapljice gorja, ki so na svetu. Široko je razprostrl roke in nad svetom izrekel Kristusove besede: "To je moje telo" in ko se je sklonil in pokleknil na gola tla zemlje, je rekel: "To je moja kri." Začutil je, kako je ves svet in vse veselje skrivnostno Kristusovo telo in kako na dnu vseh stvari plameni ogenj Božje ljubezni. Še nikoli ni bil tako blizu Božjemu srcu, izviru vsega bivajočega, kot prav v tistem trenutku. Še nikoli ni tako močno začutil harmonije med duhom in materijo, med ne- bom in zemljo. Spoznal je, kako lepo in čudovito je biti hkrati sin neba in otrok zemlje.

Zvone Štrubelj

Veliki teden - višek cerkvenega leta

SVETO TRIDNEVJE

Višek cerkvenega leta je veliki teden, višek velikega tedna pa je velikonočno tridnevje: veliki četrtek, petek, velikonočna vigilija, ki nas uvede v Veliko noč.

Na **VELIKI ČETRTEK** se spominjamo Jezusove zadnje večerje (ustanovitve maše, duhovništva in zapovedi ljubezni). Dopoldne so v stolnicah (škofovih cerkvah) slovesne krizmene maše. Pri njih škof blagoslovi olja, ki se uporabljajo pri deljenju zakramentov (krst, bolniško maziljenje, birma, mašniško posvečenje). Maše se udeležujejo tudi duhovniki, ki pri njej obnovijo svoje obljube posvečenosti Bogu.

Na **VELIKI PETEK** se spominjamo Jezusove smrti na križu - dan posebnega pomena. Na ta dan je strogi post in edini dan v letu, ko ni maše, ampak posebno bogoslužje velikega petka (branje poročila o Jezusovem trpljenju, češčenje križa, prošnje za potrebe človeštva).

VELIKA SOBOTA

V Sloveniji je ta dan znan še posebej po blagoslovu velikonočnih jedil. Zvečer se začnejo obredi velikonočne vigilije (bedenja), ki nas uvede v Veliko noč, največji krščanski praznik, praznik Kristusovega vstajenja.

Srečanje za mir v Medei

Minulo soboto, 8. t.m., je bilo v lepi cerkvi sv. Antona nad Medeo in tik pod znanim spomenikom miru Ara Pacis nevsakdanje srečanje za mir, ki ga že dvajset let pripravljajo župniji iz Medeeje in Romansa ter tamkajšnji krožek ACLI.

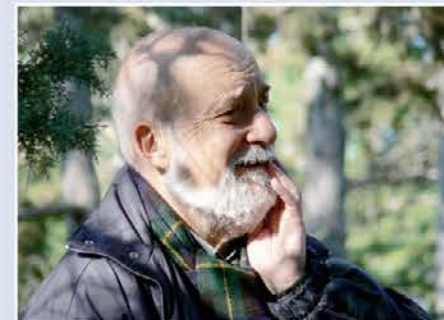

Foto JMP

Pravzaprav furlanski organizatorji pripravljajo vedno Pohod za mir, a so se pohodu tokrat zaradi volitev morali odreči, ker naj bi pohodniki z oljčno vejico v roki delovali "politično nekorektno", v nedeljo in ponedeljek so bile namreč

volitve in na volitvah tudi Prodijska Oljka... Duhovnika Andrea Bellavite iz Gorice in Mario Vatta iz Trsta, pastorka evanageličanske Cerkve iz Gorice Mirella Manochio, ki je zaradi bolezni poslala napisano razmišljanje, naš urednik Jurij Paljk, krajevna vokalna skupina in predvsem pa zbrani verniki, so sooblikovali srečanje o miru in potrebi po njem. Srečanje je bilo lepo, zaključilo se je s slovensko molitvojo Oče naš, ker na njem ni bilo visokodonečih in zato praznih besed o miru in vojni, ampak razmišljanja o tem, kaj lahko vsi mi naredimo za mir in boljše razumevanje v našem malem svetu.

Foto JMP

V Vatikanu, 3. marca 2006

Brahi prijatelji!

Sveti oče Benedikt XVI. me je te dni poklical, da v kardinalskem zboru s še večjo ljubeznijo in požrtvovalnostjo služim sveti Božji Cerkvi.

Ko se vam zahvaljujem za čestitke in dobre želje, ki ste mi jih prijazno izrazili ob tem dogodku, Vas hkrati prosim, da me s svojo molitvojo podprete pri Bogu, da bo moje poslanstvo obrodilo obilne sadove v blagor Apostolskega sedeža, milega slovenskega naroda ter vse svete Cerkve.

+ Franc Rode

† Franc Rode
prefekt

S tem pismom se kard. Franc Rode zahvaljuje "za čestitke in dobre želje", ki so mu jih ljudje izrazili ob sprejemu v kardinalski zbor. Ob enem prosi, naj ga še naprej podpirajo z molitvojo, da bo njegovo "poslanstvo obrodilo obilne sadove".

Kratke

Kimovčev Pasijon na Travniku

Pri slovenski maši v cerkvi Sv. Ignacija na Travniku so na oljčno nedeljo, kakor že desetletja, izvedli Pasijon po Mateju, zanimivo, a malo poznano glasbeno delo, ki ga je napisal za moški zbor Franc Kimovec. Za to priložnost sestavljeni zbor in soliste je na koro vodil Zdravko Klanjšček ob spremljavi Lojzke Bratuž. Pomemben delež pri Pasijonu je pred oltarjem imel pevec-pripovedovalec Dario Bertinazzi, ob njem pa je vlogo Jezusa odpel mašnik Stanko Jeričijo. Kimovčev Pasijon bi nedvomno zaslužil, da bi ga enkrat posneli in da bi pri tem sodeloval kakšni zbor ali pevška skupina. Upajmo, da bo s skupnimi močmi do tega zares prišlo./AB

Moj Kras na ogled višješolcem

Po tržaški premieri se je na Goriško za tri dni preselila najnovejša produkcija SSG, poetična drama Moj Kras, ki jo je po istoimenskem osebnoizpovednem romanu Scipia Slataperja pred leti dramaturgiral Sergej Verč in jo je sedaj za oder priredil in v monodramski obliki zrežiral Marko Sosič, odigral pa mladi igralec Primož Forte. V ponedeljek, 20., in v torek, 21. aprila, so si jo v Kulturnem centru Lojze Bratuž z različnimi občutki in odzivi ogledali abonenti vseh treh abonmajev, tudi Reda T z italijanskimi nadnapisi. V sredo, 22. t.m., pa je bila na vrsti še matineja, namenjena dijakom višjih srednjih šol iz Gorice. S to predstavo se je sklenila letošnja ponudba Goriškega vrtljaka za abonma Moje gledališče. Dijakom je ponudila v razmislek resnejše teme v raznih žanrskih oblikah.

Iz klepetanja in šušljanja, predvsem v zgornjem delu dvorane, lahko sklepamo, da monodrama kljub poetično izbrušeni režijiški postavitvi ni povsem uspelo pritegniti pozornosti mladih gledalcev. Verjetno je bila ta monodramska izpoved le preveč težak zalogaj, še posebno za dijake, ki v šolskem učnem programu ne obravnavajo literarnega obdobja, v katerega sodi Slataperjevo pero. Morda pa je bila priprava na ogled predstave preveč pomanjkljiva, da bi bil zahteven tekst, ki je razkrival nemirno Slataperjevo dušo in vsa bivanjska vprašanja mladega tržaškega intelektualca tik pred viharjem prve svetovne vojne, dovolj razumljiva in sprejemljiva za te naše mlade, ki se bolj težko zberejo, da bi čim bolj pazljivo spremljali izvajanje enega samega igralca. Če bi organizatorji gledališke ponudbe za šole vnaprej vedeli, da bo predstava Moj Kras izzvenela kot monodrama, bi je verjetno ne uvrstili v program GV in bi za konec morda izbrali kakšno bolj razbremenjujočo uprizoritev.

KULTURNI DOM Komigo

Nostalgichen vpogled v "dobre" stare čase

Komigo, trijezični festival komičnega gledališča, je v goriškem Kulturnem domu v torek, 4. t.m., številnim abonentom ponudil drugo letošnjo abonmajsko predstavo, tokrat v italijanski, pravzaprav v istrsko-tržaškem narečju. V goste je prišel znani igralec Gianfranco Saletta, rojen v Benetkah, a Tržačan po duhu, saj ga Trst z veseljem posvoji. Goriški publikli se je predstavil z gledališko skupino Gruppo Teatrale per il Dialecto, katero vodi in z njo ustvarja že vrsto let in tako skrbi za ohranjanje sočnosti narečnega dramskega izražanja. Z enajstimi izvajalci je prikazal svojo najnovejšo režijsko in igralsko stvaritev El vapor de fero, ki je po vrsti že osma predstava, povzeta in prirejena po znanih prigodah iz dela Maldobrie. V tekstovno barvitost sta zgodbe o istrskem obmorskem življenju, trgovanju in tamkajšnjih ljudeh v "zlatih" avstro-ogrskih časih zljila pisca Lino Carpinteri in Mariano Faraguna. Protagonist te nove odrske dogodivščine iz letošnje sezone omenjene tržaške gledališke skupine je stari kapetan Nicolich, ki je s svojimi lesenimi jadrnicami preplul domala vse konce sveta in imel tudi veliko čast, da je iz mehiškega mesta Veracruz pripeljal v domovino truplo ljubljenega princa Maksimilijana, ki mu je kruta usoda nasilno pretrgala življenje daleč od lepega Miramara. Varni dom na kraških skalah je zapustil, čeprav so mu zvesti podaniki v skrbi zanj to pot odločno odsvetovali. Med to žalostno vožnjo je bil Nicolich celo na

častni nočni straži ob mrtvaškem odru in takrat je na skrivaj odrezal nekaj koščkov cofka za mrtvaške draperije in jih vse življenje hranil v tobačnici kot najdragocenejši zaklad. V svojih poslih je bil Nicolich zelo daljnogleden; skrbno je prešteval pridobljene krome, da bi kupil železni parnik, čemur so nasprotovali hčeri in sin v bojazni, da bi se ne zadolžil. Ta središčna zgodba se kot spominski utrinki igre v igri pojavlja med kramljanjem domačink in mornarja, ki se v težkih povojnih časih na pomolu mesteca Malega Lošinja pogovarjajo, kako je bilo v času stare Avstrije, ko so pomorski posli cveteli. Prijetna, solidno pripravljena predstava, ogrnjena z razpoznavno tančico nostalgije in prežeta z obžalovanjem neke dobe, ki je ni več mogoče priklicati k življenju, se je vila v lagodnejšem ritmu. Letega je s svojim večkratnim odrezavim pojavljanjem na prizorišču razgibal Saletta v vlogi trmasto odločnega Nicolicha, ki trdo drži domače gospodarske vaje. V tem liku je spet stopila v ospredje njegova markantna igralska osebnost, kateri so sicer dobro kljubovali soigralci. Nekateri so se izkazali tudi kot ubrani pevci ob melodijah z narečnim besedilom, ki je dopolnjevalo in komentiralo odrske dogajanje. Predstava s sladko-grenkim priokusom in z melanholičnim pridihom, a tudi učinkovitimi humornimi trenutki je publika spremljala z zanimanjem in izrazila svoje odobravanje in zadovoljstvo z dolgotrajnim, hvaležnim poslanjem.

STANDREŽ OŠ F. Erjavca

Obisk vrtojskih učencev v vrtcu in šoli

Foto DP

Med učenci OŠ F. Erjavca in OŠ Ivana Roba iz Vrtojbe se že vrsto let spletajo prijateljski stiki, ki so se z vztrajnim gojenjem in novim načrtom čezmejnega sodelovanja, vključenega v vzgojno-izobraževalno ponudbo s skupnimi dejavnostmi, katerega nositeljica je učiteljica Majda Zavadlav, še bolj okrepili. To povezovanje je privedlo do pristrčnega obiska učencev tretjega razreda podružnične šole Vrtojba OŠ Ivana Roba (Šempe) pri standreških prvošolcih in malčkih iz vrtca v ponedeljek, 3. aprila.

Vrtojske šolarje je spremljala razredna učiteljica Nadja Pahor Bizjak. Pod njenim mentorstvom so učenci uresničili učni projekt Pomladni dan. V likovni delavnici so spoznali enostavno grafično tehniko in se naučili izdelovati matrice za kolajni tisk. Poleg tega so napravili papirnate lutke; le-te so spreminile v junake kratke otroške enodejanke Spomladanska pravljica, ki je vzklila izpod plodnega peresa V. T. Arharja in so jo odrsko uresničili pod vodstvom učiteljice Nadje Bizjak Pahor in Tatjane Marvin, ki jo je glasbeno opremila. To, kar so se naučili, so pokazali štandreškemu prijateljem. Veronika Pipan, Tilen Lancner, Eva Jedrličič Peloz, Monika Zoroja, Miha Debenjak, Kris Maglioccola in Petja Skomina so najprej prikazali osnovnošolcem, kako je pomladno sonce prijeto ogrelo zemljo in prebudilo trobentico, zvonček in še murna ter prepodilo snežaka, da je zakraljevala pomlad. Besedilo so lepo spremljali z orf-instrumenti (les, boben, triangel, zvončki, strgalo), ustno harmoniko in s flavto ter ob koncu še zapeli. Poslušalci in ravnateljica iz goriškega ravnateljstva Mirka Brajnik so jim zaploskali in se

jim zahvalili za srčan odrski trenutek. Potem so gostje pomagali prvošolcem, da so izdelali trobentice-matrice, ki bodo z grafičnim postopkom postale prave sličice.

Ko se je končal likovni trud, so se vsi preselili v štandreški vrtec na slatno malico. Nato pa so še malčki iz vrtca uživali ob drobnih igrice. "Najstarejši" izmed njih so se poizkusili tudi v izdelavi omenjenih matric.

Lepo srečanje se je nadaljevalo na OŠ Ivana Roba v Vrtojbi v četrtek, 6. t.m., ko so v mrzlem in deževnem vremenu štandreški prvošolci z učiteljico Majdo Zavadlav in otroki iz zadnjega letnika vrtca z vzgojiteljicami Mirjam Paulin in Vando Okroglič vrnili obisk vrtojskim vrstnikom. Po okrepčilu, ki je bilo kar potrebno v prav nič pomladnem jutru, je Zavadlavova z običajno zapeljivo sproščenostjo in izurjenostjo, ob petju in s plesom, s pomočjo učencev, animirala ljubko pravljico Poljubček za lahko noč. Pred spanjem si mali Medo najbolj želi le eno: poljubček. Pripovedi je sledila likovna urica, pri kateri so otroci naredili lepljenko-medvedka.

V telovadnici so štandreški učenci prikazali štiri plese in pri tem povabili v ritmični krog še vrtojske šolarje. Gostitelji so bili navdušeni nad prijetnim, poučnim dopoldnevom. Štandreški gostje so prinesli v dar košarico čokoladnih pirhov s priložnostno mislijo za prijazen snidenje, ki se bo gotovo še ponovilo.

Dogajanje na vrtojski šoli je posnela tudi kamera TV Primorke. Zelo presenečeni nad uspešno pobudo so bili štandreški starši in ne nazadnje malčki, ki so prvič "uradno", brez spremstva staršev, prekoračili mejo.

IK

Voščilo goriškega nadškofa

Povej nam, Marija!

Vprašanje, ki ga ob Veliki noči Cerkev postavlja Mariji Magdaleni, prvi priči Kristusovega vstajenja, je isto, ki ga danes mnogi postavljajo vernikom. Vprašanje postavljajo zlasti tisti, ki iščejo smisel v življenju, tisti, ki živijo v trpljenju in bolečini, tisti, ki se sprašujejo, kaj jih čaka po smrti.

Pravzaprav morata mir in radost Velike noči, kot nas je prosil sam Kristus, zadoneti po cestah sveta: to je poslanstvo Cerkev! Prav v tem velikem paradoksu, kar je oznanitev Kristusovega vstajenja, verniki najdejo moč, da vsak dan znova pripovedujejo o Božjem delu.

Pripovedovati o Kristusovi prisotnosti, kajti Velika noč ni samo obljuba za prihodnost, ampak stvarnost, ki prenavlja življenje vsakogar: to je prva obveznost vernikov! Razlagati, da se je v temi zasvetila luč, da so se izgubljeni zavedli majhnih znakov (krščanska skupnost, ki je sprejela upanje in se mu odprla); znamenja so našli tudi učenci na Veliko noč (odprt grob, odvržen mrtvaški prt)! Ponesti veselje Vstalega ne le

z besedami, ampak predvsem z življenjem, to nas prosijo škofje, zbrani v Veroni. Tudi ljudje našega časa potrebujejo besede o tem, da je njihova usoda dobra, da je na križu zacvetelo življenje, da pričakovanja naših src niso nedosegljiva! Nismo torej naivni, ampak gotovi, da Velika noč poraja resnični mir: Kristus je naš mir! Kristus je vstal in premagal smrt! Naša naloga je, da to z življenjem izpričujemo! Veselo Veliko noč!

Nadškof Dino De Antoni

PHOTO LABORATORIO
PHOTO LABORATORIO
lastnik: Carlo Selauzero
34170 GORICA - Ul. Locchi 2
tel. 0481.535165

TRGOVINA JESTVIN
Maraž Škarabot
GORICA - Placuta 13
Tel. 0481 531777

BAR PRINCIPE
Vošči vesele velikonočne praznike
GORICA - Korzo Verdi 1

Pekarna Slaščičarna
Viatori
GORICA - tel. 0481.520905

IZDELKI IZ KOVANEGA ŽELEZA - VRATA - OGRAJE
RESTAVRIRANJE
RADISLAV
LEOPOLI
GORICA - Ul. Brigata Pavia 46, tel. 0481.531941

PAOLO TOSELLI & C. s.n.c.
računalniki, prenosni in hišni telefoni, analogni in digitalni kopirni stroji
GORICA - Korzo Verdi 81
tel. 0481 531621 r.a.

Max
PIZZA GRILL
Tržič (Go)
Drž. cesta Tržič - Gradež
tel. 0481.722081

budin
TISKARNA
34170 GORICA - Ul. Gregorčič, 23
Tel. 0481 522 907 - www.tipografiabudin.it

HOME
ZAVESE IN POSTELJNINA
Branko Ambrosi
GORICA - TRG MUNICIPIO 4
tel. 0481.31890

Lo Scrigno
zlatarna, urarna, srebrnina
GORICA - Ul. Arcivescovado 3-7
tel. fax 0481.534633

Na pročelju goriške pokrajinske palače

Brandolin se je poslovil s postavitvijo trijezične table

V četrtek, 6. aprila, so na sedežu pokrajine v Gorici uradno odkrili trijezično tablo. Svečanemu trenutku je sledila tiskovna konferenca, na kateri so spregovorili pokrajinski predsednik Giorgio Brandolin, odbornik za čezmejno zadevo Marko Marinčič in predsednik SKGZ za Goriško Livio Semolič.

"Današnje odkritje ni le volilna poteza," je rekel Brandolin, "temveč logična posledica mojega dela kot predsednika pokrajine". Kot sta poudarila tudi Marinčič in Semolič, si je Brandolin med svojim devletnim mandatom veliko prizadeval za čezmejno sodelovanje in izkazal občutljivost za

Brandolin in Marinčič pri županu Brulcu (foto JMP)

težave jezikovnih manjšin. Odkritje table je simbolično sklenilo tudi Brandolinov mandat, ki se je končal 7. t.m. Smisel večjezičnih napisov na tabli, ki so poleg v italijanščini in slovenski tudi v furlanščini, je ta, da poudarijo prisotnost jezikovnih manjšin v naših krajih. Jezikovna specifičnost naših krajev je tako postala vidna vsem. Večjezično poročanje je predvsem v naših časih nujno, ker dokazuje spoštovanje do jezikovnih manjšin, ki v zgodovini niso bile vedno dovolj priznane in vidne. V skladu z zakonom 482/1999, ki ureja pravice jezikovnih manjšin, bo spremenjena tudi cestna toponomastika. Občine, ki so se

izrekle za dvojezične ali trijezične, bodo lahko uporabljale večjezične cestne znake. Kot je poudaril Brandolin, je multikulturnost naših krajev bogastvo in

negativno. Podpiranje jezikovnih manjšin nudi privilegije celotnemu prebivalstvu. Saj s poudarjanjem posebnosti naših krajev lahko uspešno spodbujamo tudi turizem.

Za razvoj jezikovnih skupnosti goriške pokrajine bo še naprej skrbel slovenka dr. Marjeta Kranner, dragocena uslužbenka na pokrajinski upravi, je dodal Brandolin, Krannerjeva pa je podčrtila, da je bila postavitev table v tem trenutku za Goričane nekaj naravnega. Istega dne je bil Brandolin na povabilo novogoriškega župana Mirka Brulca tudi na obisku v Novi Gorici, kjer se mu je župan zahvalil za odlično sodelovanje in mu zaželel veliko uspehov v prihodnje. Mirko

Z leve: Marjeta Kranner, Marko Marinčič, Giorgio Brandolin, Livio Semolič

nikakor ne ogroža identitete italijanskega prebivalstva. Nujno je, da italijansko prebivalstvo dojame, kako večjezičnost ne omejuje pravic do uporabe italijanskega jezika. Nasprotno: nudi pravico več, ki je prav ta, da državljan poleg italijanskega jezika uporablja tudi last-

Brulc je na srečanju poudaril, da je "Giorgio Brandolin verjel v čezmejno sodelovanje takrat, ko se še ni vedelo, da bo RS vstopila v EU, kot je bil tudi vedno velik zagovornik plodnega sodelovanja in sožitja ob meji." Brulc je Brandolinu, ki ga je v Novi Gorici spremljal odbornik Marinčič, tudi izročil posebno priznanje mestne občine Nova Gorica, nakar se je Brandolin vpisal v častno spominsko knjigo Mestne občine in zaželel županu še veliko sodelovanja z goriško stvarnostjo na italijanski strani državne meje.

M-D in JUP

Gostilna «FRANC» Pri Francetu
Pristna domača kuhinja
Zaprto ob nedeljah in ponedeljkih
SOVODNJE OB SOCI (GO)
Prvomajska 86, tel. (0481) 882038

VSE ZA SPORT K2 SPORT
RAŠTEL 19
tel. 0481/531884

K2 KIDS
OTROŠKA OBUTEV IN OBLACILA
Ul. Oberdan 8, tel. 0481.30248

K2 SPORT TECHNICAL FOOTWEAR
Raštel 8
tel. 0481.33465

OBUTVE KOSIČ
Raštel 7
tel. 0481.535162

K2 SPORT OUTLET
Raštel 12
tel. 0481.532458

GEOX SHOP
Ul. Oberdan 7
tel. 0481.535520

KOSIČ GORICA

Kinemax.it

Kinemax Tržič

Kinemax Gorica

Gostilna Devetak
1870
VRH SVETEGA MIHAELA - Tel. 0481.882488 - www.devetak.com
OKUSNE DOBROTE DOMACE ZEMLJE
...o kratkem tudi sproščen oddih na Krasu
Čotova družina vošči vsem
blagoslovljene Velikonočne praznike

grafica goriziana
tiskarna

gorica - ul. a. gregorčič, 18 - tel. 0481 22116
fax 0481 22079 - info@graficagoriziana.com

FIEGL
OSLAVJE
zaselek Lenzuolo Bianco 1
tel. 0481.547103, 0481.31072
www.fieglvini.com
e-mail: info@fieglvini.com

URARNA ZLATARNA ŠULIGOJ
Ed. leta 1891
Gorica, ulica Carducci 49
Tel. 0481.535657
www.suligoj.com
Vesele Velikonočne praznike

ALUMINIJASTE ZASTEKLITVE KOVAŠKI IZDELKI
Tabaj F.lli s.n.c.
Miloš in Rajmund
STANDREŽ GORICA
Ul. A. Gregorčič 24
Tel. 0481/21514 • Fax 0481/21987

ALUMINIJASTE ZASTEKLITVE KOVAŠKI IZDELKI
Tabaj F.lli s.n.c.
Miloš in Rajmund
STANDREŽ GORICA
Ul. A. Gregorčič 24
Tel. 0481/21514 • Fax 0481/21987

OSNOVNA ŠOLA PETER BUTKOVIČ DOMEN Glasba v škatli

"Dokler bo glasba, bo pri nas dobra volja!"

Veselemu žgolenju ptic, ki naznanjajo pomladno prebujanje, so se pridružili učenci OŠ Peter Butkovič Domen iz Sovodnj in malčki iz tretjega letnika sovedenjskega vrta, ko so v četrtek, 30. marca, živahno zažrgoleli v Kulturnem domu v Sovodnjah na prireditvi Glasba v škatli. Glasbeno presenečenje so pripravili zato, da bi starši, nonoti, prijatelji in vsi, ki radi spremljajo ustvarjalno delo naših šolarjev, spoznali, koliko glasbenega znanja so si pridobili med urami glasbene delavnice, ki jo je vodila Jana Drašič. Prenatrpana dvorana je zrla na oder, na zastoru katerega se je med violinskima ključema blestel srebrni napis Glasba v škatli, na tleh pa je stala velika rdeča škatla. Ko so jo otroci odprli, so se iz nje oglasili zvoki znane Mozartove skladbe Eine kleine Nachtmusik, na njeno melodijo so otroci zapeli o čarobni harmoniji glasov, ob klavirski spremljavi Jane Drašič. Za to prvo skladbo so se kot

venček pomladnih cvetk spletale vsakovrstne pesmice. Izvajanje je v dvorani pazljivo spremljala učiteljica Egle Frandolič, da bi ne prišlo na odru do zadreg. Najmlajši so pokazali, kako znajo s svojimi zvonkimi glasovi, ponazarjajo različna glasbila na pihala, sami ustvariti svojo "bando", kot so ob koncu skladbe radoživo vzkliknili. Poslužili so se tudi loncev, kozic, "maracasov", izdelanih iz škatlic, v katere so nasuli riž, in zapeli hudomušno pesmico ter usklajeno z ritmom tudi zarajali, zaplesali in ploskali. Občinstvu so ob glasbeni spremljavi obrazložili, da se na notnem črtovju bohoto šest ključev, ki odpirajo prav toliko glasbenih škatel, iz katerih zapojejo različni toni. Seveda so vse to s petjem, gibom in celo gledališko mimiko tudi prijetno in šegavo ponazorili. Vsak omenjeni ključ je spremljala znana skladbica. Najmlajši so v belih krilcih prikazali elegantne kretnje labodov, večje deklice so se prika-

zale v rutah in zaplesale po notah slavne Carmen, fantki pa so se spremenili v simpatijo vzbujajoče mehiške fante iz znane popevke Speedy Gonzales in dvorili svojim izvoljenkam. Večji so se šli gusarje ob temnih tonih poznane pesmice. Poizkusili so se v vročekrvnem južnoameriškem plesu in se prelevili tudi v zamorce v beli Ljubljani. Ob koncu so zazvene pesmice o palčkih, zimzelena Kekčeva pesem, ki vselej spravi poslušalce v dobro voljo, pa še o šoli in srečnih dnevih. Skratka, bil je en sam radoživ poklon glasbeni umetnosti, ki ne pozna meja. Otroci so v glasbeni delavnici tudi skrbnim, discipliniranim vodstvom Jane Drašič z velikim zanimanjem stopili v glasbeni svet in dobro osvojili njegove osnovne pravne ter pridobljeno znanje znali učinkovito posredovati poslušalcem. Nad njimi je bila zelo navdušena tudi njihova ravnateljica Sonja Klanjšček, ki jim je iskreno čestitala in zaželela, da bi s tem slavospevom glasbi končno priklicali k nam pomlad. Zahvalila se je Jani Drašič in učnemu ter neučnemu osebju, ki je pripomoglo k uresničitvi prireditve, in Kulturnemu društvu Sovodnje, ki je dalo na razpolago dvorano.

IK

GOSTILNA KORŠIČ
Zaprto ob torkih in sredah
STEVERJAN - Sovenca 7, tel. (0481) 884248

HUMAR
IZBRANA BRIŠKA VINA
kmetija HUMAR
Marcello in Marino s.s.
ŠTEVERJAN, Valerišče 2
tel. in fax 0481 884094

Meri Kosic
Velika izbira torbic, dežnikov in raznovrstnih kvalitetnih izdelkov
GORICA
Raštel 23, tel. 0481.33790

NARDIN G. GORICA
Ulica Svetega Mihaela 324
Tel. 0481.21065, Faks 0481.522410

ZASTOPSTVO FORST

JOHN BULL BITTER ALE
ALLSOPP'S
laško pivo

Štandrež / Župnijska dvorana Fotografije s Škofjeloškega pasijona

Foto DP

Leta 1999 in 2000 so v Škofji Loki odmevno uprizorili Škofjeloški pasijon, prvo slovensko dramsko besedilo, ki ga je napisal pater Romuald Marušič iz Štandreža, in je bilo prvič odigrano leta 1721. Na uprizoritvi v Škofji Loki je sodelovalo nad 600 nastopajočih in skoraj 100 konjenikov. Prizori Pasijona so se vili po ulicah in trgih, ogledalo si jih je nad 40.000 ljudi. Štandreško društvo je organiziralo avtobus na to enkratno predstavo, nad katero so bili udeleženci navdušeni in ponosni, ker je prav njihov domačin napisal tako pomembno besedilo.

V soboto, 8. aprila, so v župnijski dvorani Anton Gregorčič predstavili fotografije iz te uprizoritve, delo arhitekta Petra Pokorna iz Škofje Loke, ki je tudi obrazložil, kako je prišlo do zamisli razstave, in izrazil zadovoljstvo, da se je razstava preselila tudi v Štandrež, rojstni kraj patra Romualda Marušiča. Razstavo sta priredila župnija sv. Andreja in PD Štandrež; ob odprtju je pozdravil domači župnik Karel Bolčina. Podčrtal je pomembnost razstave, ki nas v velikem tednu vabi k misli na Kristusovo trpljenje. Razstave se je udeležil tudi Škofjeloški župan Igor Drakšler, ki je izrazil upanje, da bo v prihodnosti spet prišlo do uprizoritve Škofjeloškega pasijona, velikega dogodka za vso Slovenijo. Pravila Pasijona in pogoje za uprizoritev procesije je prebral Jurij Svobljak.

ZCPZ GORICA IN KCLB Zbrana dela primorskih skladateljev

Prva knjiga posvečena Lojzetu Bratužu

V ponedeljek, 10. t.m., so se v veliki dvorani Kulturnega centra Lojze Bratuž kot kristalno čiste kapljice neusahljivega izvira glasbe in poezije v biserni studenec zlili melodije skladatelja Lojzeta Bratuža in stihni pesnice Ljubke Šorli na predstavitvi prve knjige

Foto DP

zbirke *Zbrana dela primorskih skladateljev*. Misel na to publikacijo je pri Združenju cerkvenih pevskih zborov Gorica vzkliha ob stoletnici Bratuževega rojstva (1902-1937). Zato so prvo knjigo namenili njemu, ki je kot velik ljubitelj svojega teptanega naroda, predan cerkvenemu petju, postal svetel zgled za vse nas, še posebno pa za tiste, ki se ukvarjajo z glasbo v božjo čast in v narodov blagor.

V imenu prirediteljev je prisotne osebnosti iz kulturnega, političnega - med njimi je bil občinski odbornik za kulturo Claudio Cressati - in cerkvenega življenja,

predvsem goriškega nadškofa in našega prijatelja msgr. Dina De Antonija, pozdravil predstavnik ZCPZ Dario Bertinazzi, ki je posredoval tudi pozdrave koprškega škofa Metoda Piriha, ministra za kulturo R Slovenije, slovenskega ministrstva za visokošolstvo, znanost in tehnologijo, Kulturnega doma Nova Gorica in prof. Zorka Hareja, ki je zaželel, da bi slovenski pevski zbori pridno uporabljali Bratuževe pesmi in da bi njegov lik živel med nami tudi v prihodnosti. Uvodne misli je Bertinazzi namenil življenjskemu orisu organista, zborovodje in glasbenika Lojzeta Bratuža -

Sočenka, čigar lik je med nami nenadomestljivo pomemben in prisoten, ker je kot skladatelj, v svojem kratkem življenju, dal neprecenljiv pečat zborovskemu, predvsem cerkvenemu petju, ker je zasnoval nov način skladateljevanja na Goriškem in ker je poznejšim rodovom zapustil duhovno, etično, moralno in domoljubno zapuščino, ki se je moramo trdno oklepiti. Iz njegovega snovanja izžarevata ljubezen do božjega usmiljenja, spoštovanje do sočloveka in vsega, kar je Bog ustvaril. S pesmijo, ki je kot molitev, se je uprl črnemu terorju, ki ga je v cvetu življenja iztrgal ljubljani družini in narodu. O sami knjigi je spregovoril prof. Ivan Florjanc z Akademije za glasbo v Ljubljani, ki je dejal, da je zbirka nastajala kar nekaj let tudi zato, ker je bilo treba pobrskati po korih cerkva, v katerih je deloval Bratuž, in rešiti ali celo odkriti njegova dela na že orumeneilih in preperelih listih in jih iztrgati iz pozabe. Sam je prehodil razne kore, od Batuj do Podgore, in tako se je število Bratuževih skladb s 70 znanih zvečalo na

145. Delo seveda ni še zaključeno, marsikaj se bo gotovo še odkrilo. Tudi prisotne je povabil, naj bodo pozorni na korih, saj bi lahko našli kakšno Bratužovo skladbo. Povedal je tudi, da so zbirko poimenovali Zbrana dela primorskih skladateljev, ker naj bi zaobjemala opus glasbenikov, ki so delovali na Primorskem. Ob dokončanem padcu na Primorska postala enoten kulturni prostor, kjer smo živeli, živimo in ustvarjamo Slovenci. Podčrtal je simbolno pomembnost, da je Bratuž prvi obravnavani skladatelj v zbirki. Kot glasbenik in človek je bil vpet v okolje, v katerem se je rodil in živel. Pri ustvarjanju je črpal navdih tudi pri večglasnem slovenskem ljudskem petju, ki je ritmično, a s svobodnim metrumom. Značilnost Bratuževih pesmi, tudi težjih - večkrat je v teh prav sodoben - , je

ta, da se pevci takoj navdušijo zanje in da takoj zazvenijo. Tudi v bolj zahtevnih pesmih je ostal zvest "genu" slovenske ljudske glasbe, ki je vklopljen v makro in mikrokozmos, ki slavi Stvarnika. Prof. Florjanc se je zaustavil tudi ob Bratuževi ženi Ljubki Šorli, katere veliko verzov je mož pretil v glasbo. Oba je fašizem težko preizkusil, a iz njihovega dela nikdar ne pronicajo sovraštvo, zloba ali neko povračilo, povsod je prekaljeno nenasilje, vse je prečiščeno, srčno, duhovno. Poezije Šorljive niso vezane na čas, so kot psalmi, ker odgovarjajo na srčne vzgibe v človeku.

Tenkočutne, ljubeče, srčne misli iz treh poezij sonetnega venca in soneta *Pozlednje srečanje* Ljubke Šorli, namenjene možu Lojzetu, sta s čustvom in toplino interpretirala gledališka igralca Bogdana Bratuž in Anton Petje. Bratuževe skladbe *Križ zapuščeni*, *V duši plamen* in slovite *Kraguljčke* je za sklep doživete večera zapel MePZ Lojze Bratuž z dirigentom Bogdanom Kraljem.

Iva Koršič

Maxi
SUPERMERCATI
ŠTANDREŽ
ULICA SV. MIHAELA
Vošči vesele
Velikonočne praznike

PRODAJA IN
POPRAVILA KOLES
E. ČUK
GEFARIN R. & SAKSIDA A.
GORICA - Trg Cavour 9
Tel. 0481 535019

PROMOCIJSKA PRODAJA NA TRAVNIKU
Modri Triumph -15%
Sloggi basic -20%
Taccini uomo -20%
Intimo
LU.NA.
Lucia in Nadja
TRAVNIK 5/A
OD 12. APRILA DO 3. MAJA
Voščimo vesele Velikonočne praznike

OPRAVLJAMO
VSA
ZIDARSKA
DELA
Z LASTNIMI
STROJI
ERRE TRE
SOVODNJE OB SOČI - Ul. N. Sauro 2/G, tel. 336 526199
e-mail: erretre23@libero.it

HOTEL - RESTAVRACIJA
Hotel vedno odprt,
restavracija
zaprta
ob sobotah
in nedeljah
Hotel NANUT
GORICA
Tržaška ulica 118, Tel. 0481.21168
info@nanut.it • www.nanut.it

GOSTILNA
PODVERŠIČ
RONKO BIENIC
GORICA,
ul. Brigata Pavia 61, tel. 0481 530518

FEIGLOVA KNJIŽNICA Zadnja Otroška ulica

Dve kokoški in njen pogled na svet

Pomlad še zavlačuje svoj bohotni razcvet, čeprav malčki že gotovo nestrpnost čakajo, da bi končno zapustili stanovanjske prostore in odšli v naravo zadihat svežega zraku. Prav takega osvežujočega stika z naravo si je želela vesela, izred-

no aktivna kokoška Živka v pravljici Ah ne - daj no, ki je v ponedeljek, 27. marca, ob 18. uri sklenila letošnje Otroške urice, namenjene najmlajšim obiskovalcem knjižnice, da bi že v ranem otroštvu vzljubili knjige in branje ter postali redni obi-

POCITNICE
V NARAVI
LA SUBIDA
kraj Monte 22
Krmin (GO)
Tel. (0481) 60531
www.lasubida.it

GOSTILNA 1971 GOSTILNA
V. PRIMOŽIČ
DOMAČA KUHNJA
GORICA
Drevored
XX. Septembra, 134
Tel. 0481.82117
Fax 0481.548864

skovalci knjižničnih polic. Ljubko pravljico o dveh kokoškah, Stanki in Živki, sta v pravem dramskem prizorčku razgibano izoblikovali Daniela Tomsič in knjižničarka Luisa Gergolet. Gergoletova je izbrskala tekst, ga spretno priredila v enodejanko z živahnimi dialogi, ki se v hitrem tempu spletajo med prijateljicama kokoškama. Živka urno pospravlja hiško, ker bi rada ob vabljenem pomladnem soncu čim prej odšla na travnik, med rožice. Stanka pa udobno sedi v naslanjaču in plete, ne ljubi se iti ven, zato si izmišljuje vse možne izgovore. Sama je pač polna pesimizma, prijateljici pa optimizem kar žari iz oči, govorjenja in obnašanja. Ko Živko po kosilu začne boleti trebuh, se Stanka iz ljubezni do nje omeha in še sama pristane na kratak izlet v cvetočo naravo.

Svetlo sporočilo je bilo dovolj očitno, da ga je dojel več kot petdeset prisotnih otrok in veliko mamic ter zaploskalo pridnima igralcema, ki sta se z imenitnima kostumoma prelevili v pravi, rejeni kokoški. Ko je knjižničarka Luisa snela svojo "kurjo masko", je malčke povabila, naj prihajajo v Mladinsko sobo tudi v pomladnih in poletnih dneh. Prikupne ilustrirane knjige namreč komaj čakajo, da jih nežne ročice izberejo in jih za nekaj časa odnesejo domov. Izposoja je namreč možna skozi vse leto; mali in veliki ljubitelji branja so vselej zelo dobrodošli! Otroci bodo seveda izredno dobrodošli v knjižnici tudi v jeseni, ko jih bodo Otroške urice spet vabile v svoj topli objem, poln dragoceni vzgojnih bisercikov.

JK

Sv. Ivan v Gorici Romarjeva pripoved

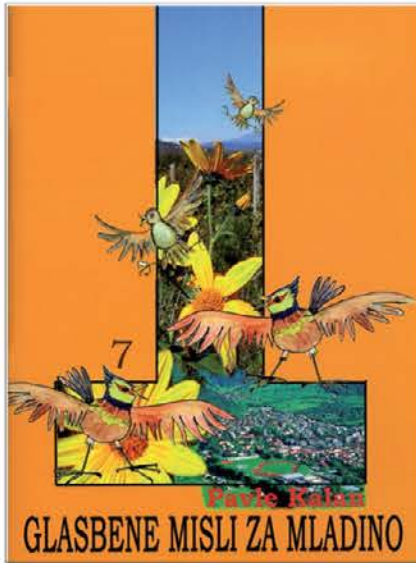
Lepe so pobude, ki jih občasnoprereja duhovnjaki sv. Ivana in tako daje vernikom vedno novih spodbud. V nedeljo, 2. aprila, je bil gost naše skupnosti Andrej Kolman, ki je po jutranji maši s svojimi razmišljanji in več kot 600 diapozitivov prikazal nekaj utrinkov in doživljenj z Jakobove poti, ki jo je prehodil maja 2005. Kot človek, ki išče kaj zase in za dušo, si vsako leto privoščiti po eno romanje. Od francoske meje do svetišča je prehodil 837 km. "Camino" je bil steber, okrog katerega se je v srednjem veku povezala vsa Evropa, je povedal. Veliko poti se je v Santiago stekalo iz Anglije, Francije, Nemčije, Portugalske, Nizozemske in drugih držav stare celine. Kasneje so romanja presahnila, nov razmah pa se je začel v drugi polovici 20. stol. Janez Pavel II. je kot prvi papež poromal v Santiago in vso Evropo pozval, naj se vrne k svojim koreninam. Vse naše življenje je ena sama romarska pot, je povedal Kolman. Camino, "pot z veliko začetnico," se ne da opisati: treba ga je doživeti. Nujna oprema? Nahrbtnik in lastni križ.

SLOVENSKI CENTER ZA GLASBENO VZGOJO EMIL KOMEL Snovanja 2006

Pavle Kalan, vir navdiha za mlade glasbenike

Prvo srečanje v nizu Snovanj 2006, ki jih je Slovenski center za glasbeno vzgojo Emil Komel začel z letošnjim aprilom tudi z namenom, da opozori javnost na perečo prostorsko stisko in finančno stanje, je bilo posvečeno pred letom dni umrlemu primorskemu glasbeniku Pavletu Kalanu.

S Pavletom Kalanom smo se srečali konec osemdesetih let, je zapisal v koncertni list ravnatelj SCGV Komel Silvan Kerševan, "ko je deloval na Tolminskem kot ravnatelj tamkajšnje glasbene šole." Navezali so prijateljske in delovne stike, ki so obrodlili svoje sadove. Kalan je bil skromen človek, redkobeseden, celo odmaknjen, vendar občutljiv in pozoren do tega, kar se je dogajalo okrog njega. V prvih povojnih desetletjih je bil v središču glasbenega dogajanja na Slovenskem. S svojim znanjem in intuicijo je postavil temelje novi didaktiki na področju otroške in mladinske glasbene vzgoje. Njegove skladbe so pristne lirične izpovedi. Prav s Kalanom je Tolminska kulturno prenovila in oblikovala svojstveno glasbeno podobo. Na goriškem večeru, ki je v petek, 7. aprila, v veliki dvorani Kulturnega centra Lojze Bratuž izzvenel kot iskren poklon oz. šopek na grob tol-

minskemu glasbeniku, je bila predstavljena zbirka Pavle Kalan (1929-2005) Glasbene misli za mladino, ki jo je uredil Silvan Kerševan, izdali pa so jo SCGV Komel, Glasbena šola Tolmin in Mednarodni center za glasbo in umetnost Arsatelier. Nekaj so povedali tudi o knjigi Pavle Kalan - Med glasbo in besedo, ki je izšla lani pri Glasbeni matici v Ljubljani. Prva publikacija, o kateri sta spregovorila urednik in Slavica Mlakar iz Tolmina, vsebuje skladbe v štirih sklopih, in sicer za poveljav, harmoniko, komorne sestave in zbor z instrumentalno spremljavo; prisotnih je tudi nekaj tolminskih napevov za glas, flavto in klavir. Vse so seveda namenjene mladim glasbenikom kot pač ves Kalanov opus. Učenci goriške glasbene šole so s svojimi mentorji pripravili domiselni in posrečen izbor njegovih

skladb: nekatere so navzoče tudi v novi zbirki, druge pa iz prejšnjih izborov. Nastale so v različnih obdobjih, največ iz zadnjih let skladateljevega življenja. Dve skladbi so izvedli malčki otroškega zbora, ki ga vodi Marja Feinig, ob spremljavi orff-instrumentov. Več točk so zaigrali mladi gojenci posamično ali v duih, na koncu pa so zablesteli še pevci Mladinskega zbora Emil Komel in skupno s Šolskim orkestrom pod vodstvom Mirka Ferlana. Nekaj odlomkov iz knjige Med glasbo in besedo je prebral igralec Odra 90 Robert Cotič, režiserski plat prireditve pa je oblikoval izkušeni Kazimir Černic. Zelo uspela predstavitev Kalanovega lika je številne prisotne, med katerimi je bilo veliko staršev, navdušila, to predstavlja nadvse obetaven "krst" Snovanj.

Obvestila

Krožek KRUT prireja za velikonočne praznike 15., 16. in 17. aprila izlet v Bocen, Innsbruck, Brixen in obisk steklarne Swarovski. Informacije in vpisovanje na sedežu krožka, Korzo Verdi 51/int., tel. 0481 530927.

Zveza slovenske katoliške prosvete iz Gorice vabi na redni letni občni zbor, ki bo v četrtek, 20. aprila 2006, ob 20.30 v komorni dvorani Kulturnega centra Lojze Bratuž v Gorici.

Krožek KRUT prireja skupinska bivanja v Strunjanu (od 10. do 20. maja) ter v Dobrni (od 28. maja do 7. junija). Informacije in vpisovanje na sedežu krožka, Korzo Verdi 51/int. (tel. 0481 530927).

Letovanje na Malem Lošinjcu: KRUT prireja skupinsko bivanje na Malem Lošinjcu v raznih izmenah od junija do septembra 2006. Informacije in vpisovanje na sedežu krožka, Korzo Verdi 51/int. (tel. 0481 530927).

Vabimo vas na romanje v Medjugorje od 2. do 5. junija 2006. Potrebna je osebna izkaznica, veljavna za inozemstvo, za slovenske državljane pa potni list. Cena romanja: 90,00 evrov. Prijave sprejemajo: g. Jože Markuža, tel. 040 229166, Darko, tel. 0481 882395 ali 0481 32121, Mimica, 003865 3647212, ter Ana 003865 3022503.

Pohitite z vpisom, ker je na razpolago samo še nekaj mest. **Občina Doberdob** obvešča, da bo dne 13. 04. in 20. 04. 2006 tehnični urad zaprt publiki. Od 24. 04. 2006 dalje bo isti urad na razpolago publiki s naslednjim urnikom: ponedeljek od 08:30 do 10:00; četrtek od 08:30 do 11:00. Ostajamo na razpolago za dodatna pojasnila.

Slovenska skupnost prireja izlet z avtobusom v Bruselj, od 9. do 15. maja, ob priložnosti Evropskega kongresa manjšin EFA. Vabljeni so zlasti mladi, ki želijo mednarodnega stika z vrstniki v evropski prestolnici. Udeleženci izleta bodo v Bruslju gostje pod vodstvom Draga

Štoke. Spremljali bodo delo manjšinskega kongresa in imeli sprejeme priznanih osebnosti, kot sta evropski manjšinski poslanec Južnih Tirolcev Michl Edner in predsednica Nelly Maes. Informacije na tel. 040 639126 ali 040 3773368.

Darovi

Ob drugi obletnici smrti Alfreda Jermana darujeta žena Lojzka in hči Marina 30,00 evrov za Sveto Goro in 30,00 za Novi glas.

Za škofijsko gimnazijo v Vipavi: v blag spomin Otilije Carrara Valantig Štefka Ambrožič 100,00 evrov.

RADIO SPAZIO 103

Slovenske oddaje (od 14.4. do 20.4.2006)

Radijska postaja iz Vidma oddaja na ultrakratkem valu s frekvencami za Goriško 97.5, 91.9 Mhz; za Furlanijo 103.7, 103.9 Mhz; za Kanalsko dolino 95.7, 99.5 Mhz; za spodnjo dolino Bele 98.2 Mhz; za Karnijo 97.4, 91, 103.6 Mhz. Slovenske oddaje so na sporedu vsak dan, od ponedeljka do petka, od 20. do 21. ure. Spored:

Petek, 14. aprila (v studiu Andrej Baucon): Ob domačem ognjišču: Slovenska narodnozabavna in zabavna glasba včeraj in danes. - Zanimivosti in obvestila. - Iz krščanskega sveta. - Zborovska pesem.

Ponedeljek, 17. aprila (v studiu Andrej Baucon): Sodobni sound z Andrejem: moderna glasba včeraj in danes. - Zanimivosti in obvestila.

Torek, 18. aprila (v studiu Matjaž Pintar): Evropska pobuda Interreg: "Od vzhoda do juga: različni glasovi sveta" - V intervjuju odgovarja tržaški pisatelj Boris Pahor. - Glasbena oddaja z Matjažem.

Sreda, 19. aprila (v studiu Danilo Čotar): Pogled v dušo in svet: Breza, breza, tenkolaska. - Izbor melodij.

Četrtek, 20. aprila (v studiu Niko Klanjšček): Zvočni zapis: Posnetki z naših kulturnih prireditev. - Glasba iz studia 2.

Kratke

Alexander Gadžijev zablestel v Postojni

V dneh 7. in 8. aprila je v Postojni potekalo Regijsko tekmovanje mladih pianistov Primorske, ki ga prireja Zveza primorskih glasbenih šol. V petih kategorijah je skupno nastopilo 57 otrok. V 1.b kategoriji je nastopil tudi mladi goriški klavirski talent Alexander Gadžijev, ki je prejel zlato nagrado s 100 točkami in seveda absolutno 1. mesto v svoji kategoriji, poleg tega pa še posebno nagrado za najbolj obetavnega tekmovalca v kategorijah začetnikov (1.a in 1.b). V vseh kategorijah sta samo dva tekmovalca prejela 100/100 točk. Alexander je gojenec Slovenskega centra za glasbeno vzgojo Emil Komel, njegov mentor pa je prof. Sijavuš Gadžijev. Alexander je izvajal zelo zahteven, kakovosten in slogovno zelo raznolik program. Dokazal je, da kljub svojim mladim letom

profesionalno obvlada vse te stilne spremembe, premišljeno podaja vsako frazo, pri njegovem izvajanju ni nič odvečnega. Pred žirijo na tekmovanju v Postojni je prikazal Triglasno invencijo št. 11 v g molu J.S. Bacha, Sonato op. 2 št. 1 v f molu (1. stavek - allegro) L. van Beethovna, Nokturno op. 9 št. 1 v b molu F. Chopina, Pesem brez besed op. 19 št. 3 v A duru F. Mendelssohna. Mlademu Alexandru in njegovemu mentorju iskreno čestitam!

V Kulturnem domu bo nastopil Bobby Solo

V sredo, 19. t.m., ob 20.30 bo v goriškem Kulturnem domu - v sklopu glasbenega festivala "Across the border 2006" - nastopil znani italijanski popevkar Bobby Solo, ki je velikokrat nastopil na sanremskem festivalu in dosegel veliko uspehov. Tokrat bo zapel celo znano beneško ljudsko pesem Oj božime. Koncert prireja kulturna zadruga Maja in Kulturni dom Gorica v sodelovanju z ZSKD, Zvezo beneških emigrantov in KD Nova Gorica. Informacije in predprodaja vstopnic (redne 15,00 in znižane 10,00 evrov študentje, upokojenci, abonenti Komigo in SSG) v uradu Kulturnega doma (tel. 0481 33288).

ARS Vljudno Vas vabimo na odprtje likovne razstave
Mihaele Velikonja
UTRINKI IZ OTROŠTVA
Umetnico bo predstavil Jurij Paljk
Galerija Ars, Travnik 25, Gorica
Petek, 28. aprila 2006, ob 18. uri

SLOVENSKI CENTER ZA GLASBENO VZGOJO EMIL KOMEL in MEDNARODNI CENTER ZA GLASBO IN UMETNOST ARSATIELIER
SNOVANJA 2006
POKROVITELJI: goriška občina, goriška pokrajina, Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu
SREDNJA GLASBENA IN BALETNA ŠOLA LJUBLJANA
W. A. Mozart - Simfonija v g-molu KV 550
W. A. Mozart - Koncert za klavir in orkester v A-duru KV 488
Katja Činč, klavir
W. A. Mozart - Koncert za violino in orkester v D-duru KV 218
Domen Lorenz, violina
-
D. Šostakovič - Koncert za klavir in orkester št. 2 v F-duru op. 102
Anže Vrabc, klavir
A. Srebotnjak - Suita iz baleta Trobenta in vrag
M. I. Glinka - Ruslan in Ljudmila
Simfonični orkester Srednje glasbene šole Ljubljana
Tomaž Habe, dirigent
Kulturni center Lojze Bratuž
sreda, 19. aprila 2006, ob 20. uri

Za kip msgr. Kazimirja Humarja

Slovenski duhovniki, Novi glas, Katoliško tiskovno društvo, Kulturni center Lojze Bratuž, Zveza slovenske katoliške prosvete in Slovenska zamejska skavtska organizacija iz Gorice nameravajo postaviti ob 5. obletnici smrti msgr. Kazimirja Humarja v spominskem parku ob Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici doprsni kip. Zato pozivajo vse, naj darujejo za izdelavo bronastega kipa. Denar zbiramo tudi v našem uredništvu in upravi. Do 31. avgusta 2005 ste darovali 3.730 evrov in 250 am. dolarjev. Novi darovi: Ivan Černic 50,00 evrov.

PROSVETNO DRUŠTVO RUPA-PEČ

prireja v Rupi

PRAZNIK FRTALJE 2006

25. aprila ob 16.30

- Nastop otroških pevskih zborov: Vrh sv. Mihaela, Štmaver, Rupa-Peč
- Tekmovanje v cvrtju najbolje frtalje
- Ples z ansambлом HAPPY DAY

30. aprila ob 15.30

- Dviganje mlaja na "frnaži"
- Nastop skupine Starši Ensemble in Mali Romjanski Muzikanti
- Ples z ansambлом HRAM

1. maja ob 16.30

- Nastop ŽPZ Vesna iz Križa (Ts)
- Častni govornik Boris Pahor
- Dramska skupina iz Štandreža
- Ples z ansambлом HAPPY DAY

Deloval bo dobro založen bife z raznimi specialitetami na žaru, tipično frtaljo in domačim vinom. Toplo vabljeni!

POD POKROVITELJSTVOM ZVEZE SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE

BRDA

Ko rožni mandljevci svoj kras pregiblje,
prelep ta svet je briški blizu Soče,
pogled mi splava v dalj, kot sam te hoče,
med veje se prepleta trnja šibje.

Ima svoj prostor tu že vinska trta,
rodijo češnje vmes in breskve sočne,
prekoplje Bric te brazde zdaj opočne,*
ki krije kdaj jih zemlja ta zastrta.

Z vrh holmov gledam na ravan goriško,
ne vidim, kod ne kam več cesta pelje,
je sveže žitno polje, še deviško.

Kamnito iščem onstran tam naselje
in strumno pravim: V skladih teh je
briško
sejal že setev, kdor deli veselje.

* opočen - lapornat

NA SVETO GORO

Stopila sem v tempelj Gore Svete,
kjer misel trudna se spočije,
radost igra v srcih domačije,
premnog besede sliši neizpete.

Je romal gor popotnik dni nekdanje,
Mariji nosil je žalosti, tegobe,
po poti čutil ljudstva je grenkobe,
žebal do vrha, v sebi čuval sanje.

Kraljestvo sreče se je razklenilo,
uzrl nebeske, sinje je višave.
Je z bronom gori gromko pozvonilo,

v prsih njemu zadonel je Ave:
"Marija Mati, upov ti vezilo,
ti naš si spev in slednji dih narave!"

Srečka Černe Artuč

KOŠEK PESMI
ZA VELIKONOČNI
ČAS

Prenešem
le kapljo
krvi.

A curek,
en sam,
me že v globini
načne.

Pred križem
zakrijem si
obraz,
zatisnem
oči.

V Tebi
boli me vse,
kar druge
boli.

Najraje posedam
pred prazno
votlino.

Ker rekli so mi,
da si od smrti
vstal.

In sem verjela.
Se grela
ob besedi
vstal.

Odgrnil si
zastor
na triptihu
biti:
telesa,
ki nas je spočelo
in zemlje,
ki s sabo
nas nosi
in smrti,
ki vse
prerodi.

Lepo je
nastati.
Živeti.

Lepo je
verjeti.
Sem večna.

Ker,
kjer ni več časa,
je večnost.

Posedam
pred prazno
votlino.
Neznatna.

In pijem sokove
pomladi
navzočnost,
bližino.

Bruna M. Pertot

ZDRUŽENJE
CERKVENIH
PEVSKIH
ZBOROV

vošči
vesele velikonočne
praznike cerkvenim
pevcem, pevovodjem,
organistom in
vsem ljubiteljem
zborovskega petja

OLIMPIADA VSEH
OLIMPIAD

Ste kdaj zaznali to olimpiado?
Ko naš Gospod se z vragom je boril,
in v Palestini je bila pomlad
in žarki so Kalvarijo pokrili.

Tri ure naš Gospod trpi na križu
in Satan skuša večati Mu bol;
hladiti rane Mu ne sme obliž
ne kdo makniti trnjeve Mu krone.

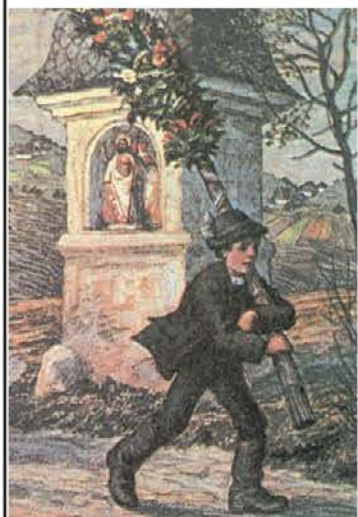
In Satan upa, da bo v Srcu božjem
Ljubezen nehala za grešnike ...

In še in še zasaja z žejo nož
in z natezalnico Telo viseče.

Čim večja bol, tem večja je ljubezen.
In s smrtjo - Satan tekmo izgubi.
V nedeljo brez pogrebniških povez
Gospod se vrne naš, spet Živ, z Olimpa.

Radujmo se! Nedelja je Vstajenja!
Za vsakogar, ki Jezus mu je Bog.
Fanfare, bobne čuj z valov šumenj,
zahodnik pritažen v Kočevskem rogu ...

Vladimir Kos

ZVEZA SLOVENSKE
KATOLIŠKE PROSVETE

želi včlanjenim
društvom,
pevskim
zborom in
organizacijam
kakor tudi
vsem,
ki njeno delo
podpirajo
in spremljajo,
vesele
velikonočne
praznike.

ARS

Združenje ARS,
ki Vas bo tudi v prihodnje
osrečilo z odličnimi
razstavami naših
umetnikov,
Vam vošči vesele
velikonočne praznike!

Vsem svojim članom,
prijateljem in bralcem
voščijo vesele
velikonočne praznike

...

SLOVENSKA
PROSVETA
DRUŠTVO
SLOVENSkih
IZOBRAŽENCEV
MLADIKA

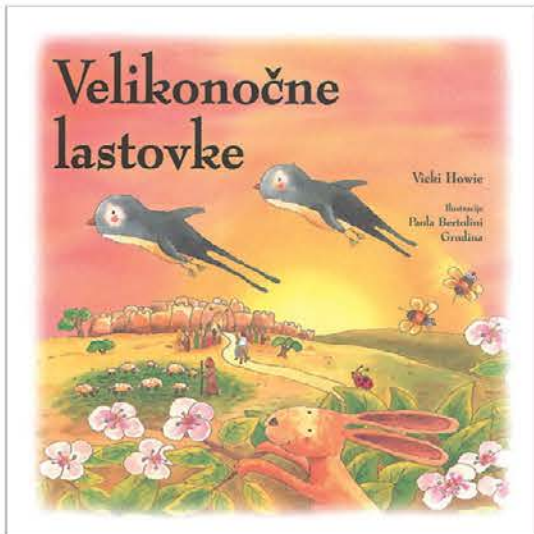
Vesele velikonočne
praznike

KULTURNI
CENTER
LOJZE BRATUŽ

Založba Ognjišče / Velikonočne lastovke Lastovki pripovedujeta o svetlobi vstajenja

Dve dobrodušni lastovki, ki sta si spomlad pred veliko leti zgradili varno gnezdece ob votlini s pogledom na mesto Jeruzalem, lahko na čudežen način odgrneta otrokom tančico skrivnosti Velike noči. Pri koprski založbi Ognjišče je namreč pred kratkim izšla res lepa knjižica z naslovom *Velikonočne lastovke*: avtorica zgodbe je Vicki Howie, mojstrsko pa jo je ilustrirala goriška rojakinja Paola Bertolini Grudina. Ker

je knjiga namenjena otrokom, so risbe še kako pomembne; in tokrat je ilustratorica, ki dobro pozna otroško dušo, izredno domiselno in kakovostno opravila svojo nalogo. Gre za nekako "mednarodno" izdajo, saj je delo z izvornim naslovom *The easter swallow* izšlo pri angleški založbi Anno Domini podobno kot serija bibličnih

otroških knjig, ki jih je tudi opremila goriška ilustratorica. Založba je nato prodala pravice oz. že pripravljene knjige drugim založbam po svetu, tako da zgodbo o velikonočnih lastovkah lahko berejo bodisi otroci na Švedskem kot v Južni Afriki. Pravice za slovensko izdajo si je zagotovila založba Ognjišče, zanjo je posredoval

mag. Božo Rustja; odličen je tudi slovenski prevod, ki ga je prispeval "legenda" slovenskih katoliških časnikarjev g. Silvester Čuk.

Knjiga pripoveduje o lastovičem paru, ki si je postavil gnezdo blizu groba, v katerega je bil položen Jezus. Dolgorepi in Kratkorepa sta spoznala oslička, na katerem se nihče ni jahal, dokler ni na njem prijezdil do Jeruzalema "veliki kralj". Srečala sta vrabčke in druge ptice, ki so jima

pripovedovali o tem, kako je Jezus naredil zanje in za mnoge ljudi veliko dobrega. Kratkorepi se je naravnost zmečalo srce, ko se ji je Kristus nasmehnil; grozo pa sta lastovki začutili, ko sta videli Judeža bežati po zadnji večerji, vdreti rimske vojake na vrt, odpeljati proč Jezusa, mu posaditi trnovo krono in ga križati. Potem ko se je zemlja stresla in je Križani prosil odpuščanje Očeta za morilce, je Kratkorepa vzkliznila: "Zdaj bodo vsi vedeli, da je bil Jezus dober človek." V velikonočnem jutru pa sta začudeni videli odvaljen kamen in prazen grob. Vse je bilo obsijano s soncem, rože so zacvetele, ptice so prepevale, Marija Magdalena se je smehljala, ker je spoznala, da Jezus živi. Kmalu zatem sta Dolgorepi in Kratkorepa v svojem velikonočnem gnezdu ponosno skrbela za svoj novi rod. V velikonočnem času toplo priporočamo knjigo staršem, ki bi želeli otrokom na njim primern način spregovoriti o skrivnosti vstajenja, ki je srž naše vere. Prav lepo bi bilo, ko bi jo starši brali tudi najmlajšim, saj je zaradi živahnih ilustracij toplih barv in velikodušnih čustev milih živalic dostopna prav vsem.

DD

Kulturni center Lojze Bratuž / Razstava del Claudie Raze Claudia Raza: slikarstvo za dušo

Foto DPD

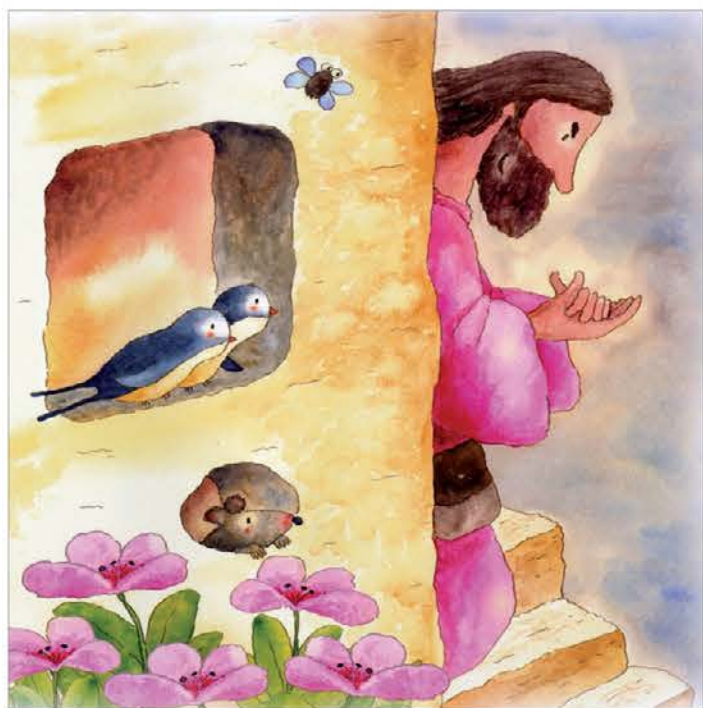
V Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici je od srede, 5. aprila, na ogled še ena likovna razstava z naslovom *Odsevi narave*, ki je res vredna ogleda. Okrog 70 del daje dokaj celovit prikaz umetniškega opusa uveljavljene slikarke in poliedrične umetnice Claudie Raze iz Narežine. Po uvodnem pozdravu predsednice Centra Franke Žgavec in po glasbenem utrinku, ki ga je občinstvu podarila mlada pianistka Aleksija Antonič, je Jurij Paljk spomnil, da je slikarka pred nekaj leti že razstavljala v goriški galeriji na Travniku. V tistem času so tudi nastajala njena prva dela, sad osebnega raziskovanja in poetičnega podoživljanja kraške narave, slikanja trav in voda, Timave in morja, neba in zemlje; prav ta ciklus je sedaj v vsej svoji zrelosti prisoten v galeriji goriškega kulturnega hrama. V odsevu narave skuša umetnica ujeti svoj notranji obraz, svojo duhovno

razsežnost, svoje nemirno iskanje, ki se spočije pred platnom in na odprtem, sredi trav, ki jih ima najraje, ob vodi, s katero živi, s kamnom, brez katerega ne more. Ni ji dovolj odsliskavati narave: umetnica išče globlje, v snovni danosti išče tisto duhovno plat, ki je sicer večini od nas ob prvem pogledu prikrita. Prav v kamnu in zemlji, brez katerih si Krasa ne moremo predstavljati, najde tiste prvine, na katerih je lahko zgradila zaokrožene in trdne likovne pripovedi. V prvem nadstropju Centra Bratuž so na ogled manjši akvareli, skice, v glavnem narejene "na terenu", ki so že same po sebi prave male umetnine. V delih Claudie Raze "začutimo naravo, ki ni podana v izsekah ali pejsažih, ampak je razviden njen odsev," je poudaril Paljk. Tudi izbira barv je premišljena: prevladuje čudovita modra, ki pa je - kot je povedal že veliki filozof in psiholog Anton Trstenjak - "nevarna", saj po njej radi segajo mo-

dri ljudje, ki globoko doživljajo čustva, se tudi predajajo melanholiji, če ne celo depresiji; nikdar ne veš namreč, do kakšne globine te ta barva lahko privede. In vendar, je dodal Paljk, v slikarkinih delih ni pesimizma. Pred razstavljenimi deli se gledalec čuti pomirjenega: "To je lepo slikarstvo, ki ga ni treba 'razumeti' ali 'razlagati'". Kompozicijsko so uravnotežena, sredotežna, saj "nič ne uhaja, nič ne štrli ven. Oko in duša ob pogledu nanje kar zaplavata." V akrilnih delih je mogoče zaznati celo veter, ki ga zna umetnica-pesnica mojstrsko ujeti z zamolklimi podtoni. Zaradi vsega tega je to slikarstvo prava umetnost za dušo. Za konec nekaj liričnih stihov mojstrske čopiča in peresa (v prevodu Vere Tuta Ban):

"Nimam besed
samo niti
spletam
v košare sanj
ljubezenskih pesmi."

Danijel Devetak

"Razbiranja"

GULLIVERJEVA POTOVANJA Z LITERANE OBALE NA OBALO
Miran Košuta: *SLOVENICA. Peripli letterari italo-sloveni. Regio Emilia-Trieste: ZIT-EST - Diabasis. 2005.*

Izid vsake tujejezične knjige, ki na katerikoli način osvetljuje to ali ono slovensko prvine, je za slovenskega bralca praznično doživetje. Če gre za knjigo, ki je namenjena italijanskemu bralcu, da bi v njem vzbudila zanimanje, ga morda spodbudila h globljemu in bolj vnetemu raziskovanju, mu ponudila veliko številno informacij in ga kulturno bogato in strokovno osvestila, je potem njena vrednost še večja in praznik postane prava apoteoza.

Zgornja definicija sicer velja nekoliko hiperbolično za v italijanskem jeziku napisano knjigo *Slovenica*, nov esejistični podvig tržaškega pisatelja, prevajalca, glasbenika in ne nazadnje univerzitetnega profesorja Mirana Košute, ki nosi pomenljiv podnaslov *Italijansko-slovenska književna jadrana*. (Peripli letterari italo-sloveni) Zbirka esejev, člankov, posegov in razprav predstavlja namreč zaokroženo celoto, ki z avtorjevo poetično razdelitvijo v jadrane postojanke prikazuje zanimiv izsek ne samo italijansko-slovenskih literarnih (in drugih) odnosov, ampak je tudi izviren pokazatelj pristnega esejističnega pisanja in globoke literarne interpretacije.

Namen zbirke je jasen že na samem začetku, pri predgovoru, ki ga je epistolarno podal pisatelj kolega s tržaške univerze, Claudio Magris. V prisrčnem in istočasno uravnoteženem tonu spregovori o »dvojnosti« Trsta, o tisti dvojni slovensko-italijanski tržaški duši, tolikokrat nasilno ločeni, a dejansko življenjsko potrebni za preživetje prostora, v katerem živimo.

Zanimiv uvod v knjigo - esej z naslovom *Dževadova prerokba* (La profetia di Dževad), kaže na intenco avtorjevega pisanja. Košuta želi približevati, operira s slovensko-italijanskimi pozitivnimi odnosi, plove (če uporabim njegovo metaforo) skozi odprto morje literature, ki na srečo meja ne pozna, ustavlja se ob eni in drugi obali, uživa ob njenih lepota in nosi pesek z ene obale na drugo, da mu ob koncu potovanja lahko priznamo edinstveno posredniško vlogo.

Po poetsko esejističnem uvodu *Dževadove prerokbe* (jasno je, da je bralcu ne bomo razkrili ...) se težišče pisanja zaobrne v življenjski prostor Trsta in "obmejsstva". Z razpravo o Bartolu kot slovenskem pisatelju v Trstu (Vladimir Bartol, uno scrittore sloveno di Trieste) prihaja do prvih pomembnih sevnanj slovenske kulture v svet, tudi zaradi Bartolovega zanimanja za psihoanalizo, vedo, ki se je v njegovem času prebujala in s katero je Bartol dejansko začel svoje literarno pisanje in ga z

Alamutom pripeljal do vrhunca. Aktualnost Alamutovega sporočila in njegova best-selerska usoda je omogočila Bartolu, da je postal legendaren avtor in je slovensko literaturo ponesele "čez ocean". Daljša literarno zgodovinska razprava *La letteratura e la cultura slovene nel Friuli Venezia Giulia* (Slovenska kultura in literatura v Furlaniji-Juljski krajini) je pravi študijski compendij, ki priča o živahnosti najprej literarnega in nato kulturnega ustvarjanja v tem, kar razumemo pod zgodovinsko spornim pojmom "slovenska literatura in kultura v Italiji". Pri tem gre omeniti zanimivo in "zračno" podobo Gorice, ki jo avtor kulturno opredeli kot *Gorizia felix*. Preglednost pričujoče razprave, ki sicer objadra tudi sodobnost, dopolnjuje članek *Il nome e il profumo della rosa* (Ime in duh rože), o sodobni slovenski literaturi v Italiji. Prek interpretacije avtorjev, ki ustvarjajo na Goriškem, Videmskem in Tržaškem v vseh treh vrstah (prozi, poeziji, drami), nam Košuta približuje sodobno slovensko literaturo v Italiji, ne loči je sicer od slovenskega korpusa literature, podaja pa njene specifične značilnosti, ali kot jih sam imenuje "zaznamovanosti" (isobare). S primeri iz opusa posameznih ustvarjalcev kaže na pisano in tudi komplicirano stanje slovenskega literarnega prostora, ki se širi čez mejo. Članku je dodana posodobljena bibliografija sodobne slovenske književnosti v Italiji, ki vsebuje popis kar šestdesetih avtorjev in njihovih del.

Italijansko-slovenske odnose avtor dobro analizira v razpravi *Per aspera ad astra* (o slovenskih prevodih v italijanščino in obratno), ki dokazuje pozitiven premik v prevajalskem odnosu med narodoma in junima književnostma v zadnjih desetih letih, katerih glasnik je tudi Košuta sam, s svojimi prevodi Tomizze (Franciška in Obiskovalka).

Nekoliko bolj družbenopolitični članek uvaja še dve literarni razpravi. To je poseg, ki ga je Košuta imel na simpoziju *Obstaja srednja Evropa?* leta 2001 v Rimu z naslovom *La Bella Vida e il sogno* (mittel)europo (Lepa Vida in srednjeevropski sen). Tu prepoznavamo Košuto kot družbenega opazovalca, ki Srednjo Evropo sanja, toda zaveda se njene dvojnosti, ki je sedaj postala žal že shizofrenija, kjer bo pojem Srednje Evrope postal žal le ekonomski sen, ki se ga bo Lepa Vida spominjala z nostalgijo.

Naslednji dve literarni razpravi se z velikim smislom za imagologijo - vedo, ki se ukvarja s podobo tujega v lastni književnosti, s posredniškimi

odnosi in z vsem, kar zadeva odnose med različnimi literaturami - ukvarjata s slovensko recepcijo Francesca Petrarke (Le fortune slovene del Petrarca) in s postmodernizmom v vzhodnih literaturah (I labirinti dell'Est). Literarnozgodovinska raziskovalna žilica in esejistični stil ter načitanost Mirana Košute se tu posebno razvita in strokovnemu bralcu nudita specifični študijski material, vedoželjnemu in nekoliko bolj

laičnemu pa čisto zadostno število informacij, ki ga bodo primerno izobrazile.

Zbirko sklene spet esej *Mare monstrum*, o Sredozemlju, Evropi in Slovencih v tretjem tisočletju, ki shematično, a ne zato manj učinkovito, ponuja v razmislek pojem univerzalnosti, ki bo Slovence - na svoj etnos in logos skoraj bolešno navezan narod - zaobjel in potopil v svojem nevarnem morju (in spet smo tam!). Košuta zaupa, da bo kmalu tudi slovenska kultura lahko univerzalna v pravem pomenu besede, ko bo Slovenec - Evropejec, domač in univerzalen in bo jadrni po morjih sveta z lahkoto izkušenega mornarja.

Enciklopedična vrednost vseh razprav in posegov daje knjigi močno podporo. Bogati jo tudi izčrpna bibliografija, ki

Miran Košuta (foto IG)

pojasnjuje vse avtorjeve raziskovalne izbire. A *Slovenica* ni samo strokovni priročnik, ni le umetniški okvir za eseje. Je predvsem metaforični jadrni potopis.

Z obale na obalo se ta Gulliverjeva potovanja skozi slovensko in italijansko književnost nadaljujejo med soncem in dežjem, pod zvezdami in čez nevihte. Večkrat so odkritja prijetna, mestoma togotna, deloma tudi žalostna. Pred njimi pa se popotnik ne ustavi in jih skladno upošteva. Potuje skozi besedo in njeno morje, zaveda se, da je to edini način, da bi naroda, ki živita na različnih obalah, seznanil enega z drugim. Spleta vezi, utrjuje prijateljstva, spravlja sovražstva. Varni pristan osmoze med dvema kulturama pa ga - popotnika-jadrca-pisca pričakuje s svojimi varnimi privezi. Tu bo počl in ugotovil, da je Prešernov sen tudi njegov: Ne vrag, le sosed bo mejak!

David Bandelli

Pogovor / Štefan Pahor

Kons je odprt vsem

Štefan Pahor iz Repna se že nekaj let ukvarja s slikarstvom. Prvič je razstavljal pred poldrugim letom na Repentabru. Je član društva likovnikov Kons, ki bo v kratkem priredilo veliko skupinsko razstavo. Z njim smo se pogovorili o delovanju društva Kons in njegovem osebnem delovanju.

Bi nam lahko na kratko predstavil društvo Kons? Menda je podobno društvu že delovalo pred kakim desetletjem.

Današnje društvo je nadaljevanje Društva zamejskih likovnikov, katerega člani so bili Franko Vecchiet, Deziderij Švara, Edi Žerjal in mnogi drugi, z eno besedo starejša generacija naših likovnikov. Delovanje prvotnega društva pa je počasi zamrlo.

Pred časom je umetnica Jasna Merku' okrog sebe začela zbirati skupino likovnikov iz mlajše generacije. Srečanja so bila precej neformalna, naposled pa je dozorelo spoznanje, da bi bilo vredno delovanje likovnega društva zopet oživiti. Nekega dne smo se umetniki in ustvarjalci zbrali skupaj in za predsednika novega društva predlagali Franka Vecchiet, ker smo hoteli poudariti kontinuiteto med Društvom zamejskih likovnikov in novoustanovljenim Kons-om. V Kons se je vključilo kar precej umetnikov, trenutno nas je okrog sedemdeset.

Kje je društvo Kons dosegljivo?

Dosegljivi smo vsako sredo v prostorih Narodnega doma na ulici Filzi, v delu stavbe, kjer imata svoje prostore tudi Slovenski raziskovalni inštitut in Narodna in študijska knjižnica. V kratkem naj bi bila na razpolago tudi manjša dvorana, kjer naj bi imeli svojo stalno zbirko oz. naj bi jo uporabljali za manjše razstave, ni pa vsa stvar še dokončno jasna. Do nas pa lahko pridejo tudi uporabniki svetovnega spleta; naša spletna stran se namreč oglašja na naslovu <http://www.kons.it>.

Kako pa lahko nekdo postane član društva? Mora za to

imeti kake posebne rekvizite?

Društvo je odprto vsem, ki se bavijo z vizualno umetnostjo: slikanjem, kiparstvom, fotografijo, filmom ipd. Lansko leto smo imeli prvo skupinsko razstavo v Lonjerju. Idej in pobud je namreč na pretek in upamo, da jih bomo lahko uspešno izvedli; vsak nov član je seveda dobrodošel.

Namen Konsa je dati možnost zamejskim umetnikom, da se med seboj srečujejo in da iz tega nastanejo novi projekti in umetniške pobude. Pred nedavnim smo se prijavi na razpis za evropska sredstva Interreg, iz katerih bomo črpali denar za uresničitev likovnega projekta Interars.

V načrtu je namreč kar precej velika skupinska razstava, kajne?

Slovesna otvoritev razstave bo v soboto, 22. aprila. Izdelki umetnikov bodo razstavljeni v Tržaški knjigarni, v Gregorčičevi dvorani in v Peterlinovi dvorani. Naj tu poudarim pomen lokacije razstave, ki je v samem mestnem središču.

Koliko umetnikov bo približno sodelovalo pri razstavi?

Do danes se je na razstavo

ogled kake tri tedne. Kar je meni znano, pa selitev na drugo lokacijo do danes ni predvide-

na. Ime razstave bo »50 x 50«, saj smo skupaj določili pravilo, da morajo biti izdelki v meri 50 cm x 50 cm. Za kiperske izdelke pa naj bo podstavek, na katerem skulptura stoji, 50 cm x 50 cm.

Rad bi poudaril dejstvo, da so slikarji zelo različni med seboj. Nekateri so bolj figurativni, drugi bolj abstraktni. Večinoma pa bodo na ogled dela mlajših umetnikov. **Kaj pa bi lahko povedal o svojem delu? Kdaj si pravzaprav začel z likovno umetnostjo?**

Vedno sem doma in v šoli »packaril«, malo bolj resno pa sem vso stvar vzel pred kakimi štirimi ali petimi leti.

V kakšne tokove oziroma smeri se uvrščaš?

Delno slikam abstraktno, delno figurativno. Če bi moral z eno besedo označiti svoj stil,

potem bi rekel, da je polimateričen, saj pri oblikovanju svojih del uporabljam veliko različnih materialov. V sklopu Konsove skupinske razstave bom predstavil izdelke, pri izdelavi katerih sem uporabil odrahljen računalniški material.

ZADRUGA
GORIŠKA
MOHORJEVA

želi
blagoslovljeno
Veliko
noč!

GORIŠKA
MOHORJEVA
DRUŽBA

želi prijateljem
dobre knjige
blagoslovljeno
Veliko noč

Vsem članicam in celotni manjšinski skupnosti želimo veselo Veliko noč v prepričanju, da bomo v duhu medsebojnega sodelovanja tudi v prihodnje učinkovito odgovarjali na vedno nove izzive časa.

SVET SLOVENSКИH ORGANIZACIJ

Slovenska skupnost je v teh prazničnih dneh še posebej blizu Vam vsem, dragi slovenski rojaki in rojakinje, ki se z nami trudite in žrtvujete za to, da bi slovenska narodna zavest, resnično demokratično prepričanje in vera v boljši jutrišnji dan bili vedno bolj globoko zakoreninjeni v srcih nas vseh. Sprejmite v tem duhu naša iskrena voščila za veselo Veliko noč.

SLOVENSKA SKUPNOST
Trst-Gorica-Videm

Primož Sturman

Predavanja o preteklosti na Goriškem

Nova knjiga zgodovinarja dr. Branka Marušiča

Kot smo v našem časniku že večkrat poročali, v Goriškem muzeju na gradu Kromberk s predavanji in na druge načine sistematično predstavljajo dogodke in osebnosti iz Goriške v preteklosti, pa tudi aktualna razvojna in druga vprašanja sedanjega časa. Predavanja in predstavitve potekajo skoraj vsak teden, sodelujejo pa znani strokovnjaki z najrazličnejših področij, ki delujejo na območju Nove Gorice, sosednje Gorice ter iz Ljubljane. V zadnjem času je zgodovinar in pedagog prof. Peter Stres iz Brd predstavil svoje novo delo, knjigo o briških priimkih do prve svetovne vojne. Delo je izdala Goriška Mohorjeva družba;

Foto DPD

to vzbuja veliko zanimanje predvsem v slovenskem in italijanskem predelu Brd, pa

tudi med zgodovinarji drugod po Sloveniji. Omenjamo nadalje Zbornik o Slovencih v Laškem, ki sta ga na gradu Kromberk predstavila avtorja Vlado Klemše in dr. Branko Marušič. Zgodovinar dr. Branko Marušič pa je 28. marca zvečer v okviru Goriškega muzeja predstavil svoje najnovejše delo z naslovom Pregled politične zgodovine Slovencev na Goriškem v

obdobju 1848-1899. Gre za sistematičen in bogato dokumentiran prikaz preteklosti Goriške v burnem obdobju našega narodnega razvoja, ki je lahko koristen tudi kot izhodišče za razumevanje posameznih procesov in dogodkov v sedanjem času. Iz knjige izhaja tudi avtentičnost imena Goriška, ki ga zlasti nekateri politiki poskušajo spremeniti v ime Severna Primorska, kar vzbuja tudi proteste v javnosti. O novem delu zgodovinarja dr. Branka Marušiča je na omenjenem večeru na gradu Kromberk spregovoril tudi župan mestne občine Nova Gorica Mirko Brulc. V Goriškem muzeju bodo v torek, 11. aprila, predstavili novo številko Goriškega letnika, ki je glasilo te ustanove. Gre za zbornik, ki je tokrat posvečen 75-letnici rojstva zgodovinarja, kulturnega in javnega delavca prof. Sergia Tavana iz Gorice. M.

Simon Gregorčič ob 100-letnici smrti

Gospod, učenec jaz sem Tvoj!
Ves vtisnil bil bi Tvoj obraz,
ves do najtanjših črt,
kot Janez si ga je v srce,
kot Magdalena ga v solze,
Veronika ga v potni prt -
si v bitje - si v žitje
prelil duševni Tvoj obraz
za se, za svet na večni čas!

(Učenec)

Sposojen komentar / Edinost, 11.3.1891

Po volitvah

(...) Slovensko prebivalstvo okolice je avtohtono (prvotno) in zemlja okoličanska je neoporekljiva last tega ljudstva. To pa bode nasprotnike naše v oči in hoteli bi okoličanska potisniti z rodne mu zemlje. Ker pa vedo, da se to ne da jednim mahom doseči, nastavili so sekiro svojo pri narodnosti. Zatrli bi radi v srcih ljudstva narodni čut. V trenutku pa, ko bi okoličan zgubil svojo narodno zavest, otrpnil bi tudi politiški, pretekla bi le mala vrsta let in italijanski element bil bi gospodar vsej okolici.

To vse pa bi bila predigra materialnemu propadu naše okolice. Razdeljevanje dela in služka v mestu samem nam je v tem pogledu svarilen vzgled. Odkar so nasprotniki naši zavladali v vsem javnem življenju našega mesta, nastanilo se je tu na tisoče ptujecev, podanikuj ptuje države, ki jedo kruh, pristujoč jedino domačinom. Taktika ta nasprotne nam go-

spode povzročila nam izgubo na narodnem kapitalu, znašajočo na tisoče in tisoče goldinarjev

na leto. In isto taktiko uveljavila bi gospoda, ako bi dobilaa okolico v svoje roke. Ako bi se

jim posrečilo upropastiti okolico v narodnem pogledu, ako bi dosegli, da okoličan izgubi svojo samozavest in svoj ponos, doletela bi ga prav kmalu usoda, da bi moral poprijeti popotno palico ali živeti kot hlapec na svoji rojstni, na svoji lastni zemlji. In zato po vsej pravici rečemo, da gre pri vsaki volitvi, vršeci se v mestu našem, za obstoj in bodočnost okolice - za eksistenco prvotnega prebivalstva. Mimogrede bi prosil naše slovenske socialiste, ki so se združili z nasprotniki ter v nepoznavanju razmer v svojo veliko škodo - in blamažo pobirali kostanj iz žerjavice za - druge, da dobro pomislijo to, kar smo tu povedali. Morda pridejo do spoznanja, da sta narodna in materialna korist in tesni zvezi, da se jedna druga popolnujeta; uverijo se morda, da ne kaže postavljati se na tesno stališče svojega lastnega stanu, ampak da nam vsem treba širjega obzorja in da nam je na-

pore svoje urediti z ozirom na skupnost naroda.

Hvaliti in slaviti moramo Boga, da se ljudstvo zaveda preteče nevarnosti - danes bolj nego kedaj poprej. Izid volitve, vršivše se pretečeno nedeljo, je jako tolažljiv, osobito pa nas vsele razni pojavi, koje smo opazovali pri tej volitvi: složnost, navdušenje in elementarno silo prodirajoči čut skupnosti vseh okoličanov. Pri tej volitvi čutili so se okoličani jedno družino, bratstvo in interese svoje. Viharno veselje po mestu in po okolici, kresovi, godbe, govori, napitnice, glasne so priče, kako okoličan ljubi državo, domovino in - samega sebe.

Okoličani! Ves slovenski svet imenuje izvestno danes s ponosom Vaše prečastno ime, slava Vašega imena zadonela je v nedeljo tudi daleč preko mej ožje naše domovine slovenske. Ves pošten svet priznava danes, da tud doli ob Adriji stanuje pošteno, samozavestno, svoji moči zaupajoče in samo sebe ceneče ljudstvo. Zagotovili ste si pred vsem svetom dobro ime - in kaj je dragocenejšega na svetu, bodisi pojedincu, ali pa celim na-

rodom, - nego dobro ime, ki nas pooblašča, da smemo ponosno stopati v vsako družbo. Ko z radostnim srcem zaključujemo te-le vrstice, navdaja nas le-ta jedina želja: da

ostanete to, kar ste bili v nedeljo - da ostanete zvesti načelom, koje ste v nedeljo zapisali na častno svojo zastavo; načelom ljubezni do samih sebe, ljubezni do domovine!

GOSTILNA
Sardoc
vošči gostom in prijateljem vesele velikonočne praznike
PREČNIK 1/B - tel. 040.200871

ŽELEZNINA IN DROGERIJA
TERČON
vošči veselo Veliko noč!
SESIJAN, 27/A, tel. 040.299220

Trgovina jestvin
KUKANJA PAVEL
vošči veselo Veliko noč
Nabrežina 106/B
Tel. - fax 040.200172

UNIPOL BANCA
Dr. STOJAN PAHOR
finančni posrednik
tel. 040.3220283, GSM 348.4440474, TRST - Trg Venezia 1
e-mail: unipolbanca@stojanpahor.com

VITAL
Servisi za podjetja in privatnike za tržaško in goriško pokrajino
PESEK 42
34012 Občina Dolina
Tel. 040 226868
Fax 040 226791
e-mail: vitalcoop@tin.it
www.vitalcoop.net

ŽELEZNINA TERČON SAS
Vse za hišo in vrt, stroji za domačo in poklicno uporabo, barve in barvila, vse za vodne in plinske inštalacije.
NABREŽINA, 124
tel. - fax 040 200122

nuova
Tecnoutensili SAS
di Norma Tretjak & C.
ŽELEZNINA, ORODJE, STROJI ZA POLJEDELSTVO
OPČINE - Proseška 7, tel. - fax 040 212397

pizzeria - bar - gostilna
»VETO«
DEBENJAK NADA snc
• ob torkih zaprto
OPČINE - Proseška ulica 35 - Tel. 040.211629

AURORA
POTOVALNI URAD
AURORA
Zaupajte izkušnosti
TRST - Ul. Milano 20 - tel. 040 631300 - fax 040 365587
e-mail: aurora@auroraviaggi.com - www.auroraviaggi.com

SKK in MOSP

Nagradili mlade umetnike

Nagrajevanje udeležencev likovnega, fotografskega in literarnega natečaja, ki sta jih letos SKK in MOSP razpisala za mlade iz zamejstva, je potekalo v nedeljo, 2. aprila, v Peterlinovi dvorani. Za to priložnost je dvorano, v kateri so bila razobešana likovna in fotografska dela mladih umetnikov, napolnilo precejšnje število obiskovalcev. Med njimi je bila tudi komisija, ki je ocenila dela mladih ustvarjalcev.

Za določitev nagrajencev literarnih prispevkov so se sestale novinarka Večera Darka Zvonar Predan, profesorica in prevajalka Diomira Fabjan Bajc ter urednica revije Mladika Nadia Roncelli. Prvo nagrado sta si ex-aequo delili Ankina zgodba Julije Berdon in pripoved Na bregu Sare Zupančič. Drugo nagrado sta ex-aequo prejeli poezija Bela jadrnica Jasmine Guštin in štirje

haikuji Martina Pečenika, tretjo nagrado pa je komisija podelila Valentini Oblak za črtico Črni biseri. Literarne prispevke je pri-

sotnim prebrala gledališka skupina SKK. Tudi občinstvo je namreč lahko izbralo najboljša dela in podelilo nagrado. Kot komisiji se je tudi publikli naj-

boljša zdelo črtica Julije Berdon. Likovne izdelke so ocenili likovna kritičarka Magda Jevnikar, pedagoginja arh. Magda Samec in likovni ustvarjalec ter grafični oblikovalec Rado Jagodic. Nagradili so Urško Šinigoj za sliko, v kateri učinkovito uporablja različne tehnike. Drugo nagrado je komisija podelila Milanu Lavrenčiču, tretjo pa Veroniki Žerjal za krajino z naslovom Vo-

likovnik in grafični oblikovalec revije Mladika Matej Susič ter profesor zgodovine likovne umetnosti in likovni ustvarjalec Ivan Žerjal iz Gorice. Prvo nagrado so dodelili trem fotografijam z naslovom Nočna mora, katerih avtorica je Francesca Vinci. Drugo nagrado je prejel Robi Jakomin za svoj ciklus Kras. Igor Gherdol pa se je uvrstil na tretje mesto s svojimi fotografijami, ki nosijo naslov Repentator. Poleg tega je komisija pohvalila fotografije Erika Stadlera, ki so prispele iz Slovenije, vendar pa jih po pravilniku ni mogla vzeti v poštev, saj so bili natečaj letos namenjeni izključno mladim iz zamejstva. Za prikupne in bogate nagrade so radodarno poskrbele Zadržna kraška banka, Draguljarna Malalan z Opčin in založba Mladika. Organizatorji so bili z odzivom mladih in publike izredno zadovoljni. Število udeležencev in publike, ki se je udeležila nedeljskega nagrajevanja, priča o pozitivnosti tovrstnih pobud, ki mladino spodbujajo k ustvarjanju in izražanju lastnih čustev s pomočjo umetnosti.
Patrizia Jurinčič

Pekarna, slaščičarna
in sladolezdarna

LEGIŠA

vošči veselo Veliko noč

Sesljan 41
tel. 040 299147

Center Hotel

info@centerhotel.it
www.centerhotel.it

Ul. Igo Gruden 43
34012 Bazovica
tel. 040.9221334

TK

TRŽAŠKA KNJIGARNA
LIBRERIA TRIESTINA

VAM VOŠČI VESELO
VELIKO NOČ
PRODAJA BUTARIC, PIRHOV
IN VELIKONOČNIH DARIL

TRST - Ul. sv. Frančiška 20, tel. 040 635954, e-mail: tklibris@tin.it

DRAGULJARNA

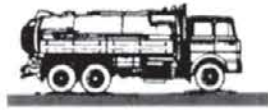
malalan

vošči veselo Veliko noč

Opčine - Narodna ulica, 28 - Tel. 040.211465
www.malalan.com

DANEV

praznjenje greznic in čistilnih
naprav, čiščenje odtočnih
kanalov z vodnim pritiskom,
pregledi s tv kamero,
zidarska dela

OBRTNA CONA ZGONIK,
PROSEŠKA POSTAJA 29/C, 34017 TRST
tel. 040 2528113; fax 040 2528124

OPREMA

Korsic

vošči vsem odjemalcem, prijateljem in znancom
v zamejstvu in matični domovini
vesele velikonočne praznike

TRST - Ul. S. Cilino 95, tel. 040 54390

NABREŽINA Redna mesečna konferenca

Ali je družina še vrednota?

Redna mesečna konferenca v Nabrežini, ki jo naš župnik Breclj kljub odsotnosti zaradi zdravljenja redno organizira, je bila tokrat namenjena predvsem staršem. Učiteljica Ne-

ali modnemu kapricu. Malček se mora zavedati, da je potrebna marsikatera odpoved, samo tako bo v življenju laže prenašal razne težave in znal ceniti vsako pridobitev. Med brati in sestrami pride večkrat do medsebojne zavisti, kar je treba od samega začetka preprečiti s tem, da se vsakodnevno dokazuje enaka ljubezen do vseh brez prednosti. O-

Sama se je tega načela tudi držala, ko se je v najdelikatnejšem času vzgoje otrok za daljšo dobo odpovedala službi in se v celoti posvetila družini. Žerjalova je poudarila potrebo, da se otrok že od malih nog navadi na odgovornost. Treba mu je izkazati zaupanje in ga spodbujati, da se sam odloča, istočasno pa ga nevsiljivo nadzorovati in mu v prijateljskem pogovoru razložiti morebitne napake. Na ta način bomo otroka naučili samostojnega dela in upoštevanja truda ostalih. Zelo važno je, da otroku ne dovolimo vsega in da ne ustrezemo vsaki njegovi želji

otrokom, da spoznavajo težave in lepote družinskega življenja. Danes moderna družba mnogo govori o družini, čeprav ne vemo, na katero družino kdo misli, saj se posamezne skupine zavzemajo za različna skupna bivanja, ki naj bi bila enakovredna družini. Prava družina pa je le ena, in sicer tradicionalna družina, ki živi v duhu krščanskih načel in ljubezni tako v lepih trenutkih kot v težavah. Ob koncu smo se s hvaležnostjo spomnili domačega župnika Breclja in mu zaželeli, naj mu Velika noč prinese potrebnega zdravja.

Antek

SSO in SKGZ

Dimitrij Rupel gost krovnih organizacij

"Gотовo smo na koncu nekega obdobja, morda na začetku drugega. V mislih imam namreč zakon, ki ga je izglasoval slovenski parlament. S tem zakonom se nanovo definirajo odnosi med matično domovino in manjšino. Ti odnosi so bili doslej zelo dobri; sedaj pa morajo te vezi vsebovati tudi neko komponento evropskega sožitja. Tu se odpira cela vrsta novih izzivov. Mislim, da se Slovenija lahko pogosteje obrača na manjšino tudi za nasvete in za pomoč: veselji bomo, če bi v spornih zadevah, kot je na primer plinski terminal, dobili ustrezne informacije in podporo s strani naših rojakov onkraj meje."

To je bila izjava, ki jo je minister za zunanje zadeve Republike Slovenije, Dimitrij Rupel, ponudil novinarjem ob sklepu svojega tržaškega obiska. Svet slovenskih organizacij in Slovenska kulturno-gospodarska zveza sta slovenskega zunanjega ministra, ki sta

ga spremljala tudi državni sekretar za Slovence v zamejstvu in po svetu Zorko Pelikan in generalni konzul RS Jože Šušmelj, povabila najprej zato, da bi mu voščila ob njegovem 60. življenjskem jubileju.

Šef slovenske diplomacije se je v svojem posegu zaustavil tako pri aktualnih političnih dogajanjih v Italiji in v Sloveniji (to je pri političnih volitvah v Italiji in pri iz-

glasovanem zakonu za rojake zunaj meja RS) kot tudi pri možnih rešitvah glede težav pri udejanjanju zaščitnega zakona: zunanji minister je prepričan, da bodo trenja premoščena v duhu skupnega 'evropskega zavezništva', čeprav se za EU pričenjajo časi hudega soočanja s številnimi težavami politične in energetske narave. Glede plinskega terminala, o katerem se v tem času veliko govori in piše, je minister dodal, da po njegovem osebnem mnenju se zdi lokacija v tržaškem zalivu še kar nerodna, treba pa je problem korenito in mirno preučiti, tudi na meddržavni institucionalni ravni.

IG

Slovenska Vincencijeva konferenca

Duhovna priprava na Veliko noč

Dne 30. marca smo se člani in prijatelji Slovenske Vincencijeve konference in Kluba prijateljstva zbrali pri Šolskih sestrah pri Sv. Ivanu za duhovno pripravo na Veliko noč. Pri sv. maši smo se spomnili naše ustanoviteljice Laure Abramove ob 5. obletnici njene smrti. G. Jože Špeh, naš duhovni svetovalec, se je pred mašo spomnil s toplimi besedami in poudaril njeno nesebično ljubezen do Boga in do ljudi v stiski. Tudi glavna misel njegovega govora med mašo se je sukala okrog ljubezni in nesebičnega darovanja za bližnjega. Zaključil je z besedami iz Sv. pisma: "Veliko ti je bilo odpušeno, ker si veliko ljubila", ki so bile namenjene Mariji Magdaleni, a tudi nam. Osrednji del govora je bila ljubka in zanimiva zgodba. Povzela jo bom zelo na kratko.

Gospodar je imel na kašči dragoceno skrinjo, polno zlatega žitnega zrnja. Nekega dne jo je odprl

in vzel iz nje lep del zrnja. Govoril je: "Pridite, dobra zrna, pridite v mlin. Iz vas bo nastala moka in nahranila mojo družino." Čez čas je gospodar pobral iz skrinje

Priprava oljčnih vejic

ostalo zrnje z besedami: "Pridite, dobra zrna, posejal vas bom in obrodila boste obilen, morda stoteren sad." Na dnu skrinje pa je ležalo zrnje, ki si je mislilo: "Nočem postati moka! Nočem v zemljo in obroditi sadu! Ostati hočem na varnem v skrinji." In

se je skrilo v globoko špranjo ter udobno počivalo. Pa ne za dolgo. Od nekod je namreč prilezel lačen črvček - in se vsesal v zrno prav tam, kjer naj bi iz zrna vzklila nova rastlina. Zrno je počasi umiralo. Nekega dne je spet prišel gospodar, dobro je počistil skrinjo in stresel smeti v smetnjak. Zraven je bilo tudi sebično zrno. "Dodatnega pojasnila menda ni treba", je zaključil g. Špeh.

Po maši smo v jedilnici ob toplem čaju in okusnih slaščicah, ki so jih pripravile gostoljubne sestre, določili dneve in ure, ko se bomo zbirali in zaključevali priprave oljčnih vejic za cvetno nedeljo, vsaka fara v svojih prostorih. Pripravljanje oljčnih vejic

Voščilo tržaškega škofa

Velikonočno voščilo želim izraziti v siju luči tiste jutranje zarje prvega dne po soboti, ko so žene dospele do groba in ga našle praznega. Zmedene so bile in obdajala jih je velika žalost. Ko se je zdelo vsako upanje zaman, je nek glas poklical Marijo Magdaleno in tedaj ga je ona spoznala: bil je to glas njene učeničke, Jezusa. Bil je živ. Njene objokane oči so zažarele od veselja. Vstal je Kristus, upanje njeno.

Voščim vsem vam in vašim družinam, ki so mi zelo pri srcu, da bi Kristusovo vstajenje, ki ga obhajamo, poživilo vaše upanje. Čeprav ugotavljamo v vsakdanjem življenju številne primere zaskrbljenosti in obupavanja, naj upanje v naših srcih nikoli ne ugasne. Kristus je namreč vstal, je zares vstal! Aleluja!

je za člane Vincencijeve konference nekaj utrudljivega - toda zelo prijetnega. Morda prav zaradi tega rado pristopi zraven kar lepo število pomočnikov in pomočnic. Toda glavna skrb vseh je, da te vejice obrodijo mnogo sadu, to je mnogo prostovoljnih prispevkov, ki jih Vincencijeva konferenca čez leto deli potrebnim osebom.

Člani in članice Slovenske Vincencijeve konference v Trstu se prav pristočno zahvaljujemo vsem, ki so pripomogli, da smo lahko pripravili in razdajali oljne vejice, in sicer tistim, ki so narzali veje v svojih oljčnih gajih in nam jih darovali, tistim, ki so celo zimo in spomladi rezali kartončke in nanje pripenjali svete podobice ali rezali trakce in nanje natikali "PAX-e", tistim, ki so zadnje dni pred oljno nedeljo s škarjami prizrežovali vejice, nanje privezovali podobice ali "PAX-e", tistim, ki so na oljno nedeljo pred cerkvami ponujali okrašene vejice, in tistim, ki so zanje darovali svoj prostovoljni prispevek v prid revnim osebom. Vsem tem, gostoljubnim šolskim sestram, uredništvu in bralcem želimo milosti in vsakovrstnih dobrin polne velikonočne praznike.

Nada Martelanc

Čokoladna jajčka

Obrtniško in solidarno

V pekarni in čokoladnici Ota iz Boljunca se je proizvodnja velikonočnih jajc pričela pred dobrimi tremi meseci. Na zalogi imajo čoko-

ladna jajca in zajčke od 2,50 evrov dalje, kupec pa se lahko odloči tudi, da posebno darilo postavi pod čokoladno lupino. Odjemalci se sicer, kot so nam

povedali, odločijo raje za manjše izdelke. Splošna kriza je opazna tudi v tem sektorju, pa čeprav se vse bolj ljudje odločajo, da kupijo raje pince in potico v pekarni.

V Trgovini sveta, ki jo vodi združenje Senza Confini Brez Meja na ul. Torre Bianca 29/b pa ponujajo golobice ter biološka čokoladna jajčka, ki jih pripravljajo po načelih enakopravnega in solidarnega trgovanja. Vsaj 50% sestavin mora prihajati iz dežel v razvoju: kakavna masa jačk prihaja tako iz Dominikanske republike in Ekvadorja, darila pa so ročno izdelane igrače iz Indije, Peruja, Čila, Nepala in Indonezije, golobice pa vsebujejo tropske orehe iz Brazilske, rozine iz Južne Afrike, trsn

sladkor iz Kostarike ter kandirano papajo iz Ekvadorja, sam oviček pa so ročno pripravile zadruge žensk iz Bangladeša. Skratka, velikonočna jajčka niso le domena velikih trgovin...

TRNOVCA Zakon o odnosih RS za Slovence zunaj njenih meja

Vendarle korak naprej

Krožek za družbena vprašanja Virgil Šček je v četrtek minulega tedna priredil srečanje, ki je potekalo v galeriji Skerkove domačije v Trnovcih.

Povod srečanja, ki so se ga v glavnem udeležili predstavniki in somišljeniki stranke Slovenske skupnosti, je bil pred nedavnim izglasovan zakon o odnosih Republike Slovenije za Slovence zunaj njenih meja.

Že v svojem uvodnem pozdravu je predsednik krožka, Rafko Dolhar, poudaril "zgodovinski pomen zakona", saj vemo, "kako je bila včasih naša domovina mačeha". Dolhar je nato prepuštil besedo gostom iz Ljubljane, in sicer Janezu Krambergerju, Francu Pukšiču in Antonu Kokalju, se pravi poslancem, ki so s svojim delovanjem v ljubljanskem parlamentu krepko pripomogli, da je do izglasovanja prišlo.

Slovenski poslanci so izpostavili pomen zakona, po zaslugi katerega bodo odnosi med Slovenijo in Slovenci v zamejstvu in po svetu zakonsko urejeni. Zakon

Foto IG

bo tudi pomagal pri utrjevanju narodne zavesti in identitete, pospeševal in krepil medsebojne stike ter sodelovanja na številnih področjih.

Kot je poudaril predsednik parlamentarne komisije za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu, Kramberger, teži zakon k povezovanju slovenskega narodnega korpusa v enotno narodno telo. Cilj zakona je po mnenju Krambergerja v tem, da bosta matica in Slovenci zunaj njenih

meja snovali skupne strategije in prioritete za vodenje prihodnje politike.

Nekdanji vodja urada za Slovence v zamejstvu in po svetu Franc Pukšič pa je v svojem posegu ostro presodil težnje in poteze leve koalicije v Sloveniji, ki je v letih svojega dolgega političnega kadrovanja zaustavljala izglasovanje tovrstnega zakona. Pukšič je tudi dejal, da bo morebitne težave pri 19. členu, ki predpisuje sestavo Sveta za Slovence v za-

mejstvu, navsezadnje razrešil predsednik vlade, saj bo to v njegovi pristojnosti: gotovo pa je, da bodo v Svetu sedeli predstavniki najbolj reprezentativnih organizacij, se pravi predstavniki krovnih, katoliških in gospodarskih organizacij, politiki SSK in Enotne liste in tudi slovenski politiki, ki so dejavni v drugih političnih strankah domicilne države.

Predsednik parlamentarne komisije za evropske zadeve Anton Kokalj pa je izpostavil pomen 12. člena, po katerem bo za rojake zunaj slovenskih meja skrbel minister brez listnice: za to pa bo treba počakati prihodnji mandat. Poslanec NSI-Krščanske ljudske

stranke je tudi izpostavil posvetovanje z deželnim tajnikom SSK Damijanom Terpinom pri uskladitvi 19. člena.

V razpravo so nato posegli Damijan Terpin, Saša Rudolf, Jože Škerk, Andrej Berdon, Sergij Mahnič, Peter Močnik in Marjan Terpin. Vsi so v svojih posegih pozitivno ocenili izglasovanje zakona, ki predstavlja za manjšino pravo prelomnico v odnosih z matično domovino.

IG

Obvestila

Slovensko pastoralno središče obvešča, da bo velikonočna vigilija za vernike v mestu v soboto, 15. aprila, ob 20.30 na sedežu pastoralnega središča v ul. Risorta 3.

SZSO vabi vse svoje člane, prijatelje in sploh vse, ki bi se radi pridružili, na: SKAVTSKI KRIŽEV POT, ki bo na Veliki petek, 14. aprila 2006. Zberemo se v popolnem kroju ob 20. uri na Colu, od koder bo ob 20.30 krenil naš tradicionalni križev pot na Tabor. V cerkvi bo na razpolago več duhovnikov za spoved od 22. do polnoči.

Župnija Prosek prireja od 17. do 24. julija izlet na Slovaško, Poljsko in Nemčijo. Ogleдали si bomo glavno mesto Slovaške Bratislavo. Na poti proti Krakovu si bomo ogledali rojstno hišo papeža Janeza Pavla II. v Wadowicah. Poleg ogleda Krakova, bomo obiskali tudi Auschwitz, Czestochovo in Wieliczko. Na poti proti

baročnemu mestu Dresden si bomo ogledali tudi Wrocław in njegovo bogato kulturno dediščino. Cena izleta je 800,00 evrov (hoteli, polpenzija, vodiči, vstopnine in avtobus). Informacije dobite lahko po 19. uri na tel. št. 040225170. Vpisovanje do konca aprila.

Glasbena matica obvešča, da bo redni občni zbor GM v petek, 28. aprila, ob 17.30 v prvem in ob 19. uri v drugem sklicanju na sedežu GM v Trstu, ul. Montorsino 2. Dnevni red: odprtje, poročila, razprava, razno. Vabljeni!

Zadruga Naš Kras sklicuje redni občni zbor v četrtek, 20. aprila 2006, ob 8. uri v prvem sklicanju in v petek, 21. aprila 2006, ob 20. uri v drugem sklicanju v prostorih Kraške hiše v Repnu. Prisrčno vabljeni vsi člani.

Darovi

V spomin na starše daruje Mira Bole 50 evrov za društvo Rojanski Marijin dom.

Študijski center Melanie Klein
Pobude za najmlajše

Pri študijskem centru Melanie Klein so letos priredili poleg dejavnosti za odrasle člane (mesečna predavanja, tečaj sproščanja, tečaj slovenščine za začetnike in nadaljevalce) tudi nekaj takih, ki so namenjene malčkom, katerim pri ŠC posebej prav posebno pozornost. V kratkem se bo zaključil tečaj, ki so ga pri mladem društvu poimenovali Prvi koraki. Udeležili so se ga dojenčki, stari od 3. do 9. meseca, glavno vlogo pa so odigrali njihovi starši, seveda, ki so odkrili, kako lahko s pomočjo nežnega dotika v vodi in na suhem dodatno obogatijo odnos s svojim naraščanjem.

Za starejše otroke, med 4. in 6. letom, pa potekata jezikovna in motorična delavnica, ki se bosta iztekli v naslednjih tednih. Be-

sedni ringaraja je naslov srečanj za tiste, ki obiskujejo otroške vrtce s slovenskim učnim jezikom, a izhajajo v glavnem iz mešanih ali povsem italijanskih zakonov, in pridobivajo v neformalnem okviru nove slovenske izraze ter izboljšujejo svoje splošno jezikovno znanje. Gibalne urice pa so živahni trenutki, v okviru katerih otroci skozi gibanje utrjujejo že osvojene in pridobivajo nove motorične spretnosti. Osrednja pobuda za najmlajše pa bo še stekla. Poletni center Pika-polonica, pri katerem sodeluje tudi Slovenska prosveta, bo tudi letos imel svoj sedež v bazovskem otroškem vrtcu, ki od minulega decembra nosi ime po znanem tržaškem skladatelju Ubaldu Vrabcu, čigar 100-letnico smo praznovali rojstva. Počitniški program predvideva letos

Foto Kroma

kar šest razposajenih in ustvarjalnih tednov (od 3. julija do 11. avgusta) za otroke od 2. do 10. leta, ki bodo posvečeni cirkuškemu svetu, poklicem, sportom, naravi, dišavam in pravljicam. Lutke in glasba pa bodo glavne teme drugega poletnega središča Zlato sonce, ki ga ŠC prireja v sodelovanju z Didaktičnim ravnateljstvom Sv. Jakob v prostorih otroškega vrtca v ul. Frausin od

28. avgusta do 8. septembra. Več informacij o omenjenih pobudah bo na razpolago na spletni strani www.melanieklein.org ali na telefonski številki 328-4559414 ter na društvenem sedežu v ulici Cicerone 8. Vpisovanje v poletna središča bo trajalo od 6. maja do 24. junija, pisarna pa bo sprejemala prijave ob sobotah med 16. in 18. uro.

AL

OPČINE Spominska svečanost

Po 62 letih še živ spomin na 71 padlih

Pri openskem strelišču je minulo nedeljo potekala spominska svečanost ob 62-letnici junaške smrti 71 antifašističnih talcev, ki so padli pod krogami nacističnih čet.

Pod prijetnim zgodnjepomladanskim soncem je množica najprej prisluhnila ubranemu petju Moškega pevskega zbora Tabor in SOMPD Vesela pomlad. Ko sta zborovodja Armando Škerlavaj in Mira Fabjan sklenila nastop svojih pevskih sestavov, sta pred mikrofonom stopila govornika, zgodovinar Jože Pirjevec in predstavnica Skupine 85 Patrizia Vascotto.

Prof. Pirjevec je v svojem posegu obudil spomine na svoje otroštvo, ko se je iz Sežane vozil do Trsta preko Opčin s teto Olgo, "ki mi je pravila, kaj se je na tem mestu zgodilo. Že tedaj sem začutil grozoto tistega dejanja in takrat se je zame začela prava

antifašistična vzgoja". Po mnenju prof. Pirjevca so take svečanosti zelo pomembne, "v

Foto IG

kolikor sta fašizem in nacizem večno zlo, saj sta vezana na človeško neumnost in hudobijo: proti tema dvema pojmom se je treba zato vedno boriti." Priča smo namreč revizionistič-

nim težnjam, ki skušajo v Sloveniji prikazovati NOB kot hudo dejanje, v Italiji pa nekateri predstavljajo odpornišvo kot zločinsko borbo, fašistično dvajsetletje pa kot veliko obdobje. "Takim vidikom se je treba vedno upirati", je dejal prof. Pirjevec, predvsem z ozirom na današnja dogajanja v Iraku, Palestini in drugod po

lavka Patrizia Vascotto pritožila nad izredno nevarno težnjo, kateri smo danes priča: to je brisanje preteklosti. Spomini na zgodovinske dogodke so za nek narod temelj prihodnosti, obenem pa tudi svarijo, naj se napake iz preteklosti ne ponavljajo več v prihodnje. Mlajšim generacijam je treba tudi vcepljati vzgojo do svobode, do temeljnih pravic vsake osebe, saj živimo v času, ko je pripadnost politični, družbeni ali državni skupini kajpada krhka: vse to privede do brezbrzičnosti, individualizma ali obratno do votlega nacionalizma. Tovrstna vedenja zlahka zdrsnemo na nasilna stališča, ki botrujejo bojzani do drugega, odklanjanju solidarnosti, zavračanju kakršnegakoli spoštovanja in ne nazadnje tudi zaničevanju drugih kultur in vojn: tudi s temi besedami se je Vascottova želela navezati na mednarodna dogajanja, ki mučijo naš vsakdan.

Dogodek pri spomeniku ob strelišču je povezovala Lara Barbieri, taborniki Rodu modrega vala pa so s častno stražo oplemenitili svečanost.

Igor Gregori

SLOVENSKO PASTORALNO SREDIŠČE
V TRSTU

ob obletnici
Kristusovega vstajenja

ŽELI VSEM SVOJIM ROJAKOM
VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE

ZVEZA CERKVENIH PEVSKIH ZBOROV - TRST

vošči

vsem organistom, zborovodjem, pevkam
in pevcem ter njihovim sorodnikom
blagoslovljene in miru polne velikonočne
praznike

SKLAD MITJA ČUK
IN VZGOJNO
ZAPOSILITVENO
SREDIŠČE MITJA ČUK

voščita vsem prijateljem
vesele velikonočne
praznike

ŽUPNIJSKA DVORANA V NABREŽINI

od 16. do 23. aprila 2006

TRADICIONALNA RAZSTAVA
PIRHOV Z VSEGA SVETA

Ob delovnikih: od 16. do 19. ure
Ob praznikih: od 9. do 12. ure in od 16. do 19. ure

ZVEZA CERKVENIH PEVSKIH ZBOROV - TRST
ZVEZA PEVSKIH ZBOROV PRIMORSKE
ZVEZA SLOVENSkih KULTURNIH DRUŠTEV TRST-GORICA-VIDEM
ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE
JAVNI SKLAD RS ZA KULTURNE DEJAVNOSTI v sodelovanju s
ŽUPNIJSKA SKUPNOST NABREŽINA in
SKD IGO GRUDEN - NABREŽINA

vabijo na

koncert revije

PRIMORSKA POJE 2006

v soboto, 22. aprila, ob 20.30

v župnijski cerkvi sv. Roka v Nabrežini

Sodelovali bodo: ŽPS Marezige, Združeni zbor ZCPZ - Trst, MoPZ Sv. Nazarij - Koper, MePZ Šmihel, MePZ Divača in MePZ Obala - Koper

Navade so še žive

O velikonočnih prtih in velikonočnih igrah na Koroškem

Ošegah in navadah na Koroškem je obširno pisal narodopisec dr. Pavle Zablatnik v knjigi "Čar letnih časov". Knjiga je danes neke vrste priložnostni raziskovalni in novinarski, za lokalna društva, ki obujajo šege v domačih krajih, pa tudi za družine, ki želijo po starem izročilu na novo oblikovati

gi o otroških igrah na Koroškem, ki jih je zbrala in zapisala etnologinja Uši Sereinig. V teh knjigah so predstavljeni velikonočni prti in velikonočne igre, ki jim navadno ne povsvečamo večje pozornosti, pa so vendar sestavni del zelo zanimivih velikonočnih šeg, ki so na Koroškem do danes ohranjena.

gače, od katerega je vsakdo od domačih dobil en kos, in tudi živina, podobno kakor od mižnjaka, tj. božičnega kruha. V Potočah pri Zilji so k žegnju nesli hlebec rženege kruha, prekajen želodec, bunt ali žampri, nekaj klobas in sol. Nekateri so priložili tudi vžigalice, žvingleje, na prt pa so dali košaro. V Podjuni se živijo spomini, ki so povezani z nameščanjem velikonočnega prta na jerbas. Spominjajo se, da so na mizo položili bel prt iz damasta - 130 x 146 cm - ki je imel bele čopke, žvingleje, na prt pa so dali košaro. V korp (košaro) so naložili šunko, klobase, rdeče pobarvana jajca, hren in z rozinami nabulan šarkelj. Potem so na vrhu zavezali po dva nasprotna vogala. Žvingleji so lepo

košara z velikonočnimi jedili pokrita z rožastim ali belim prtom. Na podlagi vezenih velikonočnih prtov iz 19. stoletja in prve polovice 20. stoletja je Marija Makarovič v knjigi "Vezenine so okras, vezenje pa veselje" (Slovenski narodopisni inštitut Urban Jarnik, Celovec 2004) skušala razvozlati bogato motiviko koroških velikonočnih prtov.

Stare in bogato okrašene prte hranijo tudi v Koroškem deželnem muzeju v Celovcu, kjer se nahajajo v arhivih in čakajo temeljite raziskave. V sodelovanju med Koroškim deželnim muzejem in Slovenskim narodopisnim inštitutom Urban Jarnik nastaja razstava, ki bo predstavila velikonočne prte na Zilji, v Rožu in Podjuni in velikonočne prte v ostalih koroških dolinah. Koroška raziskovalka pa je ugotovila: "Najlepše in najbolj bogato okrašene prte sem našla na Zilji, v Rožu, Podjuni in Labotski dolini." Etnologinja Uši Sereinig, ki je zbrala in zapisala otroške igre starejše generacije na Koroškem, v knjigi "Križ kraž kralj Matjaž - Otroške pesmi, igre in igrače na južnem Koroškem" ugotavlja, da je ob Veliki noči bilo priljubljeno sekanje, rolanje in trčljanje pirhov. Na Koroškem so

Risba je iz knjige: Uši Sereinig, Križ kraž kralj Matjaž - Otroške pesmi, igre in igrače na južnem Koroškem, Slovenski narodopisni inštitut Urban Jarnik, Celovec 2003.

Velikonočni jerbas, ovit z ročno vezenim prtom. Zabrda pri Golšovem 2004

praznike. Osebna pričevanja o postnem in velikonočnem času najdemo v seriji "Tako smo živeli - življenjski slovenski Slovencem", ki jo izdajata Krščanska kulturna zveza in Slovenski narodopisni inštitut Urban Jarnik v Celovcu. Zanimive drobce o velikonočnih šegah pa odkrijemo tudi v knjigi o vezeninah, ki jo je napisala etnologinja Marija Makarovič in v knji-

na veliko soboto, tj. krstnico, ne sejo po vseh koroških župnijah v cerkev, h kapelici ali pa h kakemu križu z belim ali rožastim prtom pokrite košare z velikonočnimi jedili. Velikonočnim jedilom pravijo "žegen". Duhovnik se vozi po fari in blagoslovljiva jedila: svinjsko gnjat, šartelj, velikonočna jajca in klobase, ponekod dodajo še kruh in sol. K žegnju so nesli tudi "prajtelj", tj. posebno velik hleb po-

morali padati navzdol. Nekateri so na zavezano košaro položili še šopek iz nageljna, rožmarina in roženkravta. Danes le redke družine ohranjajo to izročilo. Marija Makarovič ugotavlja, da so glede vezeninske motivike velikonočnih prtov tako slovenski kot avstrijski avtorji, ki se ukvarjajo z velikonočnimi šegami, zelo redkobesedni. Na splošno omenjajo le, da je lepo okrašena

pirhe sekali tako, da je kdo iz določene razdalje poskusil zapčiti kovanec v pih soigralca. Jajce si komu nastavlja na tla v plitvo jamo. Otroki, ki ga je sekali, je moral odmeriti toliko čevljev, kolikor sta se jih šla staviti. Če se je kovanec zapčtil v pihru, sta bila pih in kovanec njegova. Če ni zadel, je dobil kovanec tisti, ki je pih nastal.

vil. Zelo priljubljeno je bilo "rolkanje", ki je še danes poznano. Otroci so naredili drčo iz dveh skodel, leskavih palic ali grabelj. Po njej so spuščali pirhe. Vsak je poskusil usmeriti pih tako, da se je pritaknil čim več spodaj ležečih pihov. Kolikor jih je zadel, toliko grošev je dobil. Plačati je moral tisti, čigar jajce je bilo zadeto. Pri usmerjanju pirha je bilo važno, kako si nastavlja "špic", konico jajca. Tudi trčljanje (turčinje) otroci na Koroškem še danes poznajo in igrajo. Pri tem dva igralca trčita "špic", konico jajca, drug ob drugega. Igralec, čigar pih je ostal cel, v znak zmage dobi ubiti pih svojega soigralca. Včasih so uporabljali tudi lažna jajca, "smolinjake", ki so jih bili napolnili z vročo tekočo smolo.

Velikonočni prt iz domačega platna. Reka, zadnja četrtina 18. stoletja ali prva četrtina 19. stoletja

Martina Piko

Obisk Lojzeta Peterleta Veliko slovensko srečanje v Torontu

V nedeljo, 26. marca, je imel Kanadski slovenski kongres svoj 16-letni kulturni zbor združen s pomembno kulturno prireditvijo v prostorih župnije Brezmadežne v Torontu. Ob 3h je bil občni zbor KSK, katerega se je udeležilo izredno razveseljivo število članov. Zbora so se udeležili tudi gostje, evropski poslanec prof. Lojze Peterle, odpravnica poslov slovenskega veleposlaništva ga. Barbara Sušnik, predsednik Svetovnega slovenskega kongresa dr. Boris Pleskovič iz Washingtona, Generalni častni konzul s soprogo g. Jože Slobodnik, predstavniki slovenskih organizacij v Ontariu. Pismene pozdrave sta poslala pridružena člana glavnega odbora KSK iz Vancouverja ga. Silva Plut ter g. Ivo Bergant, iz Ottawe primarij dr. Srečko Pregelj, iz daljnega Winnipegu sta prišla pridružena člana glavnega odbora gospod in gospa Vršnik, iz Britanske Kolumbije g. Ignac Konte, iz Ljubljane pa je poslal pozdrave združen z dobrimi željami glavni odbor SSK.

Po odigrani kongresni himni Slovenec sem je predsednik sveta KSK g. Karel Vegelj vse goste in člane kongresa pozdravil in predal besedo vodji občnega zbora inž. Toneu Seljaku. Predsednik KSK g. Franc Rihar je podrobno opisal opravljeno delo. KSK je izdal knjigo dr. Janeza Vintarja "Od Lipe do Javorja", ki je takoj pošla, zato bo KSK oskrbel čimprejšnjo ponatis. Nato je prisotne seznanil s temi projekti: nagrajevanje učencev v slovenskih šolah s pismenimi priznanji in medaljami, razpis o sofinanciranju programov in projek-

to v kanadske slovenske mladine v obdobju 2006-07 in projekt Slovenska navzočnost v Kanadi. Vprašalniki z informacijami so ali pa bodo na voljo po vseh slovenskih skupnostih od morja do morja. KSK bo obvestil z vsemi možnimi sredstvi rojake o CENSUS CANADA 2006, ki bo 16. maja 2006 z namenom, da se pri štetju prijavijo kot SLOVENIANS. Pododbor bo vodil član glavnega odbora Stane Kranjc. Predsednik je tudi poročal, da bo odbor zopet pričel izdajati občasno glasilo "Kongresne misli". Blagajniško poročilo je nato podal blagajnik Stane Kranjc in je k poročilu dodal še misel, da bi se KSK lotil še obsežnega dela, če bi imel na voljo finančna sredstva. Predsednik nadzornega odbora Valentin Batič je potem navzoče obvestil, da so blagajniške knjige v najlepšem redu, in predlagal, da se njegovo poročilo sprejme. Podpredsednik dr. France Habjan je nato prisotnim opisal delo upravnega odbora, da bo letos dvoje svetovnih študijskih srečanj, in sicer slovenskih glasbenikov iz Slovenije, zamejstva in iz sveta v "obeh Goricah", od 13. do 16. septembra letos. Srečanje arhitektov v Mariboru pa bo oktobra 2006. Ideja glasbenega srečanja se je ro-

dila v Torontu 2004 na cerkvenem parkirišču, v pogovoru z mladim študentom iz Vipave, ki je bil istočasno gojenec Slovenskega centra za glasbeno vzgojo E. Komel v Gorici. V razgovoru je sročeno dejal: Zakaj pa pri KSK oziroma SSK ne organizirate tudi vseslovenskega srečanja glasbenikov....

KSK je predlagal tajništvu SSK, naj se srečanje dogaja v obeh Goricah. Ta zasnova se je tudi organizacijsko uresničila. Po poročilu so se že

himni je povabila k mikrofonu predsednika KSK g. Franca Riharja, ki je vse goste in zelo številne udeležence pozdravil in jim zaželel lep večer. Predsednik Svetovnega slovenskega kongresa dr. Boris Pleskovič je v svojem nagovoru dejal, da prihaja že tretjič v Torontu na kongresno srečanje, in to z velikim veseljem in zadovoljstvom. Dejaj je, da je SSK danes gotovo poleg slovenske cerkve ena vodilnih slovenskih civilnih organizacij, katere glavno poslanstvo je oh-

ranje, povezovanje in razvijanje svetovnega slovenstva. Izrekel je besede zahvale KSK in čestital k tako plodnemu delovanju. Odpravnica poslov veleposlaništva ga. Barbara Sušnik je naslovila na Kanadski slovenski kongres besede zadovoljstva in se zahvalila KSK za njegovo prizadevanje pri gradnji slovenske skupnosti v Kanadi. Njene besede so bile resnično izraz priznanja kongresnemu gibanju v Kanadi. Gospod Valentin Batič je nato predstavil evropskega poslanca, slavnostnega govornika gospoda Lojzeta Peterleta. Gospod Peterle je bil sicer naprošen, da bi govoril o evropskem povezovanju, vendar

stajanju in bo še treba nekaj časa, da bo dobila dokončno podobo. Slovenci imamo, je dejal, nek občutek manjšinstva, zavedati pa se moramo, da so danes tudi velike države v EZ manjšine. Če bomo Slovenci še intenzivneje gojili slovensko kulturo in ustvarjali zdravo gospodarstvo, potem se nam ni treba bati za preživetje. Naj omenim še dejstvo, da je Peterle dosledno uporabljal izraz EZ in ne EU.

Po govoru je dr. Tone Kačnik ob 100-letnici Gregorčičeve smrti občutno recitiral njegovo pesem... Na srce je pritiskal me Bog. Člana Ljubljanske opere g. Juana Vesleta in pianistko gdč. Nastazijo Žibert,

ki je klavir študirala v Centru za glasbeno vzgojo E. Komel, je predstavil dr. Tone Kačnik. Baritonist Vasle je pel slovenske narodne pesmi (Gozdič je že zelen, Pri farni cerkvi, Moja kosa je križavna)..., dva samospeva (B Ipravca, - Mak žari ter F Vilharja, - Mornar), argentinsko (Publito mi pueblo) ter 2 operni ariji: (arijo Filipa iz opere Don Carlos, arijo Bazilija iz Seviljskega brivca). Baritonist J. Vasle je doživel dolgotrajno ovacijo že med samim izvajanjem, še večjo pa ob koncu programa. Za dodatek je še zapel Gor čez izero in arijo iz opere Evgenij Onegin. Iz koncertnega programa je izstopala ročno mlada pianistka, ki je suvereno spremljala nastopajočega baritonista. J. Vasletove CD so bile v trenutku razprodane. Pred sklenitvijo se je gospa Tjaša Škof zahvalila vsem prisotnim za tako številan obisk in na oder povabila gospoda Lojzeta Peterleta, gospo Nado Čemas v narodni noši in g. Cirila Sorška, ki sta izročila pianistki šopek rož, vsem trem gostom pa darila. Po koncu programa so bili vsi povabljeni na zakusko.

Omeniti je tudi treba, da je poslanec Lojze Peterle v petek pred kongresnim srečanjem obiskal rojake v Lipo parku v St. Catharinsu ki so mu pripravili prijateljsko srečanje. V nedeljo pa se je srečal z rojaki v župniji Sv. Gregorija Velikega v Hamiltonu in jih je po nedeljskem bogoslužju tudi nagovoril. Opoldne se je v Torontu srečal v daljšem razgovoru s kardinalom dr. Alojzijem Ambrožičem. Na konzulatu se je srečal na vljudnostnem obisku z odpravnico poslov veleposlaništva go. Barboro Sušnik ter z generalnim častnim konzulom g. Jožetom Slobodnikom. Na kongresno srečanje so prihiteli številni rojaki iz Hamiltona in Niagarskega polotoka

France Habjan

KSK odbor z gosti - Lojze Peterle, dr. B. Pleskovič, ga. Barbara Sušnik, zadaj Jože Slobodnik in Juan Vasle

prijavile tri osebe, ki žele sodelovati na srečanju. Profesor Jerry Poničnik, vodja programov, je nato podrobneje vse seznanil s projekti za leto 2006-07. Pri volitvah sta bila izvoljena dva nova člana odbora, knjižničarka ga. Štefka Pavlin ter družbeni delavec g. Štefan Muhič. Ga. Milena Soršak je nato obvestila in povabila vse slovenske rojake, naj podpirajo Viktorijin sklad, ki finančno podpira slovenske resno bolne rojake, ki za zdravljenje nimajo posebnih finančnih sredstev.

Kulturni del večera je bil v veliki župnijski dvorani. Program je vodila glavna tajnica KSK ga. Tjaša Škof. Po kanadski in slovenski

Popotnica dr. Janeza Drnovška slovenski izdaji svetovno znane revije Reader's Digest

Mercator ostaja v slovenski lasti

Vzdušje pred Veliko nočjo blagodejno vpliva na ljudi in jih pomirja, s čimer življenje vsaj za kratek praznični čas dobiva svoj pravi in najgloblji smisel.

Toda dogodkov v Sloveniji je vseeno veliko, zagotovo pa jih omogočajo in spodbujajo tudi možnosti in izzivi v demokratični državi. Javna občila objavljajo ocene in komentarje o novem zakonu o odnosih Slovenije s Slovenci zunaj njenih meja, ki ga je pred dnevi sprejel Državni zbor. Zakon določa tudi status naših rojakov, ki žive na tujem. To so Slovenci v zamestvu, pa tisti drugod po svetu, ki imajo status zdomcev in izseljencev. S takim poimenovanjem bi morali opustiti žaljive nazive, ki jih je nekdanji režim pri nas uporabljal v odnosu na mnoge Slovence na tujem. Mislimo na poimenovanja, kot so politični emigranti, begunci, sovražni emigranti, politični izseljenci in druga. Opozoriti velja tudi na izraz zdomstvo. V Sloveniji so ga pogo-

večja novost v novem zakonu bo ta, da bo članstvo v Gospodarski zbornici, in morda tudi v drugih zbornicah, prostovoljno. Slovenci pa so bili v prejšnjih dneh najbolj vznemirjeni, tudi ogorčeni, zaradi poizkusov, pravzaprav skrbno načrtovane operacije, da bi tujci postali lastniki Mercatorja, najbolj uspešne in največje trgovske družbe v Sloveniji. Kaže, da je bil v poizkus spremembe lastništva vpleten predvsem nekdanji predsednik uprave Mercatorja in eden najbogatejših Slovencev, Zoran Janković. Delnice trgovske družbe je začela odkupovati londonska finančna družba Altima, ki pa ima sedež (s poštnim predalom) na Kajmanskih otokih. Za ponudbo o odkupu četrtine Mercatorjevih delnic naj bi stala

Žiga Debeljak

no podporo vlade Srbije, enako kot vsi drugi, ki bi radi investirali v kateri drugi državi." Hrvaški Poslovni dnevnik je dogajanja okoli Mercatorja označil za "vohunske igre, Zoran Janković pa naj bi Mercator kupoval s srbskim denarjem. Sicer pa je nekdanji prvi mož omenjene trgovske družbe s 17 tisoč zaposlenimi dejal, da ga finančna družba Altima vabi za svetovalca na področju trgovine na območju držav med Črnim in Jadranskim morjem.

Mercator ostaja in bo najbrž tudi ostal gospodarska družba v slovenski lasti. Gre za nacionalni interes. Predstavnika največjih lastnikov, družbe Istrabenz in pivovarne Laško, ki imata skupaj nad 51% delnic družbe, Igor Bavčar in Boško Šrot, sta večkrat opozorila, da njihovih delnic ne bodo prodajali, "saj gre za strateško in dolgoročno naložbo." Odvetnik Istrabenza in pivovarne Laško, Stojan Zdošek, pa je v odmevni oddaji Trenja na Pop TV 6. aprila opozoril, "da je treba preveriti, ali ne gre pri ponudbi za odkup četrtine Mercatorja za pranje denarja družine Slobodana Miloševića, s katero je beograjski poslovnež in bogataš Milan Benko tesno sode-

loval." Omenjeni odvetnik je tudi menil, "da gre pri ponudbi družbe Altima za odkup delnic Mercatorja za tako imenovano tržno manipulacijo, zaradi česar bi morala Ljubljanska borza takoj ustaviti trgovanje s temi delnicami." Na celotno zadevo, ki vsebuje tudi prvine in značilnosti afere, se je odzval tudi Žiga Debeljak, sedanji prvi mož Mercatorja. Zagotovil je, da se ta družba širi, sodeluje z mnogimi trgovskimi podjetji, tudi v Srbiji, ker hoče postati mednarodno pomembna v trgovski dejavnosti. Odprte so torej vse možnosti za sodelovanje, toda na pregleden in pošten način. Za Mercator je odločilna podpora obeh strateških lastnikov, Istrabenza in pivovarne Laško.

Med vojno v Sloveniji na mejnem prehodu Holmec ni bil storjen vojni zločin

Svetovno znana ameriška revija Reader's Digest je začela izhajati tudi v slovenščini, v prvi številki pa ji je popotnico napisal predsednik države dr. Janez Drnovšek. Razmišlja v skladu s svojo duhovno preobrazbo, ki vzbuja veliko simpatij v javnosti. Zapisal je tudi, "da nikoli ne smemo podcenjevati majhnega in morda skromnega poskusa, da bi izboljšali svet, v katerem živimo." Slovensko vrhovno državno tožilstvo se je odzvalo na obtožbe iz Srbije, da naj bi bil med vojno v Sloveniji v bojih na mejnem prehodu Holmec, na meji z Avstrijo, storjen veliki zločin. Naši teritorialci naj bi ubili tri pripadnike jugoslovanske ljudske armade. O tem je pisal beograjski dnevnik Blic. Generalna državna tožilka Barbara Brezigar je poudarila, da med boji na omenjenem mejnem prehodu ni bilo kaznivih dejanj. To je že prej, leta 1999, ugotovila tudi skupina državnih tožilcev Slovenije za posebne zadeve.

Marijan Drobež

sto uporabljali, ko so pisali o beguncih, ki so bili prisiljeni zapustiti domovino iz političnih razlogov, ali pa ko so obravnavali Slovence v Argentini. Parlament je v prvem branju razpravljal tudi o preobrazbi Gospodarske zbornice, ki naj bi bolj ustrezala sodobnim potrebam gospodarstva, države in celotne družbe. Naj-

srbska poslovneža Miroslav Mišković in Milan Beko. Oba sta obogatela v obdobju vladanja Slobodana Miloševića. Njune širitvene načrte podpira tudi srbska politika, vključno s predsednikom vlade Vojislavom Koštunico. Tamkajšnji finančni minister Mladjan Dinkić je izjavil, da imata omenjena poslovneža "moral-

najo in vzljubijo dramsko ustvarjanje in se čim bolj zgodaj navadijo zahajati v gledališki hram. Zahvala je bila namenjena tudi direktorju SNG NG Sergiju Pelhanu, ki podpira dejavnost Goriškega vrtiljaka in se s tem zavzema za širjenje gledališke umetnosti. Po kratkem »uradnem« uvodu se je na odskih deskah pojavil malce neroden čarodej. S pomočjo gledalcev mu je uspelo sicer pričarati tri igralce, da bi zaigrali igrice o volku in kozličkih. Še sam se je spremenil v igralca, da bi se vsaj štirje šli gledališče. In

so ponazarjale preostale kozličke, so radoživo speljali pravilčno zgodbo s srečnim koncem, saj so volku izpadli najmočnejši zobje in ni mogel pohrustati kozličkov. Zelo sproščeno odsko podajanje je bilo treba pripisati tudi predpremiernim nastopom v Desklah, Šempetru in Kranju. Ti neposredni stiki z gledalci so pripomogli, da se je popolnoma razblinila premierna trema, ki večkrat, kljub vsem vztrajnim vajam, zaustavi zaželjeni polet predstave. Mladi izvajalci so disciplinirano izvedli Aberškov režijski načrt in z živahno igro obdržali v svoji oblasti male gledalce ter prijetno zabavali tudi odrasle, ki so zaploskali njihovi spretnosti. Pri predstavi je Aberšek podpisal tudi scenografsko podobo: ena sama nagubana zavesa je služila kot zalozon za čarovnije in je doggnano upodabljala varni dom kozličev. Režiserju so pri postavitvi te nove uprizoritve pomagali kostumografinja Nevenka Tomašević, izkušena vodja šiviljske delavnice SNG Nova Gorica, in mladi sodelavci, avtor glasbe Matej Pečtejan, koreografinja Sara Kenda in oblikovalka mask Nika Benčina. Slednji sta z Ajo Komel in Markom Kebetom soustvarili praviljni prikaz in dokazali, da se na odskih deskah prav dobro počutijo.

Iva Koršič

Kratke

V Sloveniji več kot 535 tisoč upokojevencev

Po podatkih Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje je v Sloveniji že 535.173 upokojevencev ali za en odstotek več, kot jih je bilo v mesecu februarju lani. Delež starostnih upokojevencev je letos 59,8-odstoten, invalidskih 18-odstoten, družinskih 13,4-odstoten in vdovskih 4-odstoten. V preteklem februarju je najnižja pokojnina v Sloveniji znašala 106.794,35 tolarjev, najvišja pa 427.177,40 tolarjev.

Zadnja premiera v SNG Nova Gorica

V četrtek, 20. t.m., bosta ob 19.30 in ob 21.00 v SNG Nova Gorica, v Kotu, na prizorišču pod odrom, I. in II. premiera treh enodejank, dveh Davida Ivesona, Davno tega, daleč stran in Univerzalni jezik, ter Boruta Gombača Nova notranjost, pod skupnim naslovom Kabaret male fantastike. To bo zadnja premiera v letošnji jubilejni sezoni novogoriškega gledališča. V režiji Primoža Beblerja, umetniškega vodje SNG Nova Gorica, bodo prizore izoblikovali Miha Nemeč, Alida Bevk, Iztok Mlakar, Mira Lampe-Vujičić in Ana Facchini. Pri predstavi sodelujejo še dramaturginja Martina Mrhar, lektor Srečko Fišer, scenograf in kostumograf Emir Geljo, oblikovalec giba Branko Završan, oblikovalec luči Samo Oblokar, asistentka dramaturgije Maja Lapornik Pelikan in asistentka scenografa in kostumografa Iris Kovačič.

Vse tri izbrane enodejanke se v izhodišču vrtijo okrog oglasa (za novo stanovanje v prvi, za avanturo v drugi, za tečaj jezika v tretji), v vseh treh se dogajanje nepredvidljivo zasuče v fantastiko in vse tri skozi svojski humor zastavljajo vprašanja, ki presejajo format malih zabavnih iger: o bližini in razdalji med dvema bitjema, o človekovih vezeh...

Velikonočni pirhi na Sveti Gori

V Frančiškovi dvorani na Sveti Gori je do velikonočnega ponedeljka na ogled prva razstava velikonočnih pirhov, za katero je ob samostanu poskrbelo rezbarsko, intarzijsko in restavratorsko društvo Solkan. Vsak dan so od 10. do 18. ure na ogled mojstrovine 30 izdelovalcev pisanic in izdelkov umetnikov-obrtnikov, ki so včlanjeni v solkansko društvo. Slednje je nastalo leta 2002, njegov namen pa je združevanje tovrstnih ustvarjalcev z goriškega območja ter obenem ohranjanje te kulturne dediščine, ki ima v Solkanu bogato zgodovinsko tradicijo.

Na razstavi si lahko ogledamo bogat izbor pirhov in pisanic, različnih velikosti in materialov, od lesa do gline in celo čipka, pa tudi klasičnih pirhov, skuhanih v listih čebule. Okrasni vzorci, ki so predstavljeni na posebnih panjih, pa ponazarjajo stare slovenske motive, ki se na novo uveljavljajo. Žlahtnost razstave je tudi v tem, da se na njej prepletajo pisanice s posebnimi rezbarskimi izdelki, ki so prav tako vezani na velikonočno motiviko.

Brezplačen mestni avtobus od Solkana čez Šempeter do Vrtojbe

Mestna občina Nova Gorica, občina Šempeter-Vrtojba pri Gorici in družba za avtobusni promet in turizem Avrigo v Novi Gorici so se sporazumeli o uvedbi brezplačnega mestnega avtobusnega prometa na območju med Solkanom in prek Šempetra do Vrtojbe. Začel je potekati 3. aprila. Predstavniki obeh občin in Avriga so se po slovesnosti na avtobusni postaji v Novi Gorici, skupaj s časnikarji, prvi odpeljali na novi brezplačni progji, dogodku pa so nazdravili v hotelu Lipa v Šempetru pri Gorici. Z brezplačno avtobusno progjo naj bi pritegnili del zasebnega prometa, ki poteka z avtomobili ali motornimi kolesi. Zmanjšali naj bi težave zaradi pomanjkanja parkirnih mest v Novi Gorici in zmanjšali onesnaženost ozračja oz. okolja v Novi Gorici. Za kritje stroškov brezplačnega mestnega prometa bo Mestna občina Nova Gorica letos prispevala okoli 75 milijonov tolarjev, občina Šempeter-Vrtojba pa 26 milijonov tolarjev. Lani so na avtobusih, ki so vozili od Solkana in čez Šempeter do Vrtojbe, naštel nad 165 tisoč potnikov. Avtobusi vozijo redno, ob koničah odpeljejo z začetne postaje vsakih dvajset minut. Župan mestne občine Nova Gorica Mirko Brulc je na srečanju s časnikarji pred uvedbo omenjene brezplačne avtobusne proge dejal, da si za enako ugodnost prizadevajo tudi za mednarodno mestno povezavo med Novo Gorico in Gorico. To progjo bi povezali (jo zaokrožili) s Šempetrom pri Gorici, del stroškov za uvedbo brezplačnega prometa pa bi morda krila tudi EU.

Foto DP

Gledališče na vrvi Nova Gorica Razigrani kozlički in škrbasti volk

Goriški vrtiljak je ob skrajšnjem sklepu svoje jubilejne, 25. sezone podaril abonentom, Malim in Velikim Polžkom, prikupno pomladno darilce, premiero glasbene pravljice s čaranjem Volk in kozlički, ki jo je režiser in vsestranski mentor Emil Aberšek priredil po znani pravljici bratov Grimm in jo s kopico domislilca zrežiral s samo štirimi igralci - srednješolci - Gledališča na vrvi Nova Gorica. Goriški vrtiljak je svoje gledalce povabil v petek, 31. marca, v SNG Nova Gorica, kjer jih je čakalo presenečenje. Na oder sta najprej stopila nenavadna napovedovalca, eden v resnobnem črnem fraku (Tanja Srednik), drugi pa v pisani obleki dvornega norčaka (Ana Žbona), z zvončki na značilnem pokrivalu. V sproščeni domačnosti sta k sebi povabila novogoriškega župana Mirka Brulca, da bi podelil tri nagrade otrokom, ki so se najbolj izkazali na letošnjem likovnem tekmovanju GV. Ker sam ni hotel narisati ničesar, sta mu poklonila v dar prvonagrajeno risbico. V gleda-

lišče je prispelo nad dvesto likovnih izdelkov, od teh jih je bilo petdeset razstavljenih v Rotundi SNG. Župan Brulc je pohvalil vse pridne risarje in izrekel čestitke Emilu Aberšku, ki že 25 let zavzeto vodi Goriški vrtiljak, gledališko abonmajske ponudbo

za otroke, ki je že pred leti presešla mejo in se ustalila v Gorici in Trstu. Župan je naglasil, da Aberšek izbira za najmlajše obiskovalce gledališča najlepše igrice, tako da otroci od njih spoz-

res jim je uspelo. Pravljica je stekla kot po maslu. Med razgibanim odrskim dogajanjem, gibčnim plesom, petjem in s pomočjo svojevrstnih lutk, čepic z uhlji in kozjo dlako ter velikimi očmi, ki

Osma številka Pastirčka

Radostna aleluja in smejoč spev pomladi

Iz osme, aprilske številke priljubljene otroške revije Pastirček, ki jo izdaja Zadruga Goriška Mohorjeva, kar prekipeva veselje ob Kristusovem zmagoslavju nad temo smrti in vrnitvi cvetoče pomladi, ki vsepovsod izliva svoje sladko dišeče vonjave. Ob cvetoči vejici in razigranih piščančkih Pastirček želi vsem bralcem blagoslovljeno Veliko noč, poln koš pirhov in zvrhano mero veselja. Temu radostnemu voščilu se pridružuje pesmica Pirhi Zlate Volarič. V njej zajček Uhecvabi otroke, naj hitro pobarvajo jajca, da se bodo spremenila v pisane pirhe. Te bodo, kot pravi do-

polnjevanka Mihec in žegen, starši in otroci z drugimi velikonočnimi dobrotami nesli v cerkev blagoslovit in jih zaužili na velikonočnem zajtrku, ko bo-

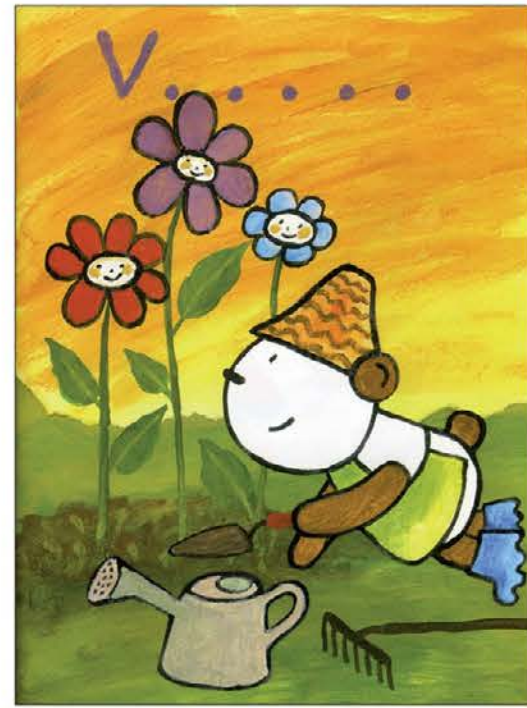
stovke. Slovenski prevod besedila Vicki Howie je z nežnimi ilustracijami Paole Bertolini Grudina pred kratkim izšel pri reviji Ognjišče. To branje toplo priporoča prijatelj Pastirček. Kristusovo trpljenje, a tudi radost vstajanja preseva iz nekaterih risbic, ki dragoceno dopolnjujejo pisne prispevke Pastirčkove pošte. Veliko je sicer tudi pomladnih motivov, pa tudi še zimskih in pustnih izsekov. Prav opis pustnih navad v domači vasi je Lari Devetak, petošolki OŠ Vrh sv. Mihaela, prinesel častni naslov Pastirčkov časnikar meseca. Iskrene čestitke! Da se zima mora res posloviti, je jasno tudi iz zapisa Lučka in običaji, v katerem sv. Jurij, čigar god praznujemo v aprilu, na belem konju z dolgo sulico prebada zmaja-zimo. Jurjevanje, veseli obhod zelenega Jurija, mla-

dega fanta, ovenčanega z zelenjem, je še vedno razširjeno v Beli krajini in naznanja prihod pomladi. Mali Medo Paole Bertolini Grudina se tudi veseli pomladnega cvetja, saj misli postati vrtnar, ko doraste. Tudi rubrika Danile Komjanc Besede v podobah je vsa prežeta s pomladnim duhom. Na polici se bohotijo pomladne cvetke, v vrtni uti pa je vse potrebno za spomladanska dela v vrtu. Ročice najmlajših Pastirčkovih bralcev bodo vse pobarvale v čudovite barve. Ob svetopi-semki pobarvanki pa se bodo z barvicami napolnile z Abrahamom in njegovimi v obljubljenem deželu. Tudi knjižna polica Barbare Rustja se je odela v pomladni čar. Na njej je knjiga Slovenske ljudske pesmi, ki jih je izbrala Kristina Brenkova, naslikala pa Marlenka Stupica. Po navodilih Rustjeve bodo otroci dopolnili poznane ljudske stihe in poslali ilustracijo pesmice Barčica Pastirčku. V razredu bodo pod vod-

stvom učiteljic lahko odigrali prizorček V. T. Arharja Pozdravljena pomlad, v katerem nastopajo zvonček, trobentica, sonce, kos

nadaljevanja Novih dogodivščin metle Pike Marize Perat pa bodo bralci spoznali, kako je Pika zašla pod cirkuški šotor.

Kratek velikonočni odidih bodo šolarji lahko izkoristili za skok v naravo. Pri tem bodo morda naleteli na brstečo murvo, ki jo nazorno opisuje Pastirček ob pomoči Danile Komjanc in Ane Rupil. Lahko pa si bodo, kot Pastirčkovi vedoželjni "potepuhi", privoščili izlet do presihajočega Cerkniškega jezera, na zaledeneli površini katerega se pozimi domačini drsajo, poleti pa pasejo živino, kosijo travo.... Morda se bodo odpravili še do Križne jame nedaleč od Cerknice. "Zastrupljen" od volitev se Pacek ne meni za pomladne radosti, tuhta le, kako bi kot zmagovalec preblokoval šolanje: tri mesece šole in deset (!) mesecev počitnic; izdelali bi seveda vsi!

in snežak. Kdo bo nosil pasjo kraljevo krono, bodo otroci izvedeli iz pesmice Štiri žametne tačke, istega avtorja. Ob branju

Kratke

Ob predvidenih spremembah davčnega sistema v Sloveniji

Na Ministrstvu za finance Slovenije pripravljajo predloge za popolno prenošo davčnega sistema, ki bi ga tudi poenostavili. Gre za pomembno področje gospodarskih in socialnih reform, ki jih je zasnovala vlada in nekatere že uresničujejo. Ob tem so se v javnosti razširila mnenja in trditve, da oblast pripravlja visoke davke tudi za stanovanja in avtomobile. Domnevna nova politika na področju davkov je postala tudi tema soočanja med političnimi strankami, ki poteka v državnem zboru.

O novostih na davčnem področju, ki se obetajo v Sloveniji, je v parlamentu govoril tudi premier Janez Janša. Dejal je, "da je govorjenje o tem, da bodo po novem kar vse nepremičnine in vse avtomobile obdavčili, govorjenje na pamet. Namen vlade ni obdavčiti vse po vrsti, temveč bolj obdavčiti luksuz. Vlada bo predlagala obdavčitev zgolj neproduktivnega premoženja. Ne bo nikakršnih povečanj davkov za stanovanja, za hiše, za tisto, kar je potrebno za normalno življenje ali za prevozna sredstva, ki jih težko štejemo za luksuz. Drugo je, ko gre za avtomobile visokega cenovnega razreda." Pojasnila in zagotovila predsednika vlade o novih davkih so javnost pomirila, saj Janez Janša velja za verodostojnega politika in osebnost. V Sloveniji je kar okoli 80 odstotkov stanovanj v zasebni lasti, pri čemer zavzemamo visoko mesto tudi v okviru EU. Slovenci tudi veljamo za avtomobilski narod, čeprav nimamo bogate tradicije na tem področju. V Sloveniji zasebniki vsako leto kupijo okoli 60 tisoč novih avtomobilov. Skupaj je registriranih skoraj milijon osebnih vozil. Torej odpade en avtomobil na dva Slovence. V Sloveniji se ukvarja s prodajo avtomobilov kar 720 gospodarskih družb oz. samostojnih podjetnikov.

Kazni kršiteljem zakona o dvojnem označevanju cen

V Sloveniji trgovska in druga podjetja skrbno izvajajo zakon o obveznem dvojnem označevanju cen v tolarjih in evrih, ki je začel veljati 1. marca. Vendar so tudi primeri, da posamezna podjetja omenjeni predpis kršijo. Kazni za kršitelje so visoke in znašajo 200.000 tolarjev. Inšpektorji so nekaj kršiteljev že kaznovali, spet drugim pa so izrekli zadnji opomin.

Inšpekcijske službe, organizacije potrošnikov in nekateri sindikati so kupce blaga ali storitev povabili, naj ugotovljajo morebitne primere neupravičenega višanja cen, v obdobju dvojnega označevanja le-teh. Takih primerov doslej menda v Sloveniji ni bilo veliko. V zvezi svobodnih sindikatov Slovenije so sporočili, "da bodo imena vseh tistih, ki bodo neupravičeno povečali cene, objavili v časniku Delavska enotnost in na spletni strani sindikata."

Zaskrblijujoči podatki evropske komisije V Sloveniji na cestah umre preveč ljudi

Na slovenskih cestah letno izgubi življenje več ljudi od povprečja v Evropski uniji, razkriva na Evropski komisiji v Bruslju objavljeno poročilo. V povežavi je tako na cestah leta 2004 umrlo 95 ljudi na milijon prebivalcev, medtem ko so v Sloveniji po podatkih iz poročila isto leto ceste terjale 274

znižala na 25 tisoč, s 50 tisoč ljudi, ki so v 25 državah umrli v prometnih nesrečah leta 2001. V letu 2005 je bilo po ocenah smrtnih žrtev 41.600, kar je sicer 17,5% manj kot leta 2001, a še vedno preveč: s takšnim tempom zniževanja bo leta 2010 na cestah prezgodaj umrlo še vedno kar 32.500 ljudi.

življenj ali 137 na milijon prebivalcev. Število smrtnih žrtev sicer upada, a prepočasi, ugotavlja komisija. Ta ugotovitev sicer ne velja le za Slovenijo, temveč za celotno petindvajseterico. EU si je za cilj postavila, da bo število mrtvih na cestah do leta 2010

"Številke so še vedno nesprejemljivo visoke. Ceste so za rakom in kardiovaskularnimi boleznimi tretji najpogostejši vzrok smrti. Posledice so človeške, socialne in gospodarske - po nekaterih ocenah je škoda dva odstotka bruto domačega proizvoda, vsaka smrt pa druž-

bo, vključno s kolateralno škodo, stane štiri milijone evrov," je ob predstavitvi poročila dejal komisar za transport Jacques Barrot. Poudaril je tudi, da EU vodi vrsto projektov za izboljšanje varnosti na cestah, npr. na področju varnosti infrastrukture, kot so predori, pri voznih dovoljenjih, standardih za sposobnost vožnje in pri najbolj ogroženih skupinah. Poleg tega je v raziskave za boljše varnost vložila 100 milijonov evrov v okviru šestega okvirnega programa, je navedel komisar. A svoje morajo storiti tudi članice, je bil jasen. Kar se stanja v posameznih državah tiče, komisija ugotavlja, da je varnost na cestah v novih članicah slabša kot v starih. Celo dosedanja rekordka po številu smrtnih žrtev, Francija, je v zadnjih letih z vrsto ukrepov uspela zmanjšati število mrtvih za kar 32 odstotkov - z 8162 mrtvimi v letu 2001 na 5530 mrtvih leta 2004. V Sloveniji se je po navedbah komisije v enakem obdobju število mrtvih znižalo za en odstotek - z 278 na omenjenih 274 ljudi.

Ta napredek je po ugotovitvah komisije med najslabšimi: Slovenijo skupina uvršča v najslabšo tretjo skupino, skupaj s še sedmimi novinkami. Kar devetimi državam je uspelo stanje izboljšati za več kot 14%, v drugi skupini pa je bilo smrtnih žrtev za vsaj pet odstotkov manj. V povprečju je stanje sicer boljše v Veliki Britaniji, na Nizozemskem, Švedskem, v Nemčiji, Finski in na Malti,

najslabše pa na Poljskem, v baltskih državah, Madžarski, Češki ter na Portugalskem in v Grčiji. V prvih letno umre od 50 do 60 ljudi na milijon prebivalcev, v Latviji in Litvi pa več kot 200, razkriva komisijino poročilo.

Med najbolj ogroženimi skupinami prebivalcev so mladi med 18 in 25 letom starosti: ta skupina predstavlja 10% vseh prebivalcev, a 21% smrtnih žrtev, pri čemer so štiri petine mladeniči. Večina nesreč, v katerih umrejo, se zgodi konec tedna: "Vročica sobotne noči ima tragične rezultate," pravijo na komisiji.

Nadalje so ogroženi tudi pešci, še posebej starejši od 65 let, in kolesarji, kar 14% mrtvih pa je med motoristi. Tovornjaki so vpleteni v šest odstotkov nesreč, a 16% jih ima smrtni izid. Na avtocestah se zgodi pet odstotkov nesreč, z 9% žrtev. Najhujše so nesreče zunaj naselij, a ne na avtocestah: skupaj predstavljajo 28% nesreč, a 60% žrtev. V naseljih se zgodi 67% nesreč z 31% žrtev.

Kar se Slovenije tiče, je k poročilu priložen še kratek povzetek, po katerem želi država z leta 2002 sprejeto strategijo cestne varnosti prepoloviti število smrtnih žrtev do leta 2010 - s 415 leta 2000 na 210 leta 2010. Varnost na cestah v Sloveniji se je sicer glede na povečan promet v zadnjem desetletju izboljšala, pravi komisija, pri čemer sicer ugotavlja, da se je tako število nesreč kot ranjenih v obdobju 1991-2004 podvojilo oziroma potrojilo.

STA

Veselo Veliko noč vošči

www.tmedia.it

Pismo
Spoštovani msgr. dr. Sedej!

Spoštovani msgr. dr. Frančišek Borgia Sedej! Pišem vam, da bi se vam javno zahvalil. Hvaležnosti, ki jo res globoko čutim, ne izražam le v svojem, osebnem imenu, ampak si dovolim tudi v imenu ostalih goriških 'skofljanov', da uporabim ta izraz rajnega g. Stanka Žerjale, za vse, kar ste naredili za naše primorsko ljudstvo! Vaš daljni sorodnik in prijatelj, Simon Gregorčič, Vas je očitno dobro poznal, ko vam je ob umestitvi napisal pesem, v kateri lahko preberemo tudi verzo, ki vas zelo dobro označuje: "Ne vda vabljeno se, ne vda nasilju, / ne moti hvalega in ne porog". Odločitev, da vam pišem, je padla sinoči, ko mi je večer prinesel nekaj miru in sem se zamislil o Vaši življenjski usodi in o Božji previdnosti, ki zna, kot je nekoč dejal msgr. Ukmar, postaviti pravega moža na pravo mesto. V zavest pa mi je vse to prišlo, ker me je pred tem prof. Luigi Tavano opozoril, da je

Pavlina -sporočilo duhovne in narodne strpnosti v vprašanih evangelizacije. Prof. Tavano je bil pred kakim tednom tudi pobudnik okrogle mize ob predstavitvi knjige Ivana Portellija z naslovom *Pastore dei suoi popoli* in podnaslovom: *Mons. Sedej e l'arcidiocesi di Gorizia nel primo dopo guerra, torej knjige, ki osvetljuje eno najbolj težkih obdobij za vso Goriško in za Vas, saj ste bili tudi Vi sami begunec in nato povratnik v razrušeno mesto in deželo, ki so jo razdejavale ofenzive na soški fronti.*

Ta oglejski duh, ki sem ga pravkar omenil, je preveval vse Vaše delovanje. Trdna vera in doslednost v razumevanju svojega poslanstva in službe v smislu najzlahtnejšega pojmovanja katolištva, kot odraža univerzalnost, vas je postavljala nad pojave vsakršnega nacionalizma.

Ko ste 25. marca leta 1906 sprejeli vodstvo goriške nadškofije, si gotovo niste mogli predstavljati, da boste dobro desetletje kasneje doživeli konec

prav doslednost pri enakopravnem obravnavanju vseh narodov se je pokazala kot nezumljiva obramba, tudi ko je šlo za zaščito slovenske besede. V tem smislu zato razumemo Vašo podporo Zboru svečnikov svetega Pavla, ko ste leta 1923 omogočili ustanovitev Goriške Mohorjeve družbe. Po letu 1927, ko so fašistične oblasti pospešile sistematično zapiranje raznih naših gospodarskih združenj in kulturnih druženj, ste zaman skušali ustvariti samostojno Katoliško akcijo, ki bi odgovarjala le Svetemu očetu, da bi se v njenem okviru ohranilo slovensko organizirano življenje. Poživili ste delovanje Marijinih družb in vrtcev. Značilno se mi zdi, da ste v pismu prijatelju dr. Primožiču 18. oktobra 1928 pisali: "Moja služba je težka in postaja pri teh žalostnih razmerah vedno bolj kritična... Naša vlada nas hoče kar v par letih asimilirati. Vse njene odredbe merijo na to." Še danes bi morali zato zlasti starši in učitelji prebirati vaše pastirsko pismo iz leta 1929, v katerem opozarjate na pomen materne jezika pri vzgoji in verskem izobraževanju. Višek v tem naporu so Vaše Normae ad instructionem cleri curati, z dne 14. julija 1931, ko ste tudi cerkvenopravno utemeljili potrebo po poučevanju verskih resnic v jeziku, ki je razumljiv vernikom in zlasti najmlajšim izmed njih. Krščanski nauk in z njim posredno tudi pouk slovensčine se je prenesel v družine, cerkve in zakristije.

Dragi gospod Nadškof, naj se za konec obračunam na Vas s prošnjo g. Filipa Terčelja: Vladika Sedej! / k sodniku pravičnemu Kristusu stopi / in mu to povej: / Naš narod ob Soči / tpi in molči! / Pomoči mu pošlji, / da v svoji bolesti ostane zvest Cerkvi, tvoji nevesti, / da upanja božjega ne izgubi. Hvala torej za vse, kar ste v življenju naredili, in za vse, kar sedaj v nebeškem Jeruzalemu lahko milostno izprosita za vse nas!

S spoštovanjem,
vaš Marko Tavčar
Devin, 25. marca 2006

avstro-ogrske monarhije in zasledbo naših krajev s strani Italije. Značilno je, da ste iz spoštovanja do ostalih narodov na ozemlju nadškofije zavzeli podpis Majniške deklaracije. Prav tako si niste mogli predstavljati fašistične strahovlade in vseh pritiskov in napadov nase in na duhovnike in slovensko ljudstvo, ki ste jih morali prenašati in zavračati v zadnjem desetletju Vašega življenja.

Pravljica za velike in male
O zajčku, ki je bil rojen pozimi

Nekoč, sredi mrzle zime se je rodil in živel majhen siv zajček z dolgimi zajčji- mi ušesi. Zajčki se sicer ne rojevajo pozimi, čisto redkokdaj se to zgodi, naš zajček pa je imel posebno smolo, saj je na svet prišel sredi mrzlega decembra. Pa še brez bratov in sestric je bil. Tako je mali zajček tiho rasel v svojem temnem brlogu in ni bil prav nič vesel in razposajen, kot so ponavadi mladi zajčki in majhni otroci. Pa kako naj bi bil vesel? Mama zajkla in oče zajec sta bila vse dolge dneve zdoma, ker sta križem kračem po poljih in zeljnikih iskala hrane. Zajček je bil sam v mrzlem brlogu, zeblo ga je in dolgčas mu je bilo. Pa ni mogel ven, kajti debela snežna odeja je pokrivala travnike in polja. Bila je mrzla, mokra, ledena in nevarna za šibke in neizkušene nožice malega zajčka. Pa kaj, ko zajček še sanjati ni znal, kajti razen mraza, lakote in samote ni v življenju okusil ničesar drugega. Ni vedel namreč, da so travniki zeleni, da rožice dehtijo, da je detelja sočna in sonce prijetno toplo. Še tega ni vedel, da se ob koncu zime sneg stali in da stopijo tedaj vsi mladi zajčki iz svojih brlogov in se podijo in lovijo in igrajo po tratah, ki nimajo konca. Zajček vsega tega ni nikoli doživel in zato tudi sanjati ni mogel.

pa je, da je pomlad rumena deklica, lepa in nasmejana in prav nič podobna kujavi, mrzli zimi. In tako je sivi zajček razmišljal o pomladi, gledal bele travnike, oblake na nebu in gola drevesa in si skušal predstavljati, kakšna je ze-

lena barva in kakšno je toplo, morda poletno nebo. Minil je tako januar, minila sta februar in marec in skozi odprtino je začel vdirati nov, še nepoznan vonj, ki je ponoči razburjal malega zajčka in mu ni dal spati. In nova, rumena svetloba je vsako jutro pokukala v brlog, žgečkala zajčka za uhlji in ga potihlo, še čisto plaho vabila na plano. Zajčka je bilo v začetku strah vseh novosti, kmalu pa ni mogel več vzdržati in je pomolil dolge uhle iz brloga. In glej, uhliji tokrat niso porleli od mraza, temveč je na koži začutil nekaj nežnega, božajočega, toplega in blagodejnega. Bilo je sila prijetno. Zajček je pomolil na prosto tudi glavino in v oči ga je kar začemelo. Joy, na nebu je bila velika, rumena zeljnata glava, čisto okrogla in tako zelo, zelo svetla, da je zajček ni mogel gledati.

Ampak bila je lepa in topla, tako zelo lepa in topla, da bi jo zajček najraje neseš v svoj brlog. In imenovala se je sonce. Zajček je pogledal naokoli. Kaj pa je novega v gozdu, na travnikih in na skritih livadah? Bela barva ni bila več prevladujoča barva. Skri-la se je za grmi in rasla na nežnih zelenih pečljih. Zelenih? Da, zelenih, kajti vse naokoli je bilo zdaj sveže in zeleno in zajček, ki je bil rojen pozimi, je končno razumel, kakšna je zelena barva. Zdaj, ko se je marec bližal koncu in se je april že nasmihal vsem prebivalcem sveta, so bili zeleni travniki in gozdovi, zelenele so livade in skrite jase, zeleni so bili vrtovi, gore in planine. Pa ne samo zeleni. Med zelenjem se je skrivalo nešteto novih in lepih barv, od rumene, rdeče do modre in vijoličaste, zibale so se in dišale v vetru in sivi zajček ni vedel, da je to prvo spomladansko cvetje. Ko je mali radovednež vse to videl in zavohal, si ni mogel kaj, da bi ne zapustil mrzlega brloga. Stekel je na plano, spoznal, kako okusna je sveža zelena barva, se veselil trave, sočne detelje in dehtičih cvetic. In spoznal je tudi, da je sonce toplo in nežno, da so travniki mehki, da je veter spomladi topel in prijeten, da je gozd poln na pol zaspanih prebivalcev in..... da se vsi zajčki in vsi otroci tega sveta spomladi lovijo in podijo po travnikih. V daljavi so zapeli zvonovi, ljudje so hiteli k velikonočni maši, zajčki pa so veselo vabili dolgouhega novince k igri. Še nekoliko začuden jih je vprašal, zakaj so travniki pozeleneli, zakaj je tako prijetno toplo in zakaj rožice tako zelo lepo dišijo. Pa so se zajčki veselo zasmejali in v zboru vprašali: "Ali res še nisi videl pomladi? Ali res ne veš, kako je lepa? Ali ti ni še nihče povedal, da jo ljudje in živali tako nestrpno pričakujejo, ker je to čas rojstva in življenja in ker je to čas pravega veselja?" Zajček, ki je bil rojen pozimi, vsega tega res še ni vedel, priznati pa je moral, da je deklica, ki jo imenujejo pomlad, prvič prinesla nasmeš na njegov mali, zvedavi gobček.

Suzi Pertot

Pogosto hodi po okoliških hribih in uživa ob odkri-vanju čudes razgibane pokrajine. Opazuje, doživlja, zagleda, se čudi in poučuje. Pravi namreč, da "dokopati se do srži neke krajinske vrednote ni stvar vsakdanjega trenutka, pač pa stvar čuječnosti in popolne zbranosti". Rafael Terpin spoštuje naravo, svojo hribovito pokrajino, kjer se "človeški glasovi vse bolj izgubljajo", vendar s svojim poslanstvom poustvarjanja jo ohranja, oživlja, in sicer v pisanih barvah skorajda pravljicega sveta. Njegov svet na platnih se-

stavlja hribovja, posejana z osamljenimi kmetijami, zaselki ali vasicami, središče katerih je strnjeno jedro s cerkvijo. Pa ne le poseljeni predeli, tudi doline, z obdelovalnimi površinami, grape in soteske s slapovi predstavljajo njegovo rovtarsko krajino tolminskega, cerkljanskega in idrijskega območja. Kar pa je marsikomu privlačno za oko, so gotovo pisane, živahne barve in jasne oblike, ki gradijo skladne kompozicije.

Razstava
Rovtarski slikar

Ob vstopu v razstaveni prostor Tolminskega muzeja pristane-mo nekje na obronkih hribov, pod gorskimi vršaci in hipnimi podobami neba v ozadju, v jasnem svetu čistih barv in linij. Takšen svet nam (nehote) prira-ste k srcu, kajti prikazuje pre-proste, pisane, prečiščene, poe-nostavljene predstave. Vse je resnično, prepoznavamo osnovne barve in zasnove ele-mentov: hiše, okna in vrata, drevesa, ceste in polja. Vendar

le-ta resničnost je nekako "geo-metrizirana", nikakor ne v stro-ge geometrične like, pač pa v sproščene, a ločne linije oblik. Pri nekaterih podobah se zazdi, da že nakazujejo abstraktnost, prav zaradi zgoščenih raznovrstnih oblik intenzivnih barv. Potem pa le najdemo stvarne povezave, denimo v podobi poskočnega slapa. Barve so močne, intenzivirane, živahne, nekomu morda "prizrčne", a avtor k temu pridevniku hitro doda: "V rovtarskem svetu znajo navidez najbolj prizrčne barve govoriti zgolj o zapuščeno-sti in odmahnjenosti". Torej, umetnikovo preobrazbo vide-

nega po notranjih zakoni-h ustvarjanja lahko raz-uzumemo tudi kot željo po polepšanju dejanske trde in osamljene zemlje. Umetnik živi v Idriji. Leta 1969 je diplomiral na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani. S samostojnimi razstavami je bil gost že v mnogih slovenskih krajih, pa tudi v Čedadu. Do konca aprila predstavlja svoja dela na občasni razstavi v Tolminskem muzeju. Prizrčno vabljene v svet "domišljajske resničnosti".
Petra Paravan

S prispevkom »petih tisočink« davka Irpef lahko pomagaš slovenski ustanovi...

Letošnjih »pet tisočink« davka na dohodke fizičnih oseb (IRPEF) lahko namenite **Skladu Dorče Sardoč**, ki podeljuje štipendije zaslužnim manj premožnim slovenskim študentom.

Kaj je prispevek »pet tisočink«?
»Pet tisočink« je prispevek, ki ga predvideva Zakon št. 266 z dne 23. decembra 2005, s katerim lahko vsi davkoplačevalci namenijo manjši delež davka na dohodek priznanim dobrodelnim organizacijam in neprofitnim ustanovam.
V ta seznam spada tudi **Sklad Dorče Sardoč**.

Svoj prispevek lahko namenite tako, da v polje obrazca, ki je namenjeno dobrodelnim organizacijam in neprofitnim ustanovam v modelih CUD/730/Modello Unico, vpišete davčno številko **Sklada Dorče Sardoč** in se podpišete.

Prispevek »petih tisočink« ne predvideva doplačila in zato tudi nobenih dodatnih davkov.

Davčna številka Sklada Dorče Sardoč je:
91013840318

Koncert v Verdiju

Blues spet med nami

Črna obleka, črna kravata, črni čevlji, črna sončna očala, to sta Jake in Elwood, The Blues Brothers. V goriškem Verdiju sta se v sredo, 15. marca, Brad Henshaw in Mark Lawson odlično izkazala v svojih vlogah s pomočjo izvrstnega banda: Thomas Tait (trobenta), Rob Barron (klavir), Rufus Ruffell (kitara), Jack Stevens (bas), Sean Freeman (saksofon) in zboru Bluettes: Janessa Qua, Alexis Ruth in AJ Lewis. Nastop se je pričel s predvidenimi naključji, ki so v dvorani vzbudila veliko začudenja zaradi realnega odigravanja: včasih se res dogaja, da kak gledalec zamudi in ne more najti sedeža, vendar ga običajno ne posejeda na oder! Akrobatske in včasih ironične okorne Kingove koreografije so se med večerom razširile med publiko, ki je nazadnje uživala ne samo ob poslušanju mešanik ritmov Rhythm & Blues in Soul, ampak celo plesala po prehodih in med sedeži.

Med predstavo so delno prikazali tudi zgodbo iz filma, ki so ga v osemdesetih letih posneli v spomin na brata B. Pri tem pa so tudi energično odigrali dobro poznane skladbe, kot so: Burkejev Everybody needs somebody, Soul Man memfiškega dua Sam&Dave ali Think Arethe Franklin. Oba glasbena stila izvirata iz

bluesa, ki se je razvil med črnskimi sužnji bodisi na ameriških plantažah kakor v matični domovini, Afriki. Pesmi, ki so spremljale težka dela in opevala boljše čase, so se ob koncu devetnajstega stoletja razširile tudi v mestih, kjer so zadobile tipično glasbeno strukturo, ki je vsekakor omogočala najrazličnejše variacije. Z nenadnim pojavom radia in

električne kitare je nastopil tudi Rhythm & Blues, poskočna glasbena zvrst in predhodnica Rock'n Rolla oziroma sodobnega Rocka. Soul pa izhaja iz verskega

Gospela in kriče izpoveduje ljubezen, solidarnost in ponos črnškega naroda. Tudi scenografija, ki je dogajališče spremenila v kako newyorško stransko ulico, je odigrala pomembno vlogo pri verodostojnosti in posnemanju pretekle zgodovinske situacije. Hkrati so najrazličnejše mavrične luči ritmično spremljale glasbo in izkoristile delno premikajočo se scenografijo za posebne učinke. Primerna uporaba komplementarnih barv se je pri svetlobnih odtentih točno uskladila bodisi s poskočnimi ritmi bodisi z nežnimi ali otožnimi; pri tem pa so se tudi lesketajoče obleke pevke kameleonsko prilagodile okolju.

Marta Lombardi

ČLOVEK JE PRISTAL NA LUNI? DA, DA, NEDVOMNO...

Francija je gorela. Že spet. Kot bi šlo za toliminske punte. "Grad gori, grof beži!" pojejo francoske ulice in neutrudni demonstranti. Nostalgikom so se ob pogledu na zasedeno Sorbono verjetno orosile oči ob spominu na branje Marcuseja in poslušanje Boba Dylana v osemindesetih letih. Študentarija se ponovno panta. "Kralj" Chirac sicer pred puntom ne beži. Iz svojega urada bere uradna predsedniška stališča. Najprej je podpiral francoskega prvega ministra De Villepina, a mu je nato obrnil hrbet. Francoski dvor je bil dalj časa na videz enoten okoli grofa De Villepina. Študentskim puntarjem pa to ni bilo mar. Očki in mamice so jih v otroških letih dobro ozavestili, da so pripadniki francoskega naroda in da so zato nekaj posebnega. Pri držujejo si pravico, da od časa do časa veselo stopijo na ulice in še bolj veselo protestirajo proti nadrejenim. Izumili so giljotino. Ker so jo hoteli v revolucio-

Tekmovanje v kikirikanju sredi Pariza

narnem navalu po letu 1789 slovesno predstaviti javnosti, so pod njo postavili samega kralja. Ponošni Francozi so se v naslednjih stoletjih še večkrat puntali in k temu spodbujali celotno Evropo. Leta 1830 in kasneje leta 1848. In po dveh svetovnih vojnah ponovno maja 1968. Francozi so bili na tem področju zelo avantgardistični. In seveda zelo ponosni in samozavestni. Samozavestni pa niso samo puntarji, temveč tudi oblastniki. Francozi so pač Francozi na eni in na drugi strani barikade, na ulici in na dvorih. Tokrat bi se rad nekoliko bolj zaustavil pri sodobni različici onih, ki svoje življenje preživljajo na dvorih. Vladajoče osebnosti v francoski zgodovini so vedno skušale neizbrisno vtisniti svoje ime v spomin svojih rojakov in spremeniti Francijo po svoji podobi. "Država, to sem jaz" je govoril Sončni kralj, Ludvik XIV. Na-

oleon je dalje izjemen predstavnik "države po lastni podobi". Pa poglejmo še en zgovoren primer. Italija, ki velja za eno najbolj politično kaotičnih držav in ki po drugi svetovni vojni menjuje vlade povprečno vsakih deset mesecev, se v svoji zgodovini lahko ponaša "samo" z 1 monarhijo in 2 republikama. Francija je v svoji moderni zgodovini (od 1789 naprej) zamenjala več monarhij in kar 5 republik. Nazadnje je bilo to leta 1958 z generalom De Gaullem. Že skrajni čas bi bil, da bi Francozi poskusili presedlati na šesto različico svojih republik. Francoski ego je zelo velik. To smo ugotovili tudi v prejšnjih tednih z zakonom CPE o možnosti delodajalca da brez upravičenega razloga odpusti delojemalca mlajšega od 26 let starosti v obdobju prvih dveh let njegove pogodbe. Francoski prvi minister De Villepin je pri svojem projektu, omenjenem

zakonu, vztrajal, kljub večtedenskim nasprotovanjem sindikatov, študentov in širše javnosti. Trma pa taka. Tudi predsednik Chirac večkrat rad naglašuje svoj ego: konec februarja je italijanskemu ENEL-u onemogočil prevzem francoske energetske družbe Suez v brk vsem evropskim pravljicam o prostem pretoku storitev in kapitala. In ne pozabimo, kako je notranji minister Sarkozy poleti, po julijemskem atentatu v Londonu, fizično zaprl francoske meje. Ponovno v brk tako opevanemu Schengenu in evropskemu padanju meja. Samovšečnih petelinov je v francoskem kurniku res veliko! Takih, ki bi radi državo nekoliko priredili po svoji podobi. Francozi, pač. Naslednje leto bodo v Franciji razpisane nove predsedniške volitve, ko bo treba glasovati za naslednika kralja Chiraca. Francoski kurnik bo takrat pretesen za vse peteline. Tekmovanje v kikirikanju je že odprto.

Andrej Čermic

hipertekst05.doc

Moj PC brca miško....

Nogomet je - pravijo - najvažnejša postranska stvar na svetu. Teško bi to zanikali, lahko bi celo rekli, da je nogomet svet v malem, saj ga navijači doživljajo kot kolektivni ritual, časnikarji (ki tako kot nogometaši od nogometa živijo...) pa iščejo v njem prvine umetnosti, estetike, sociologije, skratka nogomet je zmes umetnosti, politike, znanosti. Spletni naslov <http://www.footballdatabase.com/site/home/index.php> ponuja bralcu res enciklopedičen pregled nogometa. V njem lahko preberemo npr., da se David Beckham pravzaprav imenuje David Robert Joseph Beckham, da se je rodil v Leytonstonu v Angliji 2.5.1975, njegova telesna teža pa naj bi bila 74 kg, kar je za 180 cm velikega Davida ma-

v Burundiju največji sponzor (podpornik) nogometa katoliška Cerkev! Dokler igrajo nogomet, Hutu in Tutsi se pač ne ubijajo v državljanski vojni, so prepričani tamkajšnji škofje. Pa tudi o izgredih na tribunah ne poročajo... Sicer pa je nogomet tudi moment združevanja manjših skupnosti in celo manjšin. Židovska skupnost v Amsterdamu je bila tradicionalno tako povezana s klubom Ajax, da se še danes njeni navijači sami imenujejo za žide, Davidovo zvezdo pa so kratkoma udomačili kot Ajaxovo zvezdo (<http://www.jewschool.com/index.php?p=8950>). Kljub dejstvu, da igrajo v modro-škrlatnih dresih Barcelone igralci od vsepovsod, je FC Barcelona pravzaprav nacionalni ponos šetmilijonskega katalonskega naroda.

lo, kajne? Zanimiv je tudi podatek, da ima nemški reprezentant Kevin Kuranyi kar tri državljanstva, in sicer poleg nemškega še brazilsko in panamsko, ter da je bil najboljši azijski igralec leta 2004 Ali Karimi. Na strani <http://www.soccerbase.com/> lahko preberemo celo telefonske številke angleških klubov (za ljubitelje Liverpoola: 0151-263-2361), za sorodnike Scota Gemmilla pa je nedvomno najvažnejši podatek, da bodo od 23.3.2006 dalje družinskega zvezdnika gledali v dresu Oxforda in ne Leicesterja. Na strani Catholic News (<http://www.catholicnews.com/data/stories/cns/0505616.htm>) lahko preberemo presenetljivo zgodbo, in sicer da je

Stran <http://www.fcbarcelona.com> je razpoložljiva tako v katalonščini, španščini, angleščini, japonsščini in kitajščini! Osasuna pa je zadnja leta paradni klub Baskov (<http://www.osasuna.es>) njihova spletna stran pa je zgledno trojezična - euskara, castellano in seveda english! Poleg omenjenih spletnih strani je ogleda vredna še spletna stran Slovenskega atletskega kluba (www.sak.at) iz Celovca: zanimivo oblikovana dvojezična spletna stran, kjer poleg rezultatov tekem prve ekipe lahko preberemo tega nogometnega kluba, ki združuje mlade nogometaše in nogometašice na ozemlju med Vidro vasio in Celovcem. peter.rustia@gmail.com

Vremenska napoved ARPA-OSMER za Furlanijo - Julijsko krajino

SPLOŠNA SLIKA:

Nad nami bo za nekaj dni prevladoval anticiklon, ki nam bo zagotovil vremensko stanovitnost.

ČETRTEK, 13. aprila 2006:

Dopoldne bo pretežno jasno, v popoldanskih urah pa zmerno oblačno zaradi nastajanja krajevne oblačnosti. Pihali bodo šibki krajevni vetrovi.

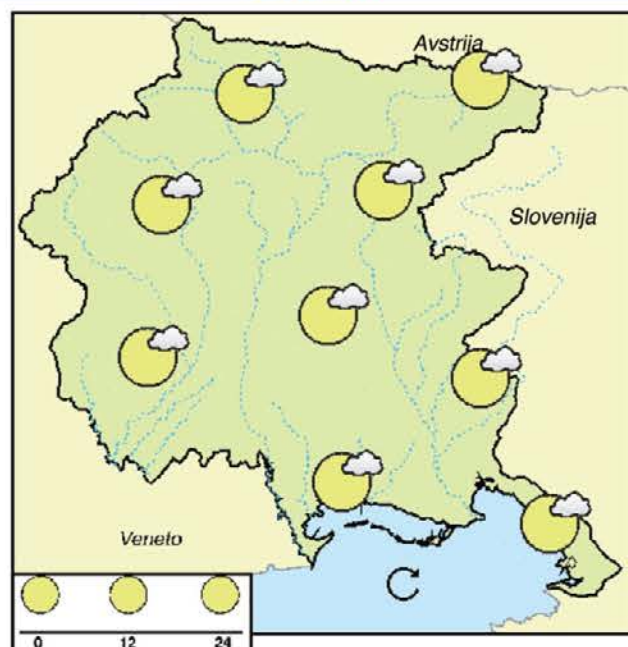
PETEK, 14. aprila 2006:

Pretežno jasno bo. Pihali bodo šibki krajevni vetrovi. V alpskem in predalpskem pasu bo v popoldanskih urah nastala kopasta oblačnost. Nekoliko topleje bo.

OBETI ZA KONEC TEDNA:

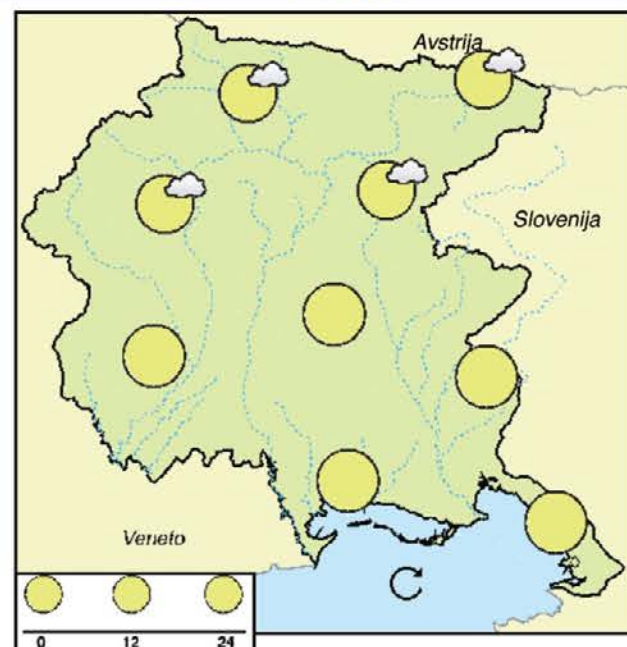
V soboto bo še prevladovalo sončno vreme, v nedeljo se bo predvidoma povečala oblačnost in bodo možne padavine.

ČETRTEK

	Nižina	Obala
Najnižja temperatura (°C)	2/5	5/8
Najvišja temperatura (°C)	15/18	12/15
Srednja temperatura na 1.000 m (°C)	7	
Srednja temperatura na 2.000 m (°C)	0	

PETEK

	Nižina	Obala
Najnižja temperatura (°C)	4/7	7/10
Najvišja temperatura (°C)	17/20	13/16
Srednja temperatura na 1.000 m (°C)	8	
Srednja temperatura na 2.000 m (°C)	2	

Deželna meteorološka opazovalnica F - Jk

www.meteo.fvg.it, slovensko@osmer.fvg.it, tel. 0432 934111

ZADRUŽNA KRAŠKA BANKA

www.zkb.it

ZADRUŽNA BANKA
DOBERDOB in SOVODNJE

www.bccdos.it

Vesele velikonočne praznike

V različnosti je naša moč